

Službeni list

Europske unije

C 417

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 63.

2. prosinca 2020.

Sadržaj

I. *Rezolucije, preporuke i mišljenja*

PREPORUKE

Vijeće Europske unije

2020/C 417/01	Preporuka Vijeća od 24. studenoga 2020. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost	1
---------------	---	---

II. *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europska komisija

2020/C 417/02	Obavijest Komisije o tumačenju određenih pravnih odredbi revidiranog okvira za sanaciju banaka kao odgovor na pitanja koja su postavila tijela država članica (druga obavijest Komisije)	17
---------------	--	----

2020/C 417/03	Neprotivljenje prijavljenoj koncentraciji (Predmet M.9787 — Česká Spořitelna/Československá Obchodní Banka/Komerční Banka/JV) (*)	51
---------------	---	----

IV. *Obavijesti*

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europska komisija

2020/C 417/04	Tečajna lista eura 1. prosinca 2020.	52
---------------	---	----

(*) Tekst značajan za EGP.

2020/C 417/05	Novi nacionalni motiv na kovanicama eura namijenjenima optjecaju	53
2020/C 417/06	Novi nacionalni motiv na kovanicama eura namijenjenima optjecaju	54

V. Objave

POSTUPCI U VEZI S PROVEDBOM POLITIKE TRŽIŠNOG NATJECANJA

Europska komisija

2020/C 417/07	Prehodna prijava koncentracije (Predmet M.10069 — HDI Assicurazioni/Amissima Assicurazioni) Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka ⁽¹⁾	55
2020/C 417/08	Prehodna prijava koncentracije (Predmet M.9977 — EPGC/Metro) Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka ⁽¹⁾	57
2020/C 417/09	Prehodna prijava koncentracije (Predmet M.9981 — Bain Capital/Ahlstrom-Munksjö) ⁽¹⁾	58

DRUGI

Europska komisija

2020/C 417/10	Objava zahtjeva u skladu s člankom 17. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o definiranju, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89	59
---------------	--	----

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

PREPORUKE

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

PREPORUKA VIJEĆA

od 24. studenoga 2020.

o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost

(2020/C 417/01)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 166. i 165.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) U Povelji Europske unije o temeljnim pravima ⁽¹⁾ priznaje se temeljno pravo na obrazovanje i na pristup strukovnom i trajnom osposobljavanju, dok se u skladu s UN-ovim ciljevima održivog razvoja do 2030. želi postići jednak pristup svih žena i muškaraca pristupačnom i kvalitetnom tehničkom, strukovnom i tercijarnom obrazovanju, uključujući visoko obrazovanje, te znatno povećati broj mladih i odraslih osoba koje posjeduju vještine, uključujući tehničke i strukovne vještine, relevantne za zapošljavanje, dostojanstvena radna mjesta i poduzetništvo.
- (2) U europskom stupu socijalnih prava ⁽²⁾, proglašenom 17. studenoga 2017., utvrđen je niz načela kojima se podupire pravedno i dobro funkcioniranje tržišta rada i sustava socijalne skrbi, uključujući 1. načelo o pravu na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje te 4. načelo o aktivnoj potpori zapošljavanju.
- (3) Visokokvalitetnim i inovativnim sustavima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ljudima se pružaju vještine za rad i osobni razvoj te građanske vještine, koje im pomažu da se prilagode i ostvare dvostruku digitalnu i zelenu tranziciju te da se nose s izvanrednim situacijama i gospodarskim šokovima, istodobno podupirući gospodarski rast i socijalnu koheziju. Na taj im se način pružaju vještine koje će im pomoći u pronalasku ili otvaranju radnih mjesta za kojima postoji potražnja na tržištu rada.
- (4) Učinkovite politike u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja važne su kako bi se postigao cilj promicanja kvalificirane, osposobljene i prilagodljive radne snage i tržišta rada koja mogu odgovoriti na gospodarske promjene, kako je utvrđeno u članku 145. UFEU-a.

⁽¹⁾ SL C 326, 26.10.2012., str. 391.

⁽²⁾ Dok. 13129/17.

- (5) Komunikacija Komisije pod naslovom „Europski zeleni plan” ⁽³⁾ nova je europska strategija rasta, čiji je cilj preobraziti gospodarstvo i društvo te ih usmjeriti na održiviji put. Škole, ustanove za osposobljavanje i visoka učilišta pogodni su za rad s učenicima, roditeljima, poduzećima i širom zajednicom na promjenama koje su potrebne za uspješnu tranziciju. Proaktivno usavršavanje i usvajanje novih vještina nužni su kako bi se iskoristile prednosti zelene tranzicije.
- (6) U komunikaciji Komisije pod naslovom „Jaka socijalna Europa za pravednu tranziciju” ⁽⁴⁾ istaknuta je potreba da vještine, zapošljivost i ljudski kapital zauzmu središnje mjesto putem Programa vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost ⁽⁵⁾, uz koji će se izraditi prijedlog preporuke Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Također se najavljuje daljnji rad na europskom prostoru obrazovanja te novi okvir za suradnju s državama članicama u području obrazovanja i osposobljavanja.
- (7) U komunikaciji Komisije pod naslovom „Nova industrijska strategija za Europu” ⁽⁶⁾ poziva se na odlučno djelovanje kako bi cjeloživotno učenje postalo stvarnost za sve te kako bi se osiguralo da obrazovanje i osposobljavanje drže korak i doprinose ostvarivanju dvostruke tranzicije. Poziva se i na to da sustavi visokog obrazovanja te strukovnog obrazovanja i osposobljavanja osiguraju više znanstvenika, inženjera i tehničara za tržište rada. U novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo ⁽⁷⁾ i Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. ⁽⁸⁾ naglašava se ključna uloga vještina u prelasku na zeleno i čisto gospodarstvo.
- (8) U komunikaciji Komisije pod naslovom „Strategija za MSP-ove za održivu i digitalnu Europu” ⁽⁹⁾ naglašava se da je dostupnost kvalificiranog osoblja ili iskusnih rukovoditelja postala najvažniji problem za četvrtinu mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća u EU-u te da je nedostatak kvalificiranih zaposlenika najvažnija prepreka novim ulaganjima diljem EU-a. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje od posebne je važnosti za mala i srednja poduzeća kako bi se osiguralo da njihova radna snaga posjeduje potrebne vještine.
- (9) U Komunikaciji Komisije o Uniji ravnopravnosti: U Strategiji za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025. ⁽¹⁰⁾ naglašava se važnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za žene i muškarce kako bi se osigurala rodna ravnoteža u profesijama u kojima tradicionalno prevladavaju muškarci ili žene radi rješavanja pitanja rodni stereotipa.
- (10) U Komunikaciji Komisije o proračunu EU-a kojom se podupire provedba europskog plana oporavka ⁽¹¹⁾ utvrđen je ambiciozan i sveobuhvatan plan za europski oporavak, koji se temelji na izvanrednom europskom instrumentu za oporavak („Next Generation EU”) i ojačanom višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. Plan se temelji na solidarnosti i pravednosti te je duboko ukorijenjen u zajedničkim načelima i vrijednostima Unije. Njime se utvrđuje kako dati zamah europskom gospodarstvu, potaknuti zelenu i digitalnu tranziciju te učiniti gospodarstvo pravednijim, otpornijim i održivijim za buduće generacije.
- (11) Garancijom za mlade ⁽¹²⁾ od 2013. mladima se pomaže da uđu na tržište rada nudeći im kvalitetan posao, nastavak obrazovanja, naukovanje ili pripravništvo u roku od četiri mjeseca od trenutka napuštanja školovanja ili početka nezaposlenosti. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje pokazalo se učinkovitim u olakšavanju prelaska na tržište rada mladima koji su izloženi riziku od isključenosti. Atraktivno strukovno obrazovanje i osposobljavanje, osobito naukovanje, koje je relevantno za tržište rada, ubuduće može u okviru Garancije za mlade imati još veću ulogu u sprečavanju nezaposlenosti mladih i njihovoj pripremi za buduće prilike na tržištu rada, posebno u okviru zelene i digitalne tranzicije.
- (12) Cilj je Komisijina Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom socijalnom fondu plus (ESF+) osigurati veću relevantnost sustava obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada te jednak pristup prilikama za cjeloživotno učenje za sve putem usavršavanja i prekvalifikacije.

⁽³⁾ COM(2019) 640 final.

⁽⁴⁾ COM(2020) 14 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 274 final.

⁽⁶⁾ COM(2020) 102 final.

⁽⁷⁾ COM(2020) 98 final.

⁽⁸⁾ COM(2020) 380 final.

⁽⁹⁾ COM(2020) 103 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 152 final.

⁽¹¹⁾ COM(2020) 442 final.

⁽¹²⁾ Preporuka Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade (SL C 120, 26.4.2013., str. 1.)

- (13) U Komisijinu Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa „Erasmus“: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1288/2013 predviđa se sljedeće: integriranu narav programa za razdoblje 2014. – 2020. kojim se obuhvaća učenje u svim kontekstima – formalnom, neformalnom i informalnom te u svim fazama života – trebalo bi zadržati radi poticanja fleksibilnih načina učenja kojima se pojedincima omogućuje razvoj kompetencija potrebnih za suočavanje s izazovima 21. stoljeća.
- (14) Ova se Preporuka temelji na nizu inicijativa u području obrazovanja, osposobljavanja i vještina razvijenih na europskoj razini, kako je sažeto prikazano u Prilogu I., te će doprinijeti Programu vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost, ažuriranom Akcijskom planu za digitalno obrazovanje, europskom prostoru obrazovanja i strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja.
- (15) Svrha je ove Preporuke ispuniti cilj europskog prostora obrazovanja, odnosno razviti istinski europski prostor za učenje u kojem granice ne ometaju visokokvalitetno i uključivo obrazovanje i osposobljavanje, a kojime se nastoje ukloniti prepreke priznavanju kvalifikacija u visokom i srednjoškolskom strukovnom obrazovanju i razdoblja učenja u inozemstvu, kao i rad na jednostavnijem prekograničnom vrednovanju ishoda osposobljavanja i cjeloživotnog učenja.
- (16) Polazeći od prioriteta pojačane europske suradnje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (Kopenhaški proces), donesenih u obliku Rezolucije Vijeća od 19. prosinca 2002. ⁽¹³⁾, visokokvalitetno i fleksibilno strukovno obrazovanje i osposobljavanje te transnacionalna mobilnost i dalje su u središtu globalne vizije za modernizaciju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koju su 2010. u Izjavi iz Brugesu utvrdili nadležni ministri.
- (17) U zaključcima iz Rige od 22. lipnja 2015. ministri nadležni za strukovno obrazovanje i osposobljavanje usuglasili su se o nizu prioriteta kojima se podupire ostvarivanje te vizije, a koji su uključeni u Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) ⁽¹⁴⁾ te u Novi program vještina za Europu iz 2016. ⁽¹⁵⁾, čime je politika Unije u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dobila dodatan snažan poticaj, s jačim naglaskom na atraktivnosti i kvaliteti.
- (18) Preporukom Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o uspostavi Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET) ⁽¹⁶⁾ uspostavljen je referentni okvir kako bi se države članice poduprlo u poboljšanju kvalitete njihovih sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te kako bi se doprinijelo povećanoj transparentnosti razvoja politika u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja među državama članicama. Tijekom desetgodišnje provedbe EQAVET-a njime su potaknute reforme nacionalnih sustava osiguravanja kvalitete, ali nije znatno doprinio poboljšanju transparentnosti mehanizama osiguravanja kvalitete. Nadalje, uglavnom se primjenjivao u početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju koje se provodi u školi. Stoga bi okvir za EQAVET-a iz 2009. trebalo uključiti u ovu Preporuku i dodati elemente kojima se uklanjaju nedostaci u njegovoj provedbi u vezi s kvalitetom ishoda učenja, certificiranjem i vrednovanjem, savjetovanjem s dionicima, ulogom nastavnika i predavača, učenjem kroz rad te fleksibilnošću strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Kako bi se poboljšalo uzajamno učenje, povećala transparentnost i dosljednost mehanizama osiguravanja kvalitete u pružanju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te ojačalo uzajamno povjerenje među državama članicama EU-a, trebalo bi u EU-u uvesti istorazinsko vrednovanje osiguravanja kvalitete na razini sustava.
- (19) Cilj Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o uspostavi Europskog sustava bodova strukovnog obrazovanja („ECVET“) ⁽¹⁷⁾ bio je poboljšati priznavanje, prikupljanje i prijenos ishoda učenja, podupiranjem mobilnosti i cjeloživotnog učenja te uspostave EU-ova sustava bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Tijekom svoje desetgodišnje provedbe ECVET je uvelike doprinio razvoju kvalitetnijeg iskustva u području mobilnosti upotrebom i dokumentiranjem jedinica ishoda učenja. Međutim, koncept bodova u okviru ECVET-a nije zaživio i ECVET nije doveo do razvoja europskog kreditnog sustava u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Stoga bi u ovu Preporuku Vijeća trebalo uključiti ključna načela ECVET-a (npr. jedinice ishoda

⁽¹³⁾ SL C 13, 18.1.2003., str. 2.

⁽¹⁴⁾ SL C 417, 15.12.2015., str. 25.

⁽¹⁵⁾ COM(2016) 381 final.

⁽¹⁶⁾ SL C 155, 8.7.2009., str. 1.

⁽¹⁷⁾ SL C 155, 8.7.2009., str. 11.

učenja) povezana s fleksibilnošću. Alati ECVET-a (npr. sporazum o učenju i memorandum o razumijevanju) za potporu mobilnosti polaznika SOO-a trebali bi se dodatno razvijati u okviru drugih instrumenata EU-a poput onih koji se podupiru u okviru programa Erasmus+. Za strukovne kvalifikacije stečene u obrazovanju nakon srednjoškolskog ili u tercijarnom obrazovanju može se primjenjivati europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova koji je već u upotrebi.

- (20) U Preporuci Vijeća od 15. ožujka 2018. o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja ⁽¹⁸⁾ utvrđeno je 14 ključnih kriterija koje bi države članice i dionici trebali primjenjivati za razvoj kvalitetnog i učinkovitog naukovanja kojim se osigurava razvoj vještina povezanih s poslom i osobni razvoj naučnika.
- (21) CEDEFOP je pratio prioritete dogovorene u zaključcima iz Rige od 22. lipnja 2015. i pritom utvrdio niz područja u kojima su zemlje napredovale s programom modernizacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, posebno kad je riječ o naukovanju i učenju kroz rad, osiguravanju kvalitete, uspostavi mehanizama za predviđanje potreba za vještinama i savjetodavnih tijela koja uključuju socijalne partnere, povećanju prohodnosti i fleksibilnosti te, u novije vrijeme, većem naglasku na digitalnim vještinama. Međutim, s obzirom na zelenu i digitalnu tranziciju potrebno je znatno proširiti i poboljšati ponudu u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za mlade i odrasle, uz istodobno povećanje atraktivnosti i kvalitete početnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
- (22) Mnoge zemlje pokrenule su inicijative za promicanje izvrsnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te za bolje povezivanje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja s ekosustavima inovacija i vještina. Na temelju tih primjera isprobava se koncept centara izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kako bi postali vrhunske referentne točke za osposobljavanje u specifičnim područjima kad je riječ o početnom osposobljavanju i trajnom usavršavanju i prekvalifikaciji.
- (23) U svojem Mišljenju o budućnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja donesenom u prosincu 2018. Savjetodavni odbor za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ACVT) iznio je viziju izvrsnog, uključivog i cjeloživotnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koje odgovara na zahtjeve budućnosti proizišle iz gospodarskih, tehnoloških i društvenih promjena. U Mišljenju je Komisija pozvana da pripremi prijedlog za pojednostavnjenje i konsolidaciju političkog okvira EU-a za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, upravljanje njime i postojeće instrumente u obliku sveobuhvatne preporuke Vijeća.
- (24) S obzirom na njezinu neobvezujuću prirodu, ovom Preporukom poštuju se načela supsidijarnosti i proporcionalnosti te bi je trebalo provoditi u skladu s europskim i nacionalnim pravom i praksom. Naime, ovom se Preporukom ne dovodi u pitanje Direktiva 2005/36/EZ ⁽¹⁹⁾ kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU ⁽²⁰⁾ o priznavanju stručnih kvalifikacija i sustavu automatskog priznavanja koji je u njoj predviđen.

Uzimajući u obzir sljedeću definiciju „strukovnog obrazovanja i osposobljavanja“:

Za potrebe ove Preporuke strukovno obrazovanje i osposobljavanje tumači se kao obrazovanje i osposobljavanje putem kojeg mladi i odrasli stječu znanje, vještine i kompetencije potrebne za određena zanimanja ili općenito na tržištu rada ⁽²¹⁾. Može se pružati u formalnom i neformalnom okruženju, na svim razinama Europskog kvalifikacijskog okvira (EKO), uključujući tercijarno obrazovanje, ako je primjenjivo.

⁽¹⁸⁾ SL C 153, 2.5.2018., str. 1.

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (SL L 255, 30.9.2005., str. 22.).

⁽²⁰⁾ Direktiva 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informatičkog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (SL L 354, 28.12.2013., str. 132.).

⁽²¹⁾ Na temelju definicije Cedefopa: Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja: Terminologija europske politike u području obrazovanja i osposobljavanja, 2014.

PREPORUČUJE DRŽAVAMA ČLANICAMA DA:

u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom Unije, dostupnim resursima, nacionalnim prioritetima i okolnostima, uključujući socioekonomsku situaciju i značajke nacionalnih sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, te u uskoj suradnji sa svim relevantnim dionicima:

- a) rade na provedbi politike u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kojom se:
  - omogućuje mladima i odraslima da steknu znanje, vještine i kompetencije potrebne za napredovanje na tržištu rada i u društvu koji se mijenjaju, da upravljaju oporavkom i pravednom tranzicijom prema zelenom i digitalnom gospodarstvu u doba demografskih promjena i tijekom svih gospodarskih ciklusa,
  - potiče uključivost i jednake mogućnosti te doprinosi postizanju otpornosti, socijalne pravednosti i blagostanja za sve te
  - promiče europske sustave strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u međunarodnom kontekstu kako bi bili prepoznati kao svjetska referenca za polaznike strukovnog obrazovanja i osposobljavanja,
- b) pokreću mjere i ulaganja za provedbu te politike u skladu s načelima definiranim u točkama od 1. do 21. u nastavku i
- c) radi na postizanju sljedećih ciljeva ⁽²²⁾ na razini EU-a do 2025., koji su dio relevantnih europskih okvira za praćenje, među ostalim u području obrazovanja i osposobljavanja te socijalne politike i politike zapošljavanja:
  - udio zaposlenih osoba koje su završile strukovno obrazovanje ili osposobljavanje trebao bi iznositi najmanje 82 % ⁽²³⁾,
  - 60 % osoba koje su nedavno završile SOO ima koristi od izloženosti učenju kroz rad tijekom svojeg strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ⁽²⁴⁾. Taj se cilj odnosi na sve oblike učenja kroz rad na radnom mjestu, čime će se doprinijeti i povećanim mogućnostima naukovanja koje se mogu poduprijeti Garancijom za mlade,
  - 8 % polaznika SOO-a ima koristi od mobilnosti u svrhu učenja u inozemstvu ⁽²⁵⁾.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje brzo se prilagođava promjenama na tržištu rada

1. U programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja nudi se uravnotežena kombinacija strukovnih vještina, uključujući tehničke vještine, koje su dobro usklađene sa svim gospodarskim ciklusima, radnim mjestima i metodama rada koji se mijenjaju, te ključnih kompetencija ⁽²⁶⁾, uključujući solidne osnovne vještine, digitalne, transverzalne, zelene i ostale životne vještine koje pružaju snažne temelje za otpornost, cjeloživotno učenje, cjeloživotnu zapošljivost, socijalnu uključenost, aktivno građanstvo i osobni razvoj;

⁽²²⁾ Ciljevi su definirani kao prosječne vrijednosti za EU koje države članice trebaju postići zajedno. Prilikom izvješćivanja o napretku u postizanju tih ciljeva, među ostalim, prema potrebi u kontekstu europskog semestra, Komisija bi trebala uzeti u obzir posebnosti različitih nacionalnih sustava i okolnosti. Države članice trebale bi u potpunosti iskoristiti mogućnosti financiranja sredstvima Unije u skladu sa svojim nacionalnim okolnostima, prioritetima i izazovima. Trima kvantitativnim ciljevima ne prejudiciraju se odluke o načinu provedbe instrumenata financiranja Unije u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. i instrumenta Next Generation EU.

⁽²³⁾ Time će se obuhvatiti dobna skupina od 20 do 34 godine koja je srednjoškolsko obrazovanje ili obrazovanje poslije srednjoškolskog koje nije tercijarno obrazovanje završila unatrag jedne do tri godine.

⁽²⁴⁾ Time će se obuhvatiti dobna skupina od 20 do 34 godine koja je obrazovanje i osposobljavanje napustila unatrag jedne do tri godine. Pokazatelj će se temeljiti na podacima koji će se prikupljati od 2021. u okviru Ankete o radnoj snazi u Europskoj uniji (EU-LFS), kako je definirano u identifikatoru varijable „HATWORK” u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2240. To se odnosi na radna iskustva na radnom mjestu u tržišnoj ili netržišnoj jedinici (tj. u poduzeću, državnoj instituciji ili neprofitnoj organizaciji) koja su bila dio kurikuluma formalnog programa koji je doveo do najviše uspješno završene razine obrazovanja. U slučaju ispitanika s više radnih iskustava u obzir bi trebalo uzeti ukupno trajanje svih radnih iskustava. Radna iskustva trebala bi se iskazati u ekvivalentu punog radnog vremena.

⁽²⁵⁾ To će se mjeriti kao udio polaznika koji su sudjelovali u programu mobilnosti u određenoj kalendarskoj godini u odnosu na ukupan broj polaznika koji te godine završavaju SOO. Pokazatelj će se temeljiti na podacima o mobilnosti prikupljenima iz podataka programa Erasmus+ i podacima o osobama koje su završile SOO dobivenima od UNESCO-a, OECD-a i Eurostata. Za dopunu podataka iz programa Erasmus+ mogli bi se upotrebljavati i podaci iz programa mobilnosti nacionalnih tijela, ako su dostupni i isključivo ako su usporedivi s podacima iz programa Erasmus+ te obuhvaćaju trajanje mobilnosti. U slučaju da su podaci nacionalnih tijela uključeni, trebali bi biti prikazani na transparentan način.

⁽²⁶⁾ U Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje utvrđene su sljedeće ključne kompetencije: kompetencija pismenosti, kompetencija višejezičnosti, matematička kompetencija te kompetencija u prirodoslovlju, tehnologiji i inženjerstvu, digitalna kompetencija, osobna i socijalna kompetencija te kompetencija učenja kako učiti, kompetencija građanstva, poduzetnička kompetencija te kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.

2. Kurikulumi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, ponude programa i kvalifikacije prema potrebi se redovito ažuriraju na temelju informacija o vještinama (npr. sustavi za praćenje osoba s kvalifikacijom, mehanizmi za predviđanje potreba za vještinama, među ostalim na sektorskoj i regionalnoj razini);
3. Pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja imaju, u skladu s nacionalnim kontekstom, odgovarajući stupanj autonomije, fleksibilnosti, potpore i financiranja kako bi svoje ponude za osposobljavanje prilagodili promjenjivim potrebama za vještinama, zelenoj i digitalnoj tranziciji i gospodarskim ciklusima uz istodobno osiguravanje kvalitete;
4. Programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na svim razinama obuhvaćaju komponente učenja kroz rad, koje su dodatno proširene i na trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje; programi naukovanja⁽²⁷⁾ dodatno su razvijeni kako bi se poboljšale ponude Garancije za mlade⁽²⁸⁾ te dopunjeni odgovarajućom potporom⁽²⁹⁾ i mjerama za stabilizaciju ponude naukovanja te za uklanjanje specifičnih izazova s kojima se suočavaju mala poduzeća; kako bi se u različitim sektorima gospodarstva stvorile mogućnosti učenja kroz rad, poslodavcima bi se mogle pružiti poticajne mjere u skladu s nacionalnim kontekstom;

Fleksibilnost i mogućnosti za napredovanje čine središnju točku strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

5. Programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja usmjereni su na polaznika, omogućavaju pristup nastavi u učionici i digitalnom ili kombiniranom učenju, fleksibilne i modularne puteve koji se temelje na priznavanju ishoda neformalnog i informalnog učenja te napredovanje u karijeri i učenju; programi trajnog strukovnog osposobljavanja osmišljeni su tako da se mogu prilagoditi tržištu rada i sektorskim ili individualnim potrebama za savršavanjem ili prekvalifikacijom;
6. Programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja temelje se na modulima ili jedinicama ishoda učenja te postoje mehanizmi vrednovanja koji omogućuju prienos, priznavanje i prikupljanje ishoda učenja pojedinaca s ciljem stjecanja kvalifikacije ili djelomične kvalifikacije, ovisno o nacionalnom kontekstu⁽³⁰⁾; U početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju glavni je cilj napredovati do cjelovite kvalifikacije.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje pokretač je inovacija i rasta te priprema polaznike za digitalnu i zelenu tranziciju te deficitarna zanimanja

7. Otpornost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja postiže se tako da ono postane dio gospodarskih, industrijskih i inovacijskih strategija, među ostalim onih povezanih s oporavkom te zelenom i digitalnom tranzicijom. Stoga je potrebno znatno prilagoditi i/ili proširiti ponudu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, osobito za odrasle, poticanjem stjecanja poduzetničkih, digitalnih i zelenih vještina;
8. Centri izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja djeluju kao katalizatori ulaganja u lokalna poduzeća, podupiru oporavak, zelenu i digitalnu tranziciju, europske i regionalne inovacije i strategije pametne specijalizacije, razvoj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, među ostalim na višim razinama kvalifikacija (razinama od 5. do 8. Europskog kvalifikacijskog okvira) u skladu s nacionalnim kontekstom, te pružaju inovativne usluge kao što su klasteri, poduzetnički inkubatori za novoosnovana poduzeća i tehnološke inovacije za MSP-ove, kao i inovativna rješenja za prekvalifikaciju radnika koji bi mogli postati višak;
9. Ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje imaju pristup najsuvremenijoj infrastrukturi, uspostavile su strategije digitalizacije⁽³¹⁾ u skladu s nacionalnim kontekstom i uključuju okolišnu i socijalnu održivost u svoje programe i organizacijsko upravljanje, čime doprinose provedbi UN-ovih ciljeva održivog razvoja;

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje atraktivan je izbor i temelji se na modernom i digitaliziranom pružanju osposobljavanja/vještina

10. Početno i trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje dio su cjeloživotnog učenja. Poveznice između početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, općeg obrazovanja i visokog obrazovanja fleksibilne su i prohodne;

⁽²⁷⁾ Kako je utvrđeno u Preporuci Vijeća od 15. ožujka 2018. o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja.

⁽²⁸⁾ Kako je utvrđeno u Preporuci Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade.

⁽²⁹⁾ To može uključivati centre za osposobljavanje među poduzetima.

⁽³⁰⁾ U skladu s Preporukom Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja.

⁽³¹⁾ Na primjer, alatom za samoprocjenu SELFIE podupiru se ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u upotrebi digitalnih tehnologija za učinkovito poučavanje i učenje te u jačanju njihove suradnje s poslodavcima u programima učenja kroz rad.

11. Programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na razinama od 5. do 8. Europskog kvalifikacijskog okvira dodatno se razvijaju kako bi se zadovoljila rastuća potreba za naprednim strukovnim vještinama u skladu s nacionalnim kontekstom;
12. Programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja izvode se u odgovarajućoj kombinaciji otvorenih, digitalnih i participativnih okružja za učenje, uključujući radna mjesta pogodna za učenje, a oslanjaju se na najsuvremeniju i dostupnu infrastrukturu, opremu i tehnologiju te raznovrsne pedagoške pristupe i alate, primjerice simulatore koji se temelje na IKT-u te virtualnu i proširenu stvarnost kojima se povećava dostupnost i učinkovitost pružanja osposobljavanja, među ostalim za mala poduzeća ⁽³²⁾;
13. Nastavnici, predavači i drugo osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju prolaze početni i trajni profesionalni razvoj kako bi: provodili visokokvalitetno osposobljavanje; poticali tehničke i digitalne vještine i učinkovite inovativne metode osposobljavanja, uključujući poučavanje u virtualnom okružju; s digitalnim alatima za učenje radili u skladu s najsuvremenijom pedagogijom u području strukovnog i digitalnog obrazovanja te u raznolikim i višekulturnim okružjima. Njihove karijere postaju atraktivnije zahvaljujući širim pristupima zapošljavanju, poboljšanim prilikama za razvoj karijere ⁽³³⁾ te pojačanoj suradnji između nastavnika / predavača u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i poduzeća odnosno drugih radnih mjesta;
14. Strategijama internacionalizacije podupire se strateški pristup međunarodnoj suradnji u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, među ostalim u pograničnim regijama EU-a. Takvim se strategijama promiču uspješne nacionalne prakse diljem svijeta, a mogu se provoditi na različite načine kao što su mobilnost polaznika i nastavnika/predavača te sudjelovanje i zajednička priprema za međunarodna natjecanja u vještinama;
15. Polaznici i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju imaju mogućnost mobilnosti u svrhu učenja, uključujući virtualnu mobilnost, dugoročnu mobilnost i mobilnost u treće zemlje, zahvaljujući primjeni i priznavanju jedinica ishoda učenja i relevantnih europskih alata ⁽³⁴⁾;
16. Jasne i pristupačne informacije o mogućnostima za učenje, razvoj karijere i vrednovanje u cijelom EU-u zajamčene su u okviru visokokvalitetnih usluga u području cjeloživotnog učenja i profesionalnog usmjeravanja, pri čemu se u potpunosti iskorištavaju Europass i druge digitalne usluge;

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje promiče jednake mogućnosti

17. Programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja uključivi su i dostupni ranjivim skupinama, kao što su osobe s invaliditetom, niskokvalificirane osobe ili osobe s niskom razinom vještina, manjine, osobe migrantskog podrijetla i osobe s manje mogućnosti zbog zemljopisne lokacije na kojoj se nalaze i/ili nepovoljnog socioekonomskog položaja; Ciljanim mjerama i fleksibilnim oblicima osposobljavanja može se spriječiti rano napuštanje obrazovanja i osposobljavanja te poduprijeti prelazak iz škole na posao;
18. Programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dostupni su putem digitalnih platformi za učenje, uz potporu alata, uređaja i internetske veze, posebno za ranjive skupine i ljude u ruralnim i udaljenim područjima;
19. Ciljanim mjerama promiče se rodna ravnoteža u tradicionalno „muškim” ili „ženskim” zanimanjima te se zajedno nastoje ukloniti rodni stereotipi i druge vrste stereotipa;

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje temelji se na kulturi osiguravanja kvalitete

20. Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete (okvir EQAVET), kako je opisan u Prilogu II., primjenjuje se u nacionalnim sustavima osiguravanja kvalitete za početno i trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje; obuhvaća strukovno obrazovanje i osposobljavanje u svim okružjima za učenje (kao što su učenje u školi i učenje kroz rad, uključujući programe naukovanja) i sve vrste učenja (digitalno, u učionici ili kombinirano) koje izvode javni i privatni pružatelji usluga te se temelji na skupu indikativnih deskriptora i zajedničkih referentnih pokazatelja za osiguravanje kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji se primjenjuju i na razini sustava i na razini pružatelja usluga, u skladu s nacionalnim kontekstom, kako je navedeno u Prilogu II.;

⁽³²⁾ Oni nadalje mogu uključivati suradničko poučavanje, interdisciplinarno učenje i učenje na temelju projekata, nove organizacijske metode u ustanovama za osposobljavanje i poduzećima te umjetnu inteligenciju.

⁽³³⁾ To može obuhvaćati različite načine za napredovanje u karijeri, priznavanje prethodnog stručnog iskustva, nastavnike/predavače koji drže kombiniranu nastavu u skladu s nacionalnim kontekstom.

⁽³⁴⁾ Na primjer, predloži za memorandum o razumijevanju i sporazum o učenju.

21. Nacionalna referentna točka za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i dalje okuplja sve relevantne dionike na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi mogla:
- poduzimati konkretne inicijative za provedbu i daljnji razvoj okvira EQAVET,
  - obavješćivati i mobilizirati u provedbi okvira EQAVET širok raspon dionika, uključujući centre izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
  - podupirati samoevaluaciju kao komplementarno i djelotvorno sredstvo osiguravanja kvalitete koje omogućuje mjerenje uspjeha i utvrđivanje područja za poboljšanje, među ostalim u pogledu digitalne spremnosti sustava i ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje,
  - aktivno sudjelovati u europskoj mreži za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju,
  - dostavljati ažurirani opis nacionalnih mehanizama osiguravanja kvalitete na temelju okvira EQAVET,
  - sudjelovati u istorazinskom vrednovanju ⁽³⁵⁾ osiguravanja kvalitete na razini EU-a kako bi se povećala transparentnost i dosljednost mehanizama osiguranja kvalitete te kako bi se ojačalo povjerenje među državama članicama;

Provedba na nacionalnoj razini

Preporučuje se da države članice poduzmu mjere za provedbu te politike na nacionalnoj razini, zajedno sa socijalnim partnerima i drugim relevantnim dionicima. Pritom bi trebale:

22. podupirati održiva partnerstva za upravljanje strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem, u skladu s nacionalnim kontekstom i, prema potrebi, putem javno-privatnih partnerstava; uključiti socijalne partnere i sve relevantne dionike, uključujući ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, industrije i poduzeća svih veličina, javne i privatne službe za zapošljavanje, nastavnike i predavače u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te njihove predstavnike, posrednička tijela kao što su industrijske, trgovačke i obrtničke komore, stručne i sektorske organizacije, nacionalne koordinate provedbe Garancije za mlade, ESF i ostale inicijative EU-a, sektor informacijskih tehnologija, centre izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, klastere, organizacije polaznika i roditelja te lokalna, regionalna i nacionalna tijela; promicati takva partnerstva na regionalnoj i sektorskoj razini;
23. na najbolji način upotrebljavati europske alate za transparentnost kao što su Europski kvalifikacijski okvir, Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS), Europass i klasifikacija europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO), olakšavati automatsko uzajamno priznavanje kvalifikacija i ishoda razdoblja učenja u inozemstvu ⁽³⁶⁾, omogućiti polaznicima korištenje različitim značajkama Europassa (npr. bilježenje svojeg iskustva, vještina i kvalifikacija u internetskom profilu koji služi za profesionalno usmjeravanje, iskustvo mobilnosti, dobivanje digitalno potpisanih kvalifikacija i primanje prijedloga te traženje mogućnosti za učenje i posao, kvalifikacije, vrednovanje, priznavanje itd.);
24. na najbolji mogući način iskorištavati fondove i instrumente Europske unije kojima se podupiru reforme i/ili ulaganja u strukovno obrazovanje i osposobljavanje, među ostalim u vezi s digitalizacijom i održivošću okoliša, kao što su Next Generation EU (Mehanizam za oporavak i otpornost, REACT-EU), Europski socijalni fond+, instrument SURE, Europski fond za regionalni razvoj, InvestEU, Erasmus+, Obzor Europa, Interreg, Digitalna Europa, mehanizam za pravednu tranziciju i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj te Fond za modernizaciju; poticati daljnja ulaganja javnog i privatnog sektora u strukovno obrazovanje i osposobljavanje;
25. oslanjajući se na relevantne postojeće nacionalne mehanizme i financijske okvire, definirati mjere koje je potrebno poduzeti za provedbu ove Preporuke na nacionalnoj razini u roku od 18 mjeseci od njezina donošenja i pratiti njihovu provedbu, među ostalim dodjelom nacionalnih sredstava prema potrebi na nacionalnoj razini i sa snažnim naglaskom na uključivanju digitalizacije i okolišne održivosti u cijeli sektor strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uzimajući u obzir nadležnost/autonomiju ustanova za obrazovanje i osposobljavanje u skladu s nacionalnim kontekstom.

⁽³⁵⁾ Istorazinsko vrednovanje vrsta je dobrovoljnog uzajamnog učenja kojim se nastoji doprinijeti poboljšanju i transparentnosti mehanizama osiguranja kvalitete na razini sustava koji ne dovode do akreditacije, na temelju posebne metodologije koju će razviti Europska mreža za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

⁽³⁶⁾ U skladu s Preporukom Vijeća od 26. studenoga 2018. o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu.

POZDRAVLJA NAMJERU KOMISIJE DA, POŠTUJUĆI SUPSIDIJARNOST:

provodi politiku Unije u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kojom se podupire djelovanje država članica, što uključuje:

26. osiguravanje djelotvornog upravljanja politikama EU-a za strukovno obrazovanje i osposobljavanje putem tripartitnog Savjetodavnog odbora za strukovno obrazovanje i osposobljavanje na temelju kontinuiranog programa rada i u suradnji s ravnateljima za strukovno obrazovanje i osposobljavanje ⁽³⁷⁾, predstavnicima polaznika i pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
27. osiguravanje toga da se politika EU-a za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u potpunosti odražava u provedbi europskog plana oporavka, europskog zelenog plana i nove industrijske strategije za Europu, strategije za mala i srednja poduzeća za održivu i digitalnu Europu te da čini dosljedan i usklađen dio Programa vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost, Akcijskog plana za digitalno obrazovanje, sveukupnog europskog okvira za suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja te europskog prostora obrazovanja;
28. daljnje pružanje potpore strukturnim reformama u vezi s naukovanjem putem službe za potporu naukovanju i novi poticaj Europskom savezu za naukovanje u sinergiji s Garancijom za mlade; postupno širenje usluga potpore za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u suradnji s CEDEFOP-om;
29. razmatranje koncepta i upotrebe mikrokvalifikacija, među ostalim u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, zajedno s državama članicama i relevantnim dionicima, među ostalim u kontekstu savjetodavne skupine EQF-a, kako je predloženo u Programu vještina za Europu;
30. podupiranje cilja postupne uspostave i razvoja europskih platformi centara izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te razmatranje europskih temeljnih strukovnih profila zajedno s državama članicama i relevantnim dionicima, kao dijela platforme Europass i, po mogućnosti, dopunjenih strukovnim digitalnim sadržajem razvijenim u okviru europskih alata za transparentnost, s ciljem olakšavanja mobilnosti polaznika i radnika te transparentnosti i priznavanja kvalifikacija;
31. podupiranje kvalitativne i učinkovite digitalizacije pružanja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u školi i kroz rad promicanjem upotrebe europskih okvira kompetencija ⁽³⁸⁾ i alata za samoprocjenu ⁽³⁹⁾ te istraživanje izvedivosti provedbe ankete na razini EU-a za škole za strukovno obrazovanje i osposobljavanje;
32. jačanje Europskog saveza za naukovanje i Koalicije za digitalne vještine i radna mjesta, kako je najavljeno u Programu vještina za Europu;
33. promicanje sustavâ europskog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u međunarodnom kontekstu kako bi bili prepoznati kao globalne referentne točke za polaznike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, među ostalim podupiranjem internacionalizacije sustavâ strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, i u pogledu zemalja kandidatkinja za članice EU-a i zemalja europskog susjedstva, u suradnji s Europskom zakladom za osposobljavanje (ETF), organiziranjem natjecanja u vještinama i komunikacijskim kampanjama usmjerenima na povećanje atraktivnosti i ugleda SOO-a te pružanjem jednostavnog pristupa informacijama o SOO-u i povezanim prilikama za razvoj karijere oslanjajući se na značajke Europassa i dodatno ih razvijajući;
34. suradnju s međunarodnim organizacijama, posebno s OECD-om, Međunarodnom organizacijom rada, UNESCO-om i Svjetskom bankom, u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
35. podupiranje nastojanja država članica u provedbi ove Preporuke, jačanje kapaciteta ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, uključujući njihovu digitalizaciju i okolišnu održivost, te promicanje istraživanja u SOO-u i na nacionalnoj razini i na razini EU-a s pomoću sredstava iz relevantnih fondova i programa Unije (Next Generation EU (Mehanizam za oporavak i otpornost, REACT-EU), Europski socijalni fond+, SURE, Europski fond za regionalni razvoj, InvestEU, Erasmus+, Obzor Europa, Interreg, Digitalna Europa, Mehanizam za pravednu tranziciju, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Fond za modernizaciju);

⁽³⁷⁾ Ravnatelje za strukovno obrazovanje i osposobljavanje imenuju države članice.

⁽³⁸⁾ Kao što su Okvir digitalnih kompetencija za građane (DigComp), Okvir digitalnih kompetencija za nastavno osoblje (DigCompEdu) i Okvir digitalnih kompetencija za organizacije (DigCompO).

⁽³⁹⁾ Kao što je SELFIE.

36. osiguravanje kvalitativnog i kvantitativnog praćenja u skladu sa zajedničkim ciljevima definiranim u ovoj Preporuci, kao i drugim relevantnim podacima, uključujući podatke o ulaganjima, i upotreba tih podataka za europski semestar i relevantne europske okvire za praćenje i izvješćivanje te izvješćivanje Vijeća o provedbi Preporuke svakih pet godina oslanjajući se na podatke dostupne na nacionalnoj i europskoj razini te godišnje praćenje koje provodi CEDEFOP.

Ovom se Preporukom zamjenjuje Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o uspostavi Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET) i Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o uspostavi Europskog sustava bodova strukovnog obrazovanja (ECVET).

Sastavljeno u Bruxellesu 24. studenoga 2020.

Za Vijeće
Predsjednik
M. ROTH

PRILOG I.

Relevantni akti Unije u području vještina, obrazovanja i osposobljavanja

- (1) Preporuka Vijeća od 28. lipnja 2011. o politikama za smanjenje ranog napuštanja školovanja ⁽¹⁾.
- (2) Preporuka Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja ⁽²⁾.
- (3) Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) – Novi prioriteti za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja ⁽³⁾.
- (4) Preporuka Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle ⁽⁴⁾.
- (5) Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje i o stavljanju izvan snage Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskoga kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje ⁽⁵⁾.
- (6) Preporuka Vijeća od 20. studenoga 2017. o praćenju osoba s kvalifikacijom ⁽⁶⁾.
- (7) Odluka (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass) i o stavljanju izvan snage Odluke br 2241/2004/EZ ⁽⁷⁾.
- (8) Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje ⁽⁸⁾.
- (9) Zaključci Vijeća o napretku prema viziji europskog prostora obrazovanja ⁽⁹⁾.
- (10) Preporuka Vijeća od 26. studenoga 2018. o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu ⁽¹⁰⁾.
- (11) Zaključci Vijeća o provedbi Preporuke Vijeća o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle ⁽¹¹⁾.
- (12) Rezolucija Vijeća o daljnjem razvoju europskog prostora obrazovanja u cilju podupiranja sustava obrazovanja i osposobljavanja okrenutih budućnosti ⁽¹²⁾.
- (13) Zaključci Vijeća o ekonomiji dobrobiti ⁽¹³⁾.
- (14) Komunikacija Komisije naslovljena „Godišnja strategija održivog rasta 2020.” ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁾ SL C 191, 1.7.2011., str. 1.

⁽²⁾ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

⁽³⁾ SL C 417, 15.12.2015., str. 25.

⁽⁴⁾ SL C 484, 24.12.2016., str. 1.

⁽⁵⁾ SL C 189, 15.6.2017., str. 15.

⁽⁶⁾ SL C 423, 9.12.2017., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 112, 2.5.2018., str. 42.

⁽⁸⁾ SL C 189, 4.6.2018., str. 1.

⁽⁹⁾ SL C 195, 7.6.2018., str. 7.

⁽¹⁰⁾ SL C 444, 10.12.2018., str. 1.

⁽¹¹⁾ SL C 189, 5.6.2019., str. 23.

⁽¹²⁾ SL C 389, 18.11.2019., str. 1.

⁽¹³⁾ 13432/19.

⁽¹⁴⁾ COM(2019) 650 final.

PRILOG II.

Okvir EQAVET

Dio A. Indikativni deskriptori EQAVET-a

U ovom prilogu predlažu se indikativni deskriptori s ciljem pružanja podrške državama članicama i pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, kako to smatraju primjerenim, pri provedbi okvira EQAVET. Strukturirani su prema fazama ciklusa kvalitete: *Planiranje – provedba – vrednovanje– preispitivanje*. Mogu se primijeniti i na početno i na trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje te se primjenjuju na sva okružja za učenje: učenje u školi i učenje kroz rad, uključujući programe naukovanja.

Kriteriji kvalitete	Indikativni deskriptori na razini sustava SOO-a	Indikativni deskriptori na razini pružatelja SOO-a
Planiranje se temelji na strateškoj viziji koja je zajednička relevantnim dionicima, a uključuje jasne ciljeve, mjere i pokazatelje.	<p>Ciljevi SOO-a opisani su srednjoročno i dugoročno te povezani s europskim ciljevima i ciljevima održivog razvoja, uzimajući u obzir pitanja okolišne održivosti.</p> <p>Socijalni partneri i svi drugi relevantni dionici sudjeluju u utvrđivanju ciljeva SOO-a na različitim razinama.</p> <p>Ciljevi se utvrđuju i prate s pomoću posebnih pokazatelja (kriteriji uspješnosti).</p> <p>Uspostavljeni su mehanizmi i postupci za utvrđivanje potreba za osposobljavanjem na tržištu rada i u društvu.</p>	<p>Ciljevi SOO-a na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini odražavaju se u lokalnim ciljnim vrijednostima koje određuju pružatelji SOO-a.</p> <p>Jasni ciljevi i ciljne vrijednosti utvrđeni su i prate se te su osmišljeni programi za njihovo postizanje.</p> <p>Kontinuirano savjetovanje sa socijalnim partnerima i svim drugim relevantnim dionicima odvija se kako bi se utvrdile posebne lokalne potrebe / potrebe pojedinaca.</p> <p>Odgovornosti u upravljanju kvalitetom i razvoju jasno su dodijeljene.</p> <p>Osoblje je od početka uključeno u planiranje, među ostalim u pogledu unapređenja kvalitete.</p>
	<p>Osmišljena je politika informiranja kojom se osigurava optimalno objavljivanje kvalitativnih rezultata/ishoda u skladu s nacionalnim/regionalnim zahtjevima u pogledu zaštite podataka.</p> <p>Utvrđeni su standardi i smjernice za priznavanje, vrednovanje i certificiranje kompetencija pojedinaca.</p> <p>Kvalifikacije SOO-a opisane su ishodima učenja.</p> <p>Uspostavljeni su mehanizmi za osiguravanje kvalitete izrade programa, vrednovanja i preispitivanja kvalifikacija.</p> <p>Programi SOO-a osmišljeni su tako da omogućuju fleksibilne načine učenja i brzu prilagodbu promjenjivim potrebama tržišta rada.</p>	<p>Pružatelji planiraju inicijative za suradnju s relevantnim dionicima.</p> <p>Relevantni dionici sudjeluju u postupku analize lokalnih potreba.</p> <p>Pružatelji SOO-a imaju uspostavljen jasan i transparentan sustav osiguravanja kvalitete.</p> <p>Osmišljene su mjere za osiguravanje usklađenosti s pravilima o zaštiti podataka.</p>

Kriteriji kvalitete	Indikativni deskriptori na razini sustava SOO-a	Indikativni deskriptori na razini pružatelja SOO-a
Planovi provedbe osmišljeni su uz savjetovanje s dionicima i uključuju jasna načela.	<p>Planovi provedbe uspostavljeni su u suradnji sa socijalnim partnerima, pružateljima SOO-a i drugim relevantnim dionicima na različitim razinama.</p> <p>Planovi provedbe uključuju razmatranje potrebnih resursa, kapaciteta korisnika te alata i smjernica nužnih za potporu.</p> <p>Osmišljene su smjernice i standardi za provedbu na različitim razinama. Te smjernice i standardi uključuju vrednovanje, priznavanje i certificiranje kvalifikacija.</p> <p>Planovi provedbe uključuju posebnu potporu za stručno usavršavanje nastavnika i predavača, među ostalim za digitalne vještine i okolišnu održivost.</p>	<p>Sredstva su na odgovarajući način interno usklađena/dodijeljena s ciljem postizanja ciljeva utvrđenih u planovima provedbe.</p> <p>Relevantna i uključiva partnerstva, uključujući ona između nastavnika i predavača, jasno se podupiru kako bi se provele planirane mjere.</p> <p>U strateškom planu za razvoj kompetencija osoblja ističe se potreba stručnog usavršavanja nastavnika i predavača.</p> <p>Osoblje redovito pohađa programe stručnog usavršavanja i razvija suradnju s relevantnim vanjskim dionicima, što pomaže u izgradnji kapaciteta, unapređenju kvalitete i povećanju uspješnosti.</p>
	<p>Odgovornosti pružatelja SOO-a u postupku provedbe jasno su opisane i transparentne.</p> <p>Razvijen je nacionalni i/ili regionalni okvir za osiguravanje kvalitete koji uključuje smjernice i standarde kvalitete na razini pružatelja SOO-a radi promicanja stalnog poboljšanja i samoregulacije.</p>	<p>Programi pružatelja SOO-a omogućuju polaznicima da postignu očekivane ishode učenja i uključe se u proces učenja.</p> <p>Pružatelji SOO-a vode računa o potrebama pojedinaca za učenjem upotrebom pristupa usmjerenog na polaznika, koji polaznicima omogućuje postizanje očekivanih ishoda učenja.</p> <p>Pružatelji SOO-a promiču inovacije u metodama poučavanja i učenja, u školi i na radnom mjestu, uz upotrebu digitalnih tehnologija i alata za učenje putem interneta.</p> <p>Pružatelji SOO-a upotrebljavaju valjane, točne i pouzdane metode za vrednovanje ishoda učenja pojedinaca.</p>
Vrednovanje ishoda i procesa redovito se provodi s pomoću mjerenja.	<p>Osmišljena je metodologija vrednovanja koja obuhvaća unutarnje i vanjsko vrednovanje.</p> <p>Sudjelovanje dionika u postupku praćenja i vrednovanja dogovoreno je i jasno opisano.</p> <p>Nacionalni/regionalni standardi i postupci za poboljšanje i osiguravanje kvalitete relevantni su i razmjerni potrebama sektora.</p> <p>U sustavima se provodi samovrednovanje te unutarnje i vanjsko preispitivanje, prema potrebi.</p>	<p>Samovrednovanje/samoevaluacija provodi se periodično u okviru nacionalnih i regionalnih propisa/okvira ili na inicijativu pružatelja SOO-a, a obuhvaća digitalnu spremnost i okolišnu održivost ustanova za SOO.</p> <p>Vrednovanje i preispitivanje obuhvaćaju postupke i rezultate/ishode obrazovanja i osposobljavanja, uključujući ocjenu zadovoljstva polaznika te uspješnost i zadovoljstvo osoblja.</p>

Kriteriji kvalitete	Indikativni deskriptori na razini sustava SOO-a	Indikativni deskriptori na razini pružatelja SOO-a
	<p>Provode se sustavi ranog upozoravanja.</p> <p>Primjenjuju se pokazatelji uspješnosti.</p> <p>Provodi se relevantno, redovito i dosljedno prikupljanje podataka kako bi se mjerio uspjeh i utvrdila područja u kojima su potrebna poboljšanja. Osmišljene su odgovarajuće metodologije prikupljanja podataka, npr. upitnici i pokazatelji/parametri.</p>	<p>Vrednovanje i preispitivanje uključuju prikupljanje i upotrebu podataka te odgovarajuće i djelotvorne mehanizme za uključivanje unutarnjih i vanjskih dionika.</p> <p>Provode se sustavi ranog upozoravanja.</p>
Preispitivanje	<p>Postupci, mehanizmi i instrumenti za provođenje preispitivanja definiraju se i upotrebljavaju radi poboljšanja kvalitete ponude na svim razinama.</p> <p>Postupci se redovito preispituju te se smišljaju akcijski planovi za promjene. Sustavi se u skladu s tim prilagođavaju.</p> <p>Informacije o ishodima vrednovanja javno su dostupne.</p>	<p>Prikupljaju se povratne informacije polaznika o njihovim iskustvima učenja te o okruženju za učenje i poučavanje. Povratne informacije daju i nastavnici, predavači i svi ostali relevantni dionici, a sve to čini temelj za odlučivanje o daljnjem djelovanju.</p> <p>Informacije o ishodima preispitivanja dostupne su širokoj javnosti.</p> <p>Postupci povezani s povratnim informacijama i preispitivanjem dio su strateškog procesa učenja u organizaciji, podupiru razvoj visokokvalitetne ponude i poboljšavaju mogućnosti za polaznike.</p> <p>O rezultatima/ishodima postupka vrednovanja raspravlja se s relevantnim dionicima te se izrađuju odgovarajući akcijski planovi.</p>

Dio B. Referentni skup pokazatelja EQAVET-a

U ovom se odjeljku predlaže niz referentnih pokazatelja koji se mogu upotrebljavati za potporu vrednovanju i poboljšanju kvalitete nacionalnih/regionalnih sustava SOO-a i/ili pružatelja SOO-a pri provedbi okvira EQAVET.

Pokazatelj	Vrsta pokazatelja	Svrha politike
Glavni pokazatelji za osiguravanje kvalitete		
Broj 1		
<p>Relevantnost sustava osiguravanja kvalitete za pružatelje SOO-a:</p> <p>a) udio pružatelja SOO-a koji primjenjuju interne sustave osiguravanja kvalitete utvrđene zakonom/na vlastitu inicijativu</p> <p>b) udio akreditiranih pružatelja SOO-a</p>	<p>Pokazatelj konteksta/ inputa</p>	<p>Promicati kulturu poboljšanja kvalitete na razini pružatelja SOO-a</p> <p>Povećati transparentnost kvalitete osposobljavanja</p> <p>Poboljšati uzajamno povjerenje u području osposobljavanja</p>
Broj 2		
<p>Ulaganje u stručno usavršavanje nastavnika i predavača:</p> <p>a) udio nastavnika i predavača koji sudjeluju u daljnjem stručnom usavršavanju</p>	<p>Pokazatelj inputa/ procesa</p>	<p>Promicati preuzimanje odgovornosti nastavnika i predavača u procesu razvoja kvalitete SOO-a</p>

Pokazatelj	Vrsta pokazatelja	Svrha politike
b) iznos uložениh sredstava, uključujući sredstva za digitalne vještine		Poboljšati prilagodljivost SOO-a promjenjivim potrebama tržišta rada Povećati individualnu izgradnju kapaciteta učenja Poboljšati postignuća polaznika

Pokazatelji ostvarenja kvalitativnih ciljeva politike SOO-a

Broj 3

Stopa sudjelovanja u programima SOO-a: broj sudionika u programima SOO-a ⁽¹⁾ prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima ⁽²⁾	Pokazatelj inputa/ procesa/ostvarenja	Prikupiti osnovne informacije o privlačnosti SOO-a na razini sustava SOO-a i na razini pružatelja SOO-a Usmjeriti potporu kako bi se povećao pristup SOO-u, među ostalim za skupine u nepovoljnom položaju
---	--	---

Broj 4

Stopa završetka programa SOO-a: broj osoba koje su uspješno završile/napustile programe SOO-a, prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima	Pokazatelj procesa/ ostvarenja/ishoda	Prikupiti osnovne informacije o obrazovnim postignućima i kvaliteti procesa osposobljavanja Izračunati stope napuštanja školovanja u odnosu na stopu sudjelovanja Poduprijeti uspješan završetak kao jedan od glavnih ciljeva kvalitete SOO-a Podupirati prilagođeno osposobljavanje, uključujući osposobljavanje skupina u nepovoljnom položaju
---	--	---

Broj 5

Stopa zapošljavanja po završetku programa SOO-a: a) odredište polaznika SOO-a u određenom trenutku nakon završetka osposobljavanja prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima ⁽³⁾ b) udio zaposlenih polaznika u određenom trenutku nakon završetka osposobljavanja prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima	Pokazatelj ishoda	Podupirati zapošljivost Poboljšati prilagodljivost SOO-a promjenjivim potrebama tržišta rada Podupirati prilagođeno osposobljavanje, uključujući osposobljavanje skupina u nepovoljnom položaju
---	-------------------	---

⁽¹⁾ Za početno strukovno osposobljavanje: polaznik se računa kao sudionik tek nakon razdoblja od šest tjedana osposobljavanja. Za cjeloživotno učenje: postotak stanovništva upisan u formalne programe SOO-a.

⁽²⁾ Osim osnovnih informacija o spolu i dobi, mogu se primijeniti i drugi socijalni kriteriji, npr. osobe koje rano napuštaju školovanje, najviši stupanj obrazovanja, migranti, osobe s invaliditetom, trajanje nezaposlenosti.

⁽³⁾ Za početno strukovno osposobljavanje: uključujući informacije o odredištu polaznika koji su napustili program osposobljavanja.

Pokazatelj	Vrsta pokazatelja	Svrha politike
Broj 6		
Primjena stečenih vještina na radnom mjestu: a) informacije o zanimanju prikupljene od pojedinaca nakon završetka osposobljavanja prema vrsti osposobljavanja i pojedinačnim kriterijima b) stopa zadovoljstva pojedinaca i poslodavaca u pogledu stečenih vještina/kompetencija	Pokazatelj ishoda (kombinacija kvalitativnih i kvantitativnih podataka)	Povećati zapošljivost Poboljšati prilagodljivost SOO-a promjenjivim potrebama tržišta rada Podupirati prilagođeno osposobljavanje, uključujući osposobljavanje skupina u nepovoljnom položaju
Informacije o kontekstu		
Broj 7		
Stopa nezaposlenosti (*) prema pojedinačnim kriterijima	Pokazatelj konteksta	Pozadinske informacije za donošenje politika na razini sustava za SOO
Broj 8		
Raširenost ranjivih skupina: a) postotak sudionika u SOO-u koji su klasificirani kao pripadnici skupine u nepovoljnom položaju (u definiranoj regiji ili gravitacijskom području) prema dobi i spolu b) stopa uspješnosti skupina u nepovoljnom položaju prema dobi i spolu	Pokazatelj konteksta	Pozadinske informacije za donošenje politika na razini sustava za SOO Podupirati pristup SOO-u za skupine u nepovoljnom položaju Podupirati prilagođeno osposobljavanje skupina u nepovoljnom položaju
Broj 9		
Mehanizmi za utvrđivanje potreba za osposobljavanjem na tržištu rada: a) informacije o mehanizmima uspostavljenima radi utvrđivanja promjenjivih potreba na različitim razinama b) dokazi o upotrebi takvih mehanizama i njihovoj djelotvornosti	Pokazatelj konteksta/ inputa (kvalitativne informacije)	Poboljšati prilagodljivost SOO-a promjenjivim potrebama tržišta rada Podupirati zapošljivost
Broj 10		
Programi kojima se promiče bolji pristup SOO-u i pružaju smjernice (potencijalnim) polaznicima SOO-a: a) informacije o postojećim programima na različitim razinama b) dokaz njihove djelotvornosti	Pokazatelj procesa (kvalitativne informacije)	Povećati pristup SOO-u, među ostalim za skupine u nepovoljnom položaju Pružanje smjernica (potencijalnim) polaznicima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju Podupirati prilagođeno osposobljavanje

(*) Definicija Međunarodne organizacije rada: pojedinci u dobi od 15 do 74 godine koji aktivno traže posao i spremni su započeti s radom.

II

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

OBAVIJEST KOMISIJE

o tumačenju određenih pravnih odredbi revidiranog okvira za sanaciju banaka kao odgovor na pitanja koja su postavila tijela država članica (druga obavijest Komisije)

(2020/C 417/02)

Europski parlament i Vijeće donijeli su 20. svibnja 2019. paket reformi bankarskog sektora koji je Europska komisija predložila u studenome 2016., a objavljen je u Službenom listu 7. lipnja 2019. Taj paket uključuje, među ostalim, izmjene okvira Unije za sanaciju banaka putem Direktive (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ o izmjeni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ (Direktiva o oporavku i sanaciji banaka – BRRD) i Uredbe (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ o izmjeni Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ (Uredba o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu – SRMR). Tom se reformom u Uniji provodi međunarodni standard o ukupnom kapacitetu pokrivanja gubitaka (TLAC) za globalne sistemski važne banke, koji je Odbor za financijsku stabilnost donio u studenome 2015., te se poboljšava primjena minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL) za sve banke. Revidiranim okvirom trebala bi se ojačati sposobnost banaka za pokrivanje gubitaka i olakšati njihova dokapitalizacija putem privatnih sredstava kada banke zapadnu u financijske poteškoće i potrebno ih je sanirati.

U skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2019/879 države članice trebale bi prenijeti odredbe te direktive u svoje nacionalno zakonodavstvo do 28. prosinca 2020. S ciljem olakšavanja pravodobnog, dosljednog i točnog prenošenja Komisija je 29. rujna 2020. donijela Obavijest s odgovorima na pitanja koja su postavila tijela država članica u vezi s

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava te Direktive 98/26/EZ (SL L 150, 7.6.2019., str. 296.).

⁽²⁾ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 806/2014 u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava (SL L 150, 7.6.2019., str. 226.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

tumačenjem određenih odredaba BRRD-a te njihovim interakcijama sa SRMR-om, Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ (Uredba o kapitalnim zahtjevima – CRR) i Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ (Direktiva o kapitalnim zahtjevima – CRD) ⁽⁷⁾.

S obzirom na dodatna pitanja koja su postavila tijela država članica, Komisija u Prilogu ovoj drugoj Obavijesti namjerava odgovoriti na ta pitanja.

U tom kontekstu Komisija u ovoj Obavijesti donosi odgovore koji se odnose na sljedeće pravne akte:

- Direktivu (EU) 2014/59/EU (BRRD) kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/879,
- Uredbu (EU) br. 806/2014 (SRMR) kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2019/877,
- Uredbu (EU) br. 575/2013 (CRR) kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾,
- Direktivu 2013/36/EU (CRD) kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/878 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾.

U ovoj se Obavijesti pojašnjavaju postojeće odredbe primjenjivog zakonodavstva. Njome se ni na koji način ne proširuju prava i obveze koje proizlaze iz tog zakonodavstva niti se uvode ikakvi dodatni zahtjevi predmetnih subjekata i nadležnih tijela. Ovom se Obaviješću samo nastoji pomoći tijelima država članica u prenošenju relevantnih pravnih odredbi u nacionalno zakonodavstvo i njihovoj provedbi. Za pravno obvezujuće tumačenje prava Unije nadležan je isključivo Sud Europske unije. Stajalištima iznesenima u ovoj Obavijesti ne prejudiciraju se stajališta koja bi Europska komisija mogla zauzeti pred sudovima Unije i nacionalnim sudovima.

Ovom se drugom Obaviješću nadopunjuje Obavijest koju je Komisija već donijela 29. rujna 2020.

—

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽⁷⁾ Obavijest Komisije o tumačenju određenih pravnih odredbi revidiranog okvira za sanaciju banaka kao odgovor na pitanja koja su postavila tijela država članica (SL C 321, 29.9.2020., str. 1.).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

⁽⁹⁾ Direktiva (EU) 2019/878 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu izuzetih subjekata, financijskih holdinga, mješovitih financijskih holdinga, primitaka, nadzornih mjera i ovlasti te mjera za očuvanje kapitala (SL L 150, 7.6.2019., str. 253.).

PRILOG

Popis kratica

UAIF – upravitelji alternativnih investicijskih fondova

AT1 instrumenti – instrumenti dodatnog osnovnog kapitala iz članka 52. stavka 1. CRR-a

BRRD – Direktiva (EU) 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾

BRRD I. – Direktiva (EU) 2014/59/EU, bez ikakvih izmjena

CBR – zahtjev za kombinirani zaštitni sloj definiran člankom 128. točkom 6. CRD-a

CET1 kapital – redovni osnovni kapital iz članka 50. CRR-a

CRD – Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/878 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾

CRR – Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾

EBA – Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo

ESMA – Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala

Vanjski MREL – minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze primjenjiv na sanacijske subjekte i naveden u članku 45.e BRRD-a

GSV institucija – globalna sistemski važna institucija

Interni MREL – minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze primjenjiv na društva kćeri sanacijskog subjekta ili subjekta iz treće zemlje, ali koja sama po sebi nisu sanacijski subjekti iz članka 45.f BRRD-a

M-MDA – najveći raspodjeljivi iznos u odnosu na minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze iz članka 16.a BRRD-a

MiFID – Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾

MPE – višestruka točka pristupanja

⁽¹⁾ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava te Direktive 98/26/EZ (SL L 150, 7.6.2019., str. 296.).

⁽³⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2019/878 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu izuzetih subjekata, financijskih holdinga, mješovitih financijskih holdinga, primitaka, nadzornih mjera i ovlasti te mjera za očuvanje kapitala (SL L 150, 7.6.2019., str. 253.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

⁽⁷⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

MREL – minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze

NCWO – nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj u sanaciji nego u redovnom postupku u slučaju insolventnosti

SEL – podređena prihvatljiva obveza koja ispunjava uvjete utvrđene u članku 72.a CRR-a, osim onih utvrđenih u članku 72. a stavku 1. točki (b) i u članku 72.b stavcima od 3. do 5. CRR-a

SRB – jedinstveni sanacijski odbor

SRM – jedinstveni sanacijski mehanizam

SRMR – Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾ kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾

SRMR I – Uredba (EU) br. 806/2014, bez ikakvih izmjena

TEM – mjera ukupne izloženosti izračunana u skladu s člancima 429. i 429.a CRR-a

T2 instrumenti – instrumenti dopunskog kapitala iz članka 2. stavka 1. točke 73. BRRD-a

TLAC – ukupni kapacitet pokrivanja gubitaka

Minimalni zahtjev za TLAC – minimalna usklađena razina standarda TLAC za GSV institucije iz članaka 92.a i 92.b CRR-a i članka 45.d stavka 1. točke (a) i članka 45.d stavka 2. točke (a) BRRD-a

Standard TLAC – sažeti pregled TLAC-a koji je objavio Odbor za financijsku stabilnost u studenome 2015.

Banke najviše razine – sanacijski subjekti unutar sanacijskih grupa s imovinom većom od 100 milijardi EUR iz članka 45.c stavka 5. BRRD-a

TREA – ukupan iznos izloženosti riziku izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 3. CRR-a

UCITS – subjekti za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire

Ako nije drukčije navedeno, sva upućivanja na pravne odredbe u ovom Prilogu treba tumačiti kao upućivanja na pravne odredbe BRRD-a.

A. PITANJA KOJA SE ODNOSU NA DEFINICIJE

1. Pitanje (članak 2.)

Uključuju li „podređeni prihvatljivi instrumenti” definirani u članku 2. stavku 1. točki 71.b i „podređene prihvatljive obveze” iz članka 44.a?

Odgovor

„Podređene prihvatljive obveze” iz članka 44.a BRRD-a obuhvaćene su pojmom „podređeni prihvatljivi instrumenti” definiranim u članku 2. stavku 1. točki 71.b BRRD-a. Potonji je pojam širi od prethodnog jer „podređeni prihvatljivi instrumenti” uključuju i instrumente T2 koji ispunjavaju uvjete iz članka 72.a stavka 1. točke (b) CRR-a.

2. Pitanje (članak 2.)

Pod kojim uvjetima i za koje se subjekte iz trećih zemalja očekuje da će biti uključeni u sanacijsku grupu pri primjeni definicije „sanacijske grupe” utvrđene u članku 2. stavku 1. točki 83.b?

⁽⁸⁾ Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 806/2014 u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava (SL L 150, 7.6.2019., str. 226.).

Odgovor

Uključivanje ili neuključivanje subjekata iz trećih zemalja u sanacijsku grupu ovisi o sanacijskoj strategiji predviđenoj u planu sanacije grupe. Takva se strategija određuje odlukom mjerodavnog sanacijskog tijela u skladu s člankom 12. stavcima 1. i 3. i člankom 45.e stavkom 2. *in fine*.

Ako je planom sanacije grupe predviđeno da bi, u slučaju propasti društva kćeri iz trećih zemalja, matično društvo u Uniji pružalo potporu tom društvu kćeri, ono bi trebalo biti uključeno u sanacijsku grupu koju vodi matično društvo u Uniji. Ako bi se, s druge strane, u skladu s planom sanacije grupe, propašću društva kćeri iz trećih zemalja bavila relevantna tijela treće zemlje sanacijskim postupcima ili drugim postupcima treće zemlje, društvo kći ne bi trebalo biti uključeno u sanacijsku grupu koju vodi matično društvo u Uniji.

3. Pitanje (članak 2.)

Koja je svrha upućivanja na članak 7. u definiciji „društva kćeri” u članku 2. stavku 1. točki 5.?

Odgovor

Definicija „društva kćeri” u BRRD-u izmijenjena je u članku 2. stavku 1. točki 5. Direktivom (EU) 2019/879 kako bi se pojasnilo postupanje prema kreditnim institucijama koje su trajno povezane sa središnjim tijelom, prema samom središnjem tijelu i njihovim društvima kćerima uzimajući u obzir njihovu specifičnu strukturu grupe.

Uvođenjem drugog dijela u definiciju „društva kćeri” pojašnjava se da, kad se primjenjuju članci 7., 12., 17., 18., članci od 45. do 45.m, članci od 59. do 62., članci 91. i 92., bilo koje upućivanje na „društvo kći” treba tumačiti kao da uključuje i subjekte koji su dio sanacijskih grupa iz članka 2. stavka 1. točke 83.b podtočke (b) – tj. kreditne institucije koje su trajno povezane sa središnjim tijelom, samo središnje tijelo te njihova društva kćeri. Zbog specifične vlasničke strukture tih grupa ti subjekti obično ne potpadaju pod prvi dio definicije „društvo kći”. Međutim, taj bi se opseg pojma „društvo kći” trebao proširiti samo kada i ako je to primjereno, uzimajući u obzir koji bi se subjekti takvih sanacijskih grupa trebali uskladiti s člankom 45.e stavkom 3. u skladu s odlukom sanacijskog tijela.

Upućivanje na članak 7. u drugom dijelu definicije „društva kćeri” pojašnjava da se ova odredba koja zahtijeva sastavljanje planova oporavka grupe u kojima se utvrđuju mjere koje se mogu provesti na razini matičnog društva u Uniji i svakog pojedinačnog društva kćeri primjenjuje i na subjekte koji su dio sanacijskih grupa iz članka 2. stavka 1. točke 83.b podtočke (b). Iako se planovi sanacije sastavljaju u odnosu na cijelu grupu, a ne u odnosu na sanacijske grupe koje je sanacijsko tijelo odredilo u planovima sanacije grupe, namjera zakonodavca bila je pojasniti da upućivanja na „društvo kći” u članku 7. može obuhvaćati, kada i ako je to primjereno, i subjekte koji pripadaju prethodno navedenim sanacijskim grupama.

4. Pitanje (članak 2.)

Koja je definicija „središnjeg tijela” iz članka 2. stavka 1. točke (a) podtočke 5. BRRD-a?

Odgovor

BRRD-om nije predviđena definicija „središnjeg tijela” jer se taj pojam može razlikovati ovisno o nacionalnom zakonodavstvu države članice. Svaka država članica može definirati središnje tijelo prema svojim zakonima pod uvjetom da je s njom povezano nekoliko institucija. Iako značajke koje su navedene u članku 10. stavku 1. CRR-a i koje se odražavaju u članku 45.g točkama od (a) do (d) BRRD-a mogu poslužiti kao upućivanje, one ne pružaju definiciju „središnjeg tijela”, već značajki povezanosti sa središnjim tijelom. To u praksi znači da subjekti koji bi se mogli smatrati središnjim tijelima na temelju nacionalnog prava mogu ostvariti pogodnost od izuzeća predviđenih u tim odredbama samo ako su ispunjeni uvjeti iz tih odredbi.

Upućivanja na središnja tijela nisu nova jer je BRRD I. već sadržavao takva upućivanja, posebno u članku 4. stavcima 8. i 9.

B. PITANJA KOJA SE ODOSE NA OVLAŠT ZABRANE ODREĐENIH RASPODJELA IZ ČLANKA 16.a BRRD-a**5. Pitanje (članak 16.a)**

Kako bi se članak 16.a trebao primjenjivati na subjekte u čijem se planu sanacije predviđa njihova likvidacija na temelju redovnog postupka u slučaju insolventnosti i ako je njihov MREL postavljen na razinu koja premašuje iznos pokrivanja gubitaka na temelju članka 45.c stavka 2. drugog podstavka?

Odgovor

Člankom 16.a stavkom 1. predviđa se da ta ovlašt ograničenja određenih raspodjela bude dostupna u situaciji u kojoj subjekt ispunjava svoje zahtjeve za kombinirani zaštitni sloj („CBR”) uz kapitalne zahtjeve iz članka 141.a stavka 1. točaka (a), (b) i (c) CRD-a, ali ne ispunjava svoj CBR uz zahtjeve iz članka 45.c i 45.d BRRD-a (tj. MREL). Ova se odredba odnosi i na subjekte iz članka 45.c stavka 2. drugog podstavka BRRD-a, s obzirom na to da ti subjekti nisu isključeni iz područja primjene članka 16.a stavka 1. BRRD-a.

6. Pitanje (članak 16.a)

Člankom 16.a sanacijskim se tijelima dodjeljuje ovlašt zabrane raspodjele iznad M-MDA-a samo ako je predmetna institucija u situaciji u kojoj ne ispunjava CBR kada se CBR razmatra kao dodatak uz MREL izračunan na temelju TREA-e.

Uključuje li ta situacija i slučajeve u kojima subjekt ne ispunjava CBR u kombinaciji s prijelaznim ciljevima za MREL utvrđenima na temelju članka 45.m stavka 1. drugog podstavka)? Bi li se ta ovlašt trebala primjenjivati samo kada subjekt ne ispuni CBR u kombinaciji s prijelaznim ciljem za MREL?

Odgovor

Ovlašt sanacijskih tijela da ograniče određene raspodjele subjekata previđena člankom 16.a stavkom 1. aktivira se samo ako subjekt ispunjava svoj CBR u kombinaciji s relevantnim kapitalnim zahtjevima, ali ne u kombinaciji s MREL-om. S obzirom na to da je prijelazni cilj za MREL iz članka 45.m stavka 1. drugog podstavka obvezujući za subjekt u skladu s tom odredbom, ovlašt sanacijskog tijela iz članka 16.a stavka 1. aktivira se i kada subjekt ispuni svoj CBR u kombinaciji s relevantnim kapitalnim zahtjevima, ali ne u kombinaciji s prijelaznim ciljem za MREL. Ta je ovlašt diskrecijska i podliježe uvjetima utvrđenima u članku 16.a stavcima 2. i 3.

7. Pitanje (članak 16.a)

Podrazumijeva li primjena članka 16.a stavka 1. točke (b) da se obveze isplate varijabilnih primitaka ne mogu zabraniti ako su stvorene prije nego što subjekt nije ispunio svoj CBR u situaciji navedenoj u toj odredbi?

Odgovor

Ako su ispunjeni uvjeti za izvršavanje ovlašt sanacijskih tijela da zabrane određene raspodjele, sanacijsko tijelo može subjektu zabraniti raspodjelu iznad M-MDA-a:

- isplatom raspodjele u vezi s CET1 kapitalom,
- isplatom varijabilnih primitaka ili diskrecijskih mirovinskih pogodnosti,
- isplatom AT1 instrumenata.

Člankom 16.a stavkom 1. točkom (b) izričito se propisuje da se ograničenja primjenjuju na nove obveze isplate varijabilnih primitaka ili na postojeće obveze isplate varijabilnih primitaka „ako je obveza plaćanja nastala u trenutku kada subjekt nije ispunjavao zahtjev za kombinirani zaštitni sloj”. Stoga, ako je obveza isplate varijabilnih primitaka stvorena prije nego što subjekt nije ispunio CBR, takva isplata ne podliježe ograničenjima predviđenima u članku 16.a stavku 1.

C. PITANJA KOJA SE ODOSE NA PLANIRANJE SANACIJE**8. Pitanje (članak 12.)**

Člankom 12. stavkom 3. točkom (e) BRRD-a propisuje se da se u planu sanacije grupe moraju „[navesti] sve dodatne mjere koje nisu navedene u ovoj Direktivi, a koje relevantna sanacijska tijela namjeravaju provesti u odnosu na subjekte unutar svake sanacijske grupe”. Koje su vrste mjera obuhvaćene ovom odredbom?

Odgovor

Dodatne mjere predviđene u planu sanacije grupe iz članka 12. stavka 3. točke (e) BRRD-a općenito se odnose na alate i ovlasti predviđene nacionalnim pravom koje ne proizlaze iz BRRD-a u skladu s člankom 1. stavkom 2. i člankom 37. stavkom 9. BRRD-a.

Ovaj je element plana sanacije grupe već predviđen BRRD-om I. Izmjenama uvedenima Direktivom (EU) 2019/879 u članak 12. stavak 3. točku (e) dodano je samo upućivanje na sanacijske grupe.

9. Pitanje (članci 17. i 18.)

Direktivom (EU) 2019/879 izmijenjeni su članci 17. i 18. BRRD-a koji se odnose na ovlasti sanacijskog tijela za rješavanje ili uklanjanje prepreka mogućnosti sanacije zamjenom upućivanja na „instituciju” upućivanjima na „subjekt”.

S obzirom na to da se „institucija” odnosi samo na kreditne institucije i investicijska društva te da se „subjekti” odnose na sve subjekte iz članka 1. stavka 1. točaka od (a) do (d) BRRD-a, znači li to da se izmijenjenim člancima 17. i 18. BRRD-a sada predviđa primjena ovlasti za rješavanje ili uklanjanje prepreka mogućnosti sanacije u odnosu na bilo koji subjekt naveden u članku 1. stavku 1. točkama od (a) do (d) BRRD-a?

Odgovor

Izmjenom utvrđenom u Direktivi (EU) 2019/879 povećano je područje primjene članka 17. i 18. i sada omogućava sanacijskim tijelima da primjenjuju u njima sadržane odredbe na subjekte iz članka 1. stavka 1. točaka od (a) do (d) (tj. institucije, financijske institucije i određene holdinge).

10. Pitanje (članak 17.)

U skladu s člankom 17. stavkom 3. ako su subjektu prijavljene značajne prepreke mogućnosti sanacije, predmetni subjekt mora predložiti sanacijskom tijelu moguće mjere za rješavanje ili uklanjanje tih prepreka. Tada sanacijsko tijelo mora procijeniti rješavaju li se ili uklanjaju predloženim mjerama učinkovito predmetne značajne prepreke.

Jesu li predložene mjere, ako ih sanacijsko tijelo prihvati, obvezujuće za subjekt i može li ih sanacijsko tijelo izvršiti?

Odgovor

U BRRD-u se izričito ne navodi kakav bi trebao biti pravni učinak mjera koje je subjekt predložio za rješavanje ili uklanjanje značajnih prepreka mogućnosti sanacije koje je utvrdilo sanacijsko tijelo, nakon što je sanacijsko tijelo procijenilo da su te mjere djelotvorne.

Međutim, kako bi se osiguralo da se značajne prepreke učinkovito riješe ili uklone, mjere koje je predložio subjekt moraju biti obvezujuće i izvršive na jednakovrijedan način kao i alternativne mjere koje je utvrdilo sanacijsko tijelo na temelju članka 17. stavaka 4. i 5. Stoga bi sanacijsko tijelo trebalo moći zahtijevati od subjekta da ispravi svaku netočnu ili nedovoljnu provedbu mjera koje je predložio subjekt.

U BRRD-u se ne navodi kako treba osigurati provedbu. Stoga je ovo pitanje prepušteno diskrecijskom pravu nacionalnih zakonodavaca. Na primjer, država članica može u svojem nacionalnom zakonodavstvu kojim se prenosi BRRD propisati da mjere koje predloži subjekt postaju obvezujuće nakon što ih sanacijsko tijelo prihvati. Alternativno, nacionalnim zakonodavstvom može se zahtijevati da sanacijska tijela donesu upravnu odluku upućenu predmetnim subjektima kojom odobravaju predložene mjere i zahtijevaju njihovu provedbu.

11. Pitanje (članak 17.)

Člankom 17. stavkom 4. propisuje se da pri razmatranju određenih mjera za uklanjanje prepreka mogućnosti sanacije „[s]anacijsko tijelo u obzir uzima prijetnju koju te prepreke mogućnostima sanacije predstavljaju za financijsku stabilnost i učinak mjera na poslovanje subjekta, njegovu stabilnost i mogućnost doprinosa gospodarstvu”.

Koje su mjere navedene u posljednjoj rečenici članka 17. stavka 4. drugog podstavka koje sanacijsko tijelo mora uzeti u obzir: mjere za uklanjanje prepreka mogućnosti sanacije koje je izvorno predložio subjekt ili alternativne mjere koje je predložilo sanacijsko tijelo?

Odgovor

„Mjere” iz posljednje rečenice članka 17. stavka 4. drugog podstavka, čije učinke na poslovanje i stabilnost predmetnog subjekta te na njegovu mogućnost doprinosa gospodarstvu sanacijsko tijelo mora uzeti u obzir, odnose se na alternativne mjere koje sanacijsko tijelo mora utvrditi u skladu s prvom rečenicom te iste odredbe. Članak 17. stavak 4. drugi podstavak odnosi se na utvrđivanje alternativnih mjera koje obavlja sanacijsko tijelo.

12. Pitanje (članak 18.)

Kad je riječ o uklanjanju prepreka mogućnosti sanacije na razini grupe, druga rečenica članka 18. stavka 4. odnosi se na „sanacijsko tijelo za grupu”. Je li cilj tog upućivanja obuhvatiti i sanacijsko tijelo relevantnog sanacijskog subjekta?

Odgovor

Druga rečenica članka 18. stavka 4. obuhvaća sanacijsko tijelo matičnog društva i svih subjekata društva kćeri koji spadaju u područje primjene BRRD-a. Sanacijska tijela sanacijskih subjekata koja sama nisu matično društvo u Uniji obuhvaćena su upućivanjem na „sanacijsko tijelo društava kćeri”.

13. Pitanje (članak 18.)

U skladu s člankom 18. stavcima 6., 6.a i 7. koji se bave uklanjanjem prepreka mogućnosti sanacije na razini grupe, ako je na kraju relevantnog razdoblja za donošenje zajedničke odluke iz stavka 5. tog članka sanacijsko tijelo predmet iz stavka 9. tog članka uputilo EBA-i na obvezujuće posredovanje, sanacijsko tijelo za grupu, sanacijsko tijelo sanacijskog subjekta i sanacijsko tijelo društva kćeri, prema potrebi, moraju odgoditi svoju odluku i pričekati bilo kakvu odluku koju EBA može donijeti.

Može li bilo koje sanacijsko tijelo, uključujući i ono koje mora donijeti odluku u slučaju izostanka zajedničke odluke, EBA-i uputiti predmet naveden u članku 18. stavku 9.?

Odgovor

Odluke iz članka 18. stavaka 6., 6.a i 7. moraju se suspendirati ako je sanacijsko tijelo predmet iz članka 18. stavka 9. uputilo EBA-i na obvezujuće posredovanje u roku iz stavka 18. stavka 5. To sanacijsko tijelo može biti bilo koje sanacijsko tijelo, uključujući i ono koje donosi odluku iz članka 18. stavka 6., 6.a ili 7. u slučaju izostanka zajedničke odluke.

14. Pitanje (članci 13., 16., 18. i 45.h)

U skladu s člankom 13. stavkom 4., člankom 16. stavkom 3. i člankom 18. stavkom 1. donošenje plana sanacije grupe, procjena mogućnosti sanacije grupe i donošenje mjera za rješavanje ili uklanjanje značajnih prepreka mogućnosti sanacije odvija se putem jedinstvene zajedničke odluke donesene na razini cijele grupe.

S druge strane, člankom 45.h predviđa se da se zajedničke odluke u vezi s MREL-om donose na razini sanacijske grupe, ali uvijek uz sudjelovanje sanacijskog tijela za grupu, čak i ako se razlikuje od sanacijskog tijela sanacijskog subjekta.

Znači li to da za grupe sa strategijom MPE sanacijska tijela odgovorna za društva kćeri koja ne pripadaju sanacijskoj grupi nisu uključena u zajedničke odluke o MREL-u za tu sanacijsku grupu?

Odgovor

Izmjenama uvedenima Direktivom (EU) 2019/879 u BRRD uspostavljen je drugačiji postupak donošenja odluka za planove sanacije i za utvrđivanje MREL-a za MPE grupe (tj. kada grupa ima više od jednog sanacijskog subjekta).

U skladu s člankom 12. stavkom 3. točkama (a) i (aa), u planovima sanacije grupe moraju se utvrditi mjere sanacije koje treba poduzeti za svaki sanacijski subjekt koji sačinjava tu grupu. U skladu s tim, člankom 13. stavkom 4. predviđa se da se planovi sanacije grupe moraju donijeti zajedničkom odlukom sanacijskog tijela za grupu i sanacijskog tijela društava kćeri te da planiranje mjera sanacije za svaki sanacijski subjekt grupe mora biti uključeno u tu zajedničku odluku. Stoga postoji samo jedan plan sanacije grupe koji se donosi jedinstvenom zajedničkom odlukom, neovisno o broju sanacijskih grupa. To se odnosi i na procjenu mogućnosti sanacije grupe u skladu s člankom 16. i na donošenje mjera za rješavanje ili uklanjanje prepreka mogućnosti sanacije iz članka 18.

Međutim, mijenja se postupak donošenja odluka za određivanje MREL-a: umjesto da se temelji na ukupnoj strukturi grupe, temelji se na strukturi svake sanacijske grupe. Doista, člankom 45.h stavkom 1. predviđa se da bi se MREL svakog sanacijskog subjekta i njegovih društava kćeri koja su dio iste sanacijske grupe trebao odrediti zajedničkom odlukom. Tu zajedničku odluku trebaju donijeti sanacijsko tijelo sanacijskog subjekta, sanacijsko tijelo za grupu (ako se razlikuje od prethodnog) i sanacijska tijela odgovorna za društva kćeri sanacijske grupe koja podliježu MREL-u na pojedinačnoj osnovi. Stoga, u slučaju strategije MPE, dok je sanacijsko tijelo za grupu uvijek uključeno u zajednički postupak donošenja odluka za MREL za svaku sanacijsku grupu, sanacijska tijela društava kćeri koja pripadaju drugoj sanacijskoj grupi nisu dio tog postupka.

D. PITANJA KOJA SE ODNOSU NA POSTUPAK U SLUČAJU INSOLVENTNOSTI U ODNOSU NA INSTITUCIJE I SUBJEKTE KOJI NE PODLIJEŽU MJERI SANACIJE**15. Pitanje (članak 32.b)**

Člankom 32.b predviđa se da se institucija ili subjekt mora likvidirati na ispravan način u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom ako propada ili je vjerojatno da će propasti i kada alternativne mjere privatnog sektora ili nadzorne radnje ne bi pravovremeno spriječile tu propast te ako se smatra da mjera sanacije nije u javnom interesu.

U članku 32.b upućuje se na uvjete u članku 32. stavku 1. točkama od (a) do (c), u odnosu na subjekte iz članka 1. stavka 1. točaka (b), (c) i (d). Međutim, članak 32. stavak 1. primjenjuje se samo na institucije (tj. na subjekte iz članka 1. stavka 1. točke (a)). Članak 32. stavak 1. primjenjuje se na subjekte iz točaka (b), (c) i (d) samo neizravno na temelju upućivanja na tu odredbu u članku 33. Treba li za te subjekte u članku 32.b upućivati na članak 33., a ne na članak 32.?

Odgovor

Članak 32.b odnosi se samo na uvjete navedene u članku 32. stavku 1. točkama od (a) do (c), a ne na cijeli članak 32. stavak 1. Članak 32. stavak 1. točno je upućivanje jer se uvjeti navedeni u toj odredbi primjenjuju i na subjekte iz članka 1. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) upućivanjem na njih u članku 33.

16. Pitanje (članak 32.b)

Kako bi države članice trebale primjenjivati članak 32.b BRRD-a u svojem nacionalnom pravu i kakva je interakcija tog članka s povlačenjem odobrenja za rad subjekta?

Odgovor

Tekst članka 32.b BRRD-a širok je kako bi odražavao razlike među nacionalnim zakonima kojima se uređuje insolventnost institucija i drugih financijskih subjekata iz članka 1. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) BRRD-a. Stoga, u nedostatku javnog interesa za sanaciju subjekta koji propada, postupak u slučaju insolventnosti dostupan na nacionalnoj razini trebao bi se primjenjivati u mjeri u kojoj:

- ispunjava kriterije definirane u članku 2. točki 47. BRRD-a o pojmu redovnog postupka u slučaju insolventnosti i
- dovodi do likvidacije subjekta u skladu s člankom 32.b BRRD-a.

Kad je riječ o povlačenju odobrenja za rad subjekta koji ispunjava uvjete opisane u članku 32.b BRRD-a, tom odredbom ne predviđaju se nikakvi posebni zahtjevi za povlačenje odobrenja za rad nakon što se ti uvjeti ispune niti se izmjenjuju odredbe kojima je uređeno povlačenje odobrenja. Stoga je osnova za oduzimanje odobrenja za rad i dalje ona koja je postojala prije stupanja na snagu članka 32.b BRRD-a – odnosno članak 18. CRD-a i sve mjerodavne nacionalne odredbe.

Na državama je članicama da procijene sprečava li nepovlačenje odobrenja za rad pravilnu provedbu članka 32.b BRRD-a i jesu li mjere na nacionalnoj razini moguće i potrebne u tom pogledu.

E. PITANJA KOJA SE ODOSE NA OVLAŠTI ZA SUSPENZIJU OBVEZA PLAĆANJA ILI ISPORUKE NA TEMELJU ČLANAKA 33.a i 69.

17. Pitanje (članak 33.a)

Člankom 33.a stavkom 1. države članice obvezuju se „[osigurati] da sanacijska tijela, nakon savjetovanja s nadležnim tijelima koja pravodobno odgovaraju, imaju ovlast suspendirati sve obveze plaćanja ili isporuke”.

Nadalje, u članku 45.d stavku 4. navodi se da „ako su najmanje dva GSV subjekta koja su dio iste GSV institucije ujedno i sanacijski subjekti, relevantna sanacijska tijela izračunavaju iznos iz stavka 3.”.

U slučaju prekogranične financijske institucije ili grupe, može li se BRRD-om zahtijevati od država članica da u prenesenom zakonodavstvu nametnu obvezujući zahtjev za nadležna ili sanacijska tijela izvan jurisdikcije države članice?

Odgovor

Pri prenošenju BRRD-a obveze države članice ograničene su na ono što je moguće unutar jurisdikcije i ovlasti te države članice.

Stoga se člankom 33.a stavkom 1. i člankom 45.d stavkom 4. ne zahtijeva da država članica nametne obveze koje su tamo predviđene tijelima izvan njezine jurisdikcije.

18. Pitanje (članak 33.a)

Člankom 33.a BRRD-a nacionalnim sanacijskim tijelima dodjeljuje se ovlast suspenzije određenih obveza (moratorij) nakon što se utvrdi da subjekt propada ili da će vjerojatno propasti. Na temelju članka 33.a stavka 3. države članice mogu propisati da sanacijska tijela osiguraju da deponenti imaju pristup odgovarajućem dnevnom iznosu.

Ovisno o načinu na koji se članak 33.a prenosi na nacionalnu razinu, nacionalnim pravom može se ili precizno regulirati kako bi se trebala izvršavati ovlast osiguranja pristupa dnevnom iznosu, uključujući kvantificiranje tog iznosa izravno u zakonodavstvu, ili umjesto toga odrediti kriterije s pomoću kojih će sanacijsko tijelo definirati taj dnevni iznos u svakom slučaju. Tada bi sanacijsko tijelo trebalo ispunjavati te kriterije pri izvršavanju ovlasti.

U kontekstu SRM-a, za institucije pod izravnom odgovornošću SRB-a nacionalna sanacijska tijela trebala bi izvršavati ovlast moratorija kako bi provela sve odluke koje im je uputio SRB.

U državama članicama koje prenose članak 33.a stavak 3. na način kojim se sanacijska tijela ovlašćuje da odluče o tome treba li i u kojoj mjeri treba osigurati dnevni iznos depozita, koje će tijelo donositi te odluke za subjekte pod izravnom nadležnošću SRB-a: nacionalno sanacijsko tijelo ili sam SRB?

Odgovor

Kada se članak 33.a prenosi na način kojim se sanacijskom tijelu daje ovlast da odluči hoće li osigurati pristup deponenata dnevnom iznosu i koliki bi taj iznos trebao biti, SRB može izvršiti tu ovlast u skladu s postupcima dostupnima u SRMR-u za subjekte pod izravnom nadležnošću SRB-a. U svakom slučaju, ova odredba ne sprečava SRB da delegira odluku o dnevnom iznosu nacionalnom sanacijskom tijelu, bez potrebe za daljnjim dogovorom sa SRB-om u vezi s iznosom.

S obzirom na posebnu prirodu te zadaće i uzimajući u obzir da određivanje odgovarajućeg iznosa ovisi o nacionalnim specifičnostima, SRB bi trebao surađivati s nacionalnim sanacijskim tijelima pri određivanju relevantnog iznosa u skladu s člankom 30. SRMR-a.

19. Pitanje (članci 33.a i 69.)

U skladu s člankom 33.a stavkom 3. i člankom 69. stavkom 5. trećim podstavkom „[d]ržave članice mogu predvidjeti mogućnost da, u slučaju da se ovlast za suspenziju obveze plaćanja ili isporuke izvršava u odnosu na prihvatljive depozite, sanacijska tijela osiguraju da deponenti imaju pristup odgovarajućem dnevnom iznosu tih depozita”. Kako treba izračunati taj dnevni iznos?

Osim toga, na stranicama 3. i 4. mišljenja EBA-e od 30. listopada 2019. o sustavu isplate depozitnih jamstava navedena je sljedeća izjava: „Izmjena pravnog okvira EU-a poželjna je kako bi se osiguralo da deponenti koji nemaju pristup depozitima koji dospijevaju na naplatu, ali čiji depoziti nisu utvrđeni kao nedostupni, imaju pristup odgovarajućem dnevnom iznosu svojih depozita. Davanje takvog odgovarajućeg dnevnog iznosa ne bi se trebalo izvršavati uporabom sredstava SOD-a, već bi se trebalo izvršavati uporabom sredstava institucije.” Znači li to da nije moguće koristiti sredstva sustava osiguranja depozita za plaćanje dnevnih iznosa navedenih u člancima 33.a i 69.?

Odgovor

Država članica mora definirati određivanje dnevnog iznosa. To se može postići preciznijim navođenjem tog iznosa u zakonodavstvu o prenošenju ili delegiranjem zadaće sanacijskom tijelu da donese odluku na pojedinačnoj osnovi.

Načelo na kojem se temelji davanje dnevnog iznosa jest omogućiti deponentima da zadrže pristup dijelu svojih depozita u instituciji tijekom sanacije. Sredstva kojima se podupire ta isplata trebala bi stoga dolaziti od institucije, u granicama iznosa dostupnog na računu deponenta. Ne čini se da u članku 11. Direktive 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾ ima osnove za intervenciju putem sustava osiguranja depozita za financiranje plaćanja dnevnog iznosa tijekom sanacije ustanove.

20. Pitanje (članak 33.a)

Uključuje li članak 33.a stavak 8. i slučajeve u kojima je utvrđeno da subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) (financijske institucije ili određeni holdinzi) propada ili je vjerojatno da će propasti?

Odgovor

Članak 33.a, uključujući njegov stavak 8., primjenjuje se na subjekte navedene u članku 1. stavku 1. točkama (b), (c) i (d). Kad je riječ o utvrđivanju da ti subjekti propadaju ili bi mogli propasti, članak 33.a stavak 8. odnosi se na uvjet iz članka 32. stavka 1. točke (a), koji se primjenjuje i na te subjekte putem unakrsnog upućivanja iz članka 33.

F. PITANJA KOJA SE ODOSE NA PRODAJU PODREĐENIH PRIHVATLJIVIH OBVEZA MALIM ULAGATELJIMA**21. Pitanje (članak 44.a)**

SEL-e može prodati bilo koja osoba koja ima pravo na prodaju takvih obveza i koja ih posjeduje, npr. nefinancijski subjekt ili fizička osoba. U tom slučaju, jesu li svi ti subjekti i osobe dužni poštovati članak 44.a stavke od 1. do 4.?

Odgovor

Članak 44.a BRRD-a primjenjuje se na investicijska društva u smislu članka 4. stavka 1. točke 1. MiFID-a, kreditne institucije, društva za upravljanje UCITS-ima i UAIF koji pružaju investicijske usluge ili obavljaju investicijske aktivnosti koje dovode do prijenosa SEL-a malim ulagateljima. Takvi su subjekti „prodavatelji” za potrebe članka 44.a BRRD-a s obzirom na to da su samo takvi subjekti kvalificirani za ispunjavanje uvjeta iz članka 44.a, posebno za provedbu testa primjerenosti u skladu s člankom 44.a stavkom 1. (vidjeti pitanje 10. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.). Stoga prodaja SEL-a malim ulagateljima koja ne uključuje nijednu od tih institucija kao prodavatelje ne pripada području primjene članka 44.a stavaka od 1. do 4. i, u ovom slučaju, prodavatelji SEL-a ne podliježu zahtjevima predviđenima u tom pogledu.

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).

22. Pitanje (članak 44.a)

Pitanje 10. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020. uključuje pojam „prodavatelj” naveden u članku 44.a stavku 1. BRRD-a – „društva za upravljanje UCITS-ima i UAIF-e koji pružaju investicijske usluge ili obavljaju investicijske aktivnosti koje dovode do prijenosa SEL-a malim ulagateljima”. Potvrđujete li da se to odnosi samo na slučajeve kada društva za upravljanje UCITS-ima i UAIF-i nude usluge iz MiFID-a pojedinačnom malom ulagatelju, a ne kada nude upravljanje zajedničkim portfeljem?

Odgovor

Članak 44.a BRRD-a primjenjuje se na investicijska društva u smislu članka 4. stavka 1. točke 1. MiFID-a, kreditne institucije, društva za upravljanje UCITS-ima i UAIF koji pružaju investicijske usluge ili obavljaju investicijske aktivnosti koje dovode do prijenosa SEL-a malim ulagateljima. Takvi su subjekti „prodavatelji” za potrebe članka 44.a BRRD-a (vidjeti pitanje 10. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.).

U tom bi kontekstu, kako bi bili obuhvaćeni člankom 44.a stavcima od 1. do 4. BRRD-a, tako definirani prodavatelji trebali pružati investicijske usluge ili obavljati investicijske aktivnosti u odnosu na malog ulagatelja, među ostalim kada su druga ugovorna strana u prodaji SEL-a malom ulagatelju.

23. Pitanje (članak 44.a)

Kad je riječ o tumačenju pojma „prodavatelj” u pitanju 10. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020., kako države članice mogu nametnuti obveze iz članka 44.a stavaka od 1. do 4. investicijskim društvima, društvima za upravljanje UCITS-ima i UAIF-u, s obzirom na to da ne pripadaju području primjene BRRD-a u skladu s člankom 1. i da te obveze nisu sadržane u pravnim aktima koji se primjenjuju na te subjekte?

Odgovor

U članku 44.a ne upućuje se ni na jedno posebno tijelo koje bi bilo odgovorno za njegovu provedbu. To znači da države članice mogu imenovati bilo koje odgovarajuće tijelo ili tijela za provedbu članka 44.a, uključujući tijela imenovana na temelju MiFID-a (tijela za nadgledanje tržišta). Tijela odgovorna za provedbu članka 44.a trebala bi primjenjivati sve mjere i sankcije kojima raspolažu kako bi osigurala da prodavatelji i njihovi klijenti mali ulagatelji djelotvorno primjenjuju članak 44.a. Takve sankcije trebale bi biti razmjerne i poštovati temeljna prava u okviru prava Unije. Vidjeti i pitanje 13. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.

24. Pitanje (članak 44.a)

U odgovoru na pitanje 10. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020. navodi se da se članak 44.a BRRD-a primjenjuje na brojne subjekte, uključujući investicijska društva, ali ne uključuje „posrednike u ulaganjima”. Podliježu li osobe izuzete od MiFID-a u skladu s njegovim člankom 3. članku 44.a BRRD-a?

Odgovor

Osobe koje su izuzete od MiFID-a na temelju njegova članka 3. podliježu nacionalnom režimu i ne uživaju slobodu pružanja usluga ili obavljanja aktivnosti za osnivanje podružnica u drugim državama članicama na temelju MiFID-a. Taj nacionalni režim mora biti barem analogan režimu MiFID-a s obzirom na, među ostalim odredbama, procjenu primjerenosti iz članka 25. stavka 2. MiFID-a.

Konkretno s obzirom na SEL, ti su zahtjevi primjerenosti postroženi člankom 44.a BRRD-a. Stoga, kako bi se osigurala visoka razina zaštite ulagatelja u skladu s člankom 3. MiFID-a, države članice trebale bi nametnuti i zahtjeve koji su barem analogni strožim zahtjevima iz članka 44.a BRRD-a za osobe izuzete od MiFID-a (posrednici u ulaganjima) kada prodaju SEL-e malim ulagateljima.

25. Pitanje (članak 44.a)

Člankom 44.a stavkom 1. drugim podstavkom državama članicama daje se mogućnost da prošire odredbe tog članka na druge instrumente koji se priznaju kao regulatorni kapital ili obveze prihvatljive za *bail-in*.

Ako u nacionalnom prenošenju BRRD-a država članica iskoristi mogućnost iz članka 44.a stavka 1. da uključi dionice u područje primjene te odredbe, što bi se dogodilo u slučaju da kreditna institucija pozove postojeće dioničare na izdavanje prava kojima bi pretplatnici umjesto primanja dividendi preuzimali nove dionice? U tom slučaju, bi li prodavatelj bio obavezan takve pretplatnike podvrgnuti testu primjerenosti na temelju članka 44.a stavka 1.?

Odgovor

Člankom 44.a stavkom 1. drugim podstavkom državama članicama daje se mogućnost da prošire područje primjene ove odredbe na regulatorni kapital ili ostale obveze prihvatljive za *bail-in*, definirane u članku 2. stavku 1. točki 71. (vidjeti pitanje 14. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.). Područje primjene članka 44.a stavka 1. moglo bi se proširiti tako da uključuje dionice. U tom se pogledu uvodnom izjavom 16. Direktive (EU) 2019/879 predviđa:

„Osim toga, države članice trebale bi moći dodatno ograničiti oglašavanje i prodaju određenih drugih instrumenata određenim ulagateljima.”

Stoga bi svaka transakcija koja dovodi do prijenosa dionica malom ulagatelju potencijalno mogla biti obuhvaćena proširenim područjem primjene članka 44.a stavka 1. uz istodobno poštovanje ekonomskih i imovinskih prava dioničara.

26. Pitanje (članak 44.a)

Koji se postupak treba slijediti u slučaju da prodavatelj u vrijeme procjene primjerenosti iz članka 44.a stavka 1. BRRD-a ili kasnije utvrdi da su informacije koje je mali ulagatelj dostavio u skladu sa stavkom 3. tog članka netočne? Budući da se test primjerenosti provodi sukladno odredbama MiFID-a, bi li bilo primjereno slijediti postupak iz članka 25. stavka 3. MiFID-a, što bi značilo da bi prodavatelj trebao samo upozoriti klijenta da investicijsko društvo nije u stanju utvrditi je li predviđena usluga ili proizvod prikladan za njega, ali još uvijek može pružati uslugu?

Bi li bilo moguće da države članice uvedu strože mjere u slučaju da se mali ulagatelj ne pridržava članka 44.a stavka 3., tj. odbije pružati usluge ili se člankom 44.a stavkom 3. BRRD-a podrazumijeva da bi nadležna tijela trebala sankcionirati male ulagatelje zbog nepoštovanja njihove obveze pružanja točnih informacija prodavatelju?

Odgovor

U skladu s člankom 44.a stavkom 1. točkom (b) BRRD-a, prodaja SEL-a malim ulagateljima može se izvršiti samo ako je prodavatelj uvjeren da su takve obveze primjerene za tog malog ulagatelja nakon provođenja testa primjerenosti sukladno članku 25. stavku 2. MiFID-a (vidjeti odgovor na pitanje 15. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.).

Na temelju članka 44.a stavka 2. BRRD-a, prodavatelj mora osigurati da ulaganja malih ulagatelja u SEL-e ne prelaze određena ograničenja.

Stoga, ako informacije koje pruža mali ulagatelj nisu točne ili dovoljne za provođenje testa primjerenosti ili provjeru ograničenja iz članka 44.a stavka 2. BRRD-a, prodavatelju se ne smije dopustiti da nastavi s prodajom SEL-a malom ulagatelju.

Pravila primjerenosti ne predviđaju izricanje sankcija malim ulagateljima. Prodavatelj mora poduzeti sve razumne korake kako bi osigurao pouzdanost prikupljenih informacija o klijentima u vezi s procjenom primjerenosti. Među ostalim treba osigurati sljedeće:

- da su klijenti svjesni važnosti dostavljanja točnih i ažuriranih informacija,
- da svi alati za procjenu znanja i iskustva klijenata odgovaraju namjeni i prikladno su dizajnirani za upotrebu u odnosu na klijente,
- da će klijenti vjerojatno razumjeti pitanja, i
- da su poduzeti koraci kako bi se osigurala dosljednost informacija o klijentu, primjerice razmatranjem postoje li očite netočnosti.

Članak 54. Deleagirane uredbe Komisije (EU) 2017/565 ⁽¹¹⁾ ukazuje i na posljedice u slučajevima u kojima društvo ne dobije potrebne informacije: društvo ne smije klijentu ili potencijalnom klijentu preporučiti investicijske usluge ili financijske instrumente.

Nadalje, smjernice ESMA-e ⁽¹²⁾ o određenim aspektima procjene primjerenosti MiFID-a pružaju dodatne informacije o tome kako bi društva trebala uravnotežiti samoprocjenu klijenata s objektivnim kriterijima:

„[...] društva trebaju poduzimati odgovarajuće mjere kako bi provjerila jesu li podaci prikupljeni o klijentima pouzdani, točni i dosljedni. Društva su dužna osigurati da posjeduju podatke potrebne za provedbu procjene primjerenosti. U tom će se pogledu smatrati da svaki sporazum koji klijent potpiše, ili priopćenje društva, koje ima za cilj ograničenje odgovornosti društva u pogledu procjene primjerenosti, nije usklađen s relevantnim zahtjevima iz Direktive MiFID II i povezane deleagirane uredbe.”

27. Pitanje (članak 44.a)

U skladu s člankom 44.a stavkom 2. prodavatelj SEL-a mora osigurati da ulaganje malog ulagatelja u SEL ne prelazi određeno ograničenje portfelja njegovih financijskih instrumenata.

U skladu s člankom 44.a stavkom 4. portfelj financijskih instrumenata malog ulagatelja uključuje gotovinske depozite i financijske instrumente, osim svih financijskih instrumenata koji su dani kao kolateral. Uključuje li pojam „financijski instrumenti koji su dani kao kolateral” financijske instrumente koje je klijent dao kao kolateral ili i na financijske instrumente koje je klijent primio kao kolateral?

Odgovor

Značenje izraza „dani kao kolateral” u članku 44.a stavku 4. odnosi se na financijske instrumente dane kao kolateral malom ulagatelju.

Financijski instrumenti koje treća strana daje kao kolateral malom ulagatelju trebaju biti isključeni iz njihova portfelja financijskih instrumenata za potrebe ograničenja posjedovanja SEL-a na temelju članka 44.a stavka 2. Ako postoji gubitak na tim financijskim instrumentima, to neće izravno utjecati na financijsku situaciju malog ulagatelja, jer su instrumenti dani kao kolateral samo odnosni vrijednosni papiri kojima se jamči dug treće strane prema malom ulagatelju. Stoga je kolateral koji se daje malom ulagatelju trebalo izuzeti iz portfelja financijskih instrumenata za potrebe izračuna dopuštenih ograničenja ulaganja u SEL-e.

Međutim, financijski instrumenti koje mali ulagatelj daje kao kolateral kako bi zajamčio vlastiti dug prema trećoj strani ne bi trebali biti isključeni iz financijskog portfelja malog ulagatelja jer svaki gubitak na tim instrumentima izravno preuzima mali ulagatelj. Ti instrumenti morat će se vratiti malom ulagatelju nakon što se podmiri dug malog ulagatelja prema trećoj strani. Stoga je kolateral koji daje mali ulagatelj relevantan za potrebe izračuna dopuštenih ograničenja ulaganja u SEL-e.

28. Pitanje (članak 44.a)

Mogu li se kombinirati mogućnosti iz članka 44.a stavaka od 1. do 4. i stavka 5. pri prenošenju BRRD-a u nacionalno pravo? Primjerice, može li se minimalna nominalna vrijednost navedena u stavku 5. dodatno poboljšati dodatnim uvjetom ulaganja koji ne prelazi 10 % ukupnog portfelja ulaganja, kako je navedeno u članku 44.a stavku 2. točki (b)?

Odgovor

U uvodnoj izjavi 16. Direktive (EU) 2019/879 pojašnjava se da se članak 44.a stavci od 1. do 4. i članak 44.a stavak 5. ne bi trebali prenositi kumulativno, nego da se utvrđuju dvije alternativne mogućnosti. Međutim, kako bi poboljšala zaštitu malih ulagatelja, država članica može predvidjeti veći iznos za minimalnu nominalnu vrijednost SEL-a od 50 000 EUR ako odluči prenijeti članak 44.a stavak 5. (vidjeti i odgovor na pitanje 16. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.).

⁽¹¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive (SL L 87, 31.3.2017., str. 1.).

⁽¹²⁾ Smjernice o određenim aspektima MiFID-ovih zahtjeva vezanih uz primjerenost od 6. studenoga 2018., ESMA35-43-1163.

29. Pitanje (članak 44.a)

Odnosi li se minimalna nominalna vrijednost od najmanje 50 000 EUR iz članka 44.a stavka 5. na jednu obvezu ili na grupu obveza (kao vrijednost po paketu)?

Odgovor

Pravilo o minimalnoj nominalnoj vrijednosti primjenjuje se na svaki pojedini financijski instrument koji se priznaje kao SEL. *Obrazloženje* tog pravila nalazi se u uvodnoj izjavi 16. Direktive (EU) 2019/879:

„Kako bi se osiguralo da mali ulagatelji ne ulažu prekomjerno u određene dužničke instrumente koji su prihvatljiviji za MREL, države članice trebale bi osigurati da je **minimalna nominalna vrijednost takvih instrumenata** relativno visoka [...] (isticanje dodano).”

30. Pitanje (članak 44.a)

Ako država članica odluči prenijeti članak 44.a stavak 6., ne bi li bilo dopušteno prenijeti i zahtjeve iz stavka 1., stavka 2. točke (a), stavaka 3. i 4. istog članka?

Odgovor

Mogućnost predviđena člankom 44.a stavkom 6. dostupna je samo ako je dosegnut u njemu naveden prag od 50 milijardi EUR (vidjeti pitanje 19. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.). U skladu s tom mogućnošću država članica mora primijeniti samo minimalni zahtjev za početno ulaganje od 10 000 EUR iz članka 44.a stavka 2. točke (b), uz opća pravila o zaštiti ulagatelja predviđena u MiFID-u.

Međutim, ta država članica može primijeniti određene dodatne zahtjeve predviđene u članku 44.a stavcima od 1. do 5., npr. test primjerenosti iz članka 44.a stavka 1. ili pravilo o minimalnoj nominalnoj vrijednosti SEL-a nižoj od 50 000 EUR. To je opravdano *obrazloženjem* da članak 44.a stavak 6. pruža nižu razinu zaštite malih ulagatelja u usporedbi s dvije glavne alternativne dostupne mogućnosti iz članka 44.a stavaka od 1. do 4. i članka 44.a stavka 5.

Istodobno, tu je mogućnost potrebno primijeniti zajedno s jednom od mogućnosti iz članka 44.a stavaka od 1. do 4. ili članka 44.a stavka 5. za SEL-e koje izdaju subjekti s poslovnim nastanom u drugoj državi članici koji nemaju koristi od postupanja predviđenog mogućnošću iz članka 44.a stavka 6. (vidjeti pitanje 12. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.).

31. Pitanje (članak 44.a)

Ako se država članica odluči prenijeti članak 44.a stavak 6. BRRD-a, bi li bilo koji kupac koji želi kupiti SEL bio klijent u skladu s člankom 44.a stavkom 2. točkom (b)?

Odgovor

Ako kupac SEL-a nije mali ulagatelj kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 11. MiFID-a, članak 44.a stavak 6. ne primjenjuje se jer prodaja klijentima koji nisu mali ulagatelji ne pripada području primjene članka 44.a stavka 1. od kojeg odstupa članak 44.a stavak 6. Nadalje, primjenjuju se i zahtjevi zaštite ulagatelja utvrđeni u MiFID-u.

32. Pitanje (članak 44.a)

Treba li u članku 44.a stavku 6. izračunati prag od 50 milijardi EUR s obzirom na vrijednost ukupne imovine subjekata prije sanacije, u trenutku uvođenja rješenja ili u trenutku izdavanja SEL-a?

Odgovor

Člankom 44.a stavkom 6. BRRD-a predviđena je posebna mogućnost za ograničenije prenošenje osmišljena za države članice s malim i manje likvidnim tržištima, što se odražava u pragu od 50 milijardi EUR koji je u njemu predviđen. Taj bi prag država članica trebala procijeniti u trenutku prenošenja Direktive (EU) 2019/879. Budući da mogućnost prenošenja ovisi o tome je li ispunjen prag, dužnost je države članice stoga da redovito prati i procjenjuje ispunjava li njezino tržište prag od 50 milijardi EUR i je li upotreba mogućnosti iz članka 44.a stavka 6. BRRD-a i dalje

opravdana. Ako prag više nije zadovoljen, ta bi država članica trebala odabrati između dviju glavnih alternativnih mogućnosti za prenošenje članka 44.a BRRD-a i propisati ta pravila u nacionalnom zakonodavstvu (vidjeti pitanje 20. Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020.).

G. PITANJA KOJA SE ODOSE NA MINIMALNI ZAHTJEV ZA REGULATORNI KAPITAL I PRIHVATLJIVE OBVEZE

(a) *Prihvatljive obveze*

33. Pitanje (članci 45.b i 45.f)

Člancima 45.b i 45.f BRRD-a utvrđuju se kriteriji prihvatljivih obveza za sanacijske subjekte i za društva kćeri sanacijskih subjekata koja sama nisu sanacijski subjekti. Koji su kriteriji prihvatljivosti koji se primjenjuju na subjekte u čijem se planu sanacije predviđa njihova likvidacija u okviru redovnog postupka u slučaju insolventnosti? Kako se treba postupati prema dodatnim kapitalnim zahtjevima utvrđenima u članku 104.a CRD-a pri određivanju cilja za MREL za te subjekte kada takvi dodatni kapitalni zahtjevi nisu utvrđeni na pojedinačnoj osnovi za taj subjekt?

Odgovor

BRRD-om se predviđaju samo dva skupa kriterija prihvatljivosti za potrebe usklađenosti s MREL-om:

- u članku 45.b stavcima od 1. do 3. BRRD-a utvrđuju se kriteriji prihvatljivosti koji se primjenjuju na sanacijska tijela, i
- u članku 45.f stavku 2. BRRD-a utvrđuju se kriteriji prihvatljivosti koji se primjenjuju na institucije koje su društva kćeri sanacijskog subjekta ili subjekta iz treće zemlje, ali same nisu sanacijski subjekti.

U nedostatku posebnih kriterija prihvatljivosti za subjekte čijim se planom sanacije predviđa njihova likvidacija u skladu s člankom 45.c stavkom 2. drugim podstavkom BRRD-a, ta dva skupa kriterija trebala bi se primjenjivati u skladu s tim. Za subjekte koji nisu društva kćeri sanacijskog subjekta primjenjivali bi se kriteriji iz članka 45.b stavaka od 1. do 3. BRRD-a. To je relevantno za subjekte koji su matična društva, koja nisu dio grupe koja podliježe konsolidiranom nadzoru ili su društava kćeri matičnog društva čijim se planom sanacije predviđa i njegova likvidacija. Za subjekte koji su društva kćeri sanacijskog subjekta trebali bi se primjenjivati kriteriji iz članka 45.f stavka 2. BRRD-a.

U svakom slučaju, kriteriji prihvatljivosti trebaju se primjenjivati u kontekstu specifičnih okolnosti slučaja. Na primjer, za subjekte koji nisu društva kćeri sanacijskog subjekta, kriterij iz članka 72.b stavka 2. točke (b) podtočke i. CRR-a (primjenjiv putem članka 45.b stavka 1. BRRD-a), koji ne dopušta da prihvatljive obveze budu u vlasništvu subjekata koji su uključeni u istu sanacijsku grupu, možda se neće primjenjivati jer u ovom slučaju subjekt za likvidaciju nije dio sanacijske grupe. Slično tome, za subjekte koji su društva kćeri sanacijskog subjekta ograničenja iz članka 45.f stavka 2. BRRD-a u pogledu vlasništva prihvatljivih obveza od strane sanacijskog subjekta i postojećih dioničara te regulatornog kapitala od strane trećih strana nisu relevantna. U tim situacijama potreba da se osigura da izvršavanje ovlasti otpisa ili konverzije ne utječe na kontrolu društva kćeri od strane sanacijskog subjekta nije primjenjiva jer će se društvo kći u slučaju propasti likvidirati.

Ako nadležno tijelo nije nametnulo dodatne kapitalne zahtjeve na temelju članka 104.a CRD-a na istoj osnovi na kojoj će se donijeti odluka o MREL-u, sanacijska tijela trebala bi smatrati da su dodatni kapitalni zahtjevi za taj subjekt jednaki nuli. Međutim, ako sanacijska tijela smatraju da se utvrđivanjem MREL-a uzimajući u obzir samo bonitetne zahtjeve primjenjive na pojedinačnoj osnovi ne bi u dovoljnoj mjeri uzeo u obzir, među ostalim, poslovni model ili profil rizičnosti subjekta kako je navedeno u članku 45.c stavku 1. točki (d) BRRD-a, ona mogu, u skladu s člankom 45.c stavkom 2. BRRD-a, procijeniti bi li MREL trebalo ograničiti na iznos pokrivanja gubitaka te povećati MREL kako bi se u dovoljnoj mjeri uzeo u obzir relevantni dio konsolidiranog dodatnog kapitalnog zahtjeva koji je odredilo nadležno tijelo na temelju članka 104.a CRD-a. Vidjeti i odgovor na pitanje 35. u Prilogu Obavijesti Komisije od 29. rujna ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ Obavijest Komisije o tumačenju određenih pravnih odredbi revidiranog okvira za sanaciju banaka kao odgovor na pitanja koja su postavila tijela država članica (SL C 321, 29.9.2020., str. 1.).

34. Pitanje (članak 45.b)

Kakva je interakcija, ako postoji, između mogućeg smanjenja zahtjeva TLOF-a od 8 % iz članka 45.b stavka 4. BRRD-a i mogućeg izuzeća za upotrebu nadređenih obveza od najviše 3,5 % za ispunjavanje minimalnog zahtjeva za TLAC predviđenog u članku 72.b stavku 3. CRR-a? Je li točno da za GSV institucije uvijek oboje moraju biti odobreni zajedno, čak i ako samo djelomično za izuzeće, ako to dopušta procjena NCWO-a?

Odgovor

Izuzeće za upotrebu nadređenih obveza od najviše 3,5 % TREA-e za ispunjavanje minimalnog zahtjeva za TLAC predviđeno člankom 72.b stavkom 3. CRR-a i smanjenje minimalnog zahtjeva za podređenost iz članka 45.b stavka 4. BRRD-a mogu se odobriti zajedno.

Osnove za izuzeće i za smanjenje iste su, tj. uvjeti navedeni u članku 72.b stavku 3. točkama od (a) do (c) CRR-a, koji se odnose na nepostojanje rizika od kršenja načela NCWO-a. Međutim, izuzeće i smanjenje primjenjuju se na različite zahtjeve, što bi moglo dovesti do različitih nominalnih iznosa. Stoga je moguće da, ako su uvjeti iz članka 72.b stavka 3. CRR-a ispunjeni za jedan zahtjev, oni ne moraju biti ispunjeni, ili mogu biti samo djelomično ispunjeni, za drugi zahtjev.

Stoga, iako se izuzeće i smanjenje doista mogu dodijeliti i za potrebe usklađivanja s minimalnim zahtjevom za TLAC na temelju članka 92.a CRR-a i za potrebe određivanja primjenjive razine podređenosti na temelju članka 45.b stavka 4. BRRD-a, u BRRD-u se ne zahtijeva da ih treba odobriti zajedno. Primjenjivi zakonski uvjeti navedeni u članku 72.b stavku 3. točkama od (a) do (c) CRR-a moraju biti ispunjeni u oba slučaja.

35. Pitanje (članak 45.b)

U BRRD-u se sada isključivo upotrebljava izraz „ukupne obveze, uključujući regulatorni kapital”, dok se prije u članku 45. stavku 1. BRRD-a I. upotrebljavao izraz „ukupne obveze i regulatorni kapital”. Je li ta promjena bila isključivo semantička ili predstavlja značajnu promjenu u vezi s načinom na koji bi se iznos trebao izračunati?

Odgovor

U engleskoj verziji BRRD-a I., članak 45. stavak 1. sadržavao je izraz „ukupne obveze i regulatorni kapital”, ali taj je jezik zamijenjen Direktivom (EU) 2019/879. Direktivom (EU) 2019/879 jezik je usklađen s preostalim odredbama BRRD-a I. i BRRD-a kako je izmijenjen Direktivom (EU) 2019/879 u kojoj se upotrebljava izraz „ukupne obveze, uključujući regulatorni kapital”. Ta promjena ne mijenja značenje tog izraza, koji bi, prema tome, trebalo tumačiti na isti način u cijelom BRRD-u.

(b) Određivanje MREL-a**36. Pitanje (članak 45.c)**

Potvrđujete li da izraz „ključne ekonomske funkcije” upotrijebljen u članku 45.c nije novi pojam i da ima isto značenje kao „ključne funkcije”, već upotrijebljen i definiran u drugim odredbama BRRD-a?

Odgovor

Izraz „ključne ekonomske funkcije” upotrijebljen u članku 45.c stavku 3. osmom podstavku i članku 45.c stavku 7. osmom podstavku treba tumačiti na isti način kao i izraz „ključne funkcije” koji se upotrebljava u cijelom BRRD-u kako je definirano u članku 2 stavku 1. točki 35.

37. Pitanje (članak 45.c)

Člankom 45.c stavkom 2. zahtijeva se da, kada je likvidacija preferirana strategija sanacije, sanacijsko tijelo mora „procijeniti je li opravdano ograničiti” njegov MREL na iznos pokrivanja gubitaka.

Kada sanacijsko tijelo procijeni da nije opravdano ograničiti MREL tih subjekata na iznos pokrivanja gubitaka, je li točno da se člankom 45.c stavkom 2. ne zahtijeva promjena strategije u planu sanacije iz likvidacije u sanaciju, već se umjesto toga dopušta da sanacijsko tijelo postavi zahtjev za MREL veći od iznosa pokrivanja gubitaka?

Odgovor

Člankom 45.c stavkom 2. drugim i trećim podstavkom propisuje se način određivanja MREL-a za subjekte u čijem se planu sanacije predviđa njihova likvidacija u slučaju propasti.

U skladu s tom odredbom, sanacijsko tijelo dužno je procijeniti je li za te subjekte opravdano ograničiti MREL na iznos pokrivanja gubitaka iz članka 45.c stavka 2. prvog podstavka točke (a). U toj procjeni sanacijska tijela trebaju posebice ocijeniti svaki mogući utjecaj takvog MREL-a na financijsku stabilnost i na rizik od širenja na financijski sustav. Ako nakon te procjene sanacijsko tijelo zaključi da nije opravdano ograničiti MREL tih subjekata na iznos pokrivanja gubitka, može odrediti MREL iznad iznosa koji bi proizašao iz članka 45.c stavka 3. točke (a) podtočke i. i članka 45.c stavka 3. točke (b) podtočke i. ili na temelju članka 45.c stavka 7. točke (a) podtočke i. i članka 45.c stavka 7. točke (b) podtočke i. Vidjeti i pitanje 37. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020. ⁽¹⁴⁾

38. Pitanje (članak 45.c)

Člankom 45.c stavkom 2. drugim podstavkom zahtijeva se da sanacijska tijela procijene je li opravdano ograničiti MREL za subjekte koji će biti likvidirani u okviru uobičajenog postupka u slučaju insolventnosti na iznos pokrivanja gubitaka. Treći podstavak te odredbe nadalje zahtijeva da sanacijska tijela razmotre svaki mogući utjecaj na financijsku stabilnost i na rizik od širenja na financijski sustav.

Treba li tu procjenu izvršiti upotrebom:

- općeg pristupa kojim se izračunava samo jedan dodatak, a zatim dodaje iznosu pokrivanja gubitaka svakog subjekta koji se planira likvidirati u okviru redovnog postupka u slučaju insolventnosti pod nadležnošću odgovarajućeg sanacijskog tijela, ili
- specifičnog pristupa u kojem se odluke o određivanju dodatka i njegovoj kalibraciji donose na pojedinačnoj osnovi?

Odgovor

Članak 45.c stavak 2. drugi i treći podstavak kojim se propisuje način određivanja MREL-a za subjekte u čijem se planu sanacije predviđa likvidacija u slučaju propasti trebaju se primjenjivati na pojedinačnoj osnovi. To je opće temeljno načelo za odredbe BRRD-a o određivanju MREL-a.

Time se ne prejudicira mogućnost da sanacijska tijela uvedu interne politike o tom pitanju, koje se zatim primjenjuju na pojedinačne slučajeve.

39. Pitanje (članak 45.c)

Pri izračunavanju iznosa dokapitalizacije, je li zakonski moguće odrediti stroge gornje granice za moguće smanjenje TREA-a i TEM-a nakon sanacije za potrebe članka 45.c stavka 3. petog podstavka, ili TREA-u i TEM uvijek treba izračunavati na osnovi *de facto* smanjenja bilance uzimajući u obzir iznos pokrivanja gubitaka?

Odgovor

U skladu s člankom 45.c stavkom 3. prvim podstavkom iznos dokapitalizacije trebao bi vratiti usklađenost s ukupnim regulatornim okvirom subjekta i zahtjevima u vezi s omjerom financijske poluge nakon provedbe preferirane sanacijske strategije.

Pri određivanju iznosa dokapitalizacije kao dijela kalibracije MREL-a, člankom 45.c stavkom 3. petim podstavkom zahtijeva se da se TREA i TEM prilagode svim promjenama proizašlima iz mjere sanacije predviđene planom sanacije (tj. odluka o stavljanju institucije u sanaciju, primjena sanacijskog instrumenta ili izvršavanje jedne ili više sanacijskih ovlasti, kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki 40.).

To podrazumijeva da bi se svako prilagođavanje iznosa dokapitalizacije trebalo provoditi na pojedinačnoj osnovi i biti u skladu sa svim promjenama koje proizlaze iz planiranih mjera sanacije. U trenutku planiranja sanacije i kalibracije MREL-a prilagodba iznosa dokapitalizacije mora se temeljiti na procjenama potreba za dokapitalizacijom nakon sanacije (tj. procjenama bilo kojeg povećanja ili smanjenja ukupne veličine bilance i ostalih pokretača za promjene u kapitalnim zahtjevima subjekta i zahtjevima za omjer financijske poluge nakon sanacije). Stoga bi primjena članka 45.

⁽¹⁴⁾ Obavijest Komisije o tumačenju određenih pravnih odredbi revidiranog okvira za sanaciju banaka kao odgovor na pitanja koja su postavila tijela država članica (SL C 321, 29.9.2020., str. 1.).

c stavka 3. na način koji je u skladu s namjerom zakonodavca i strukturom zahtjeva za MREL podrazumijevala da bi, pri izračunu iznosa dokapitalizacije, očekivani gubici u sanaciji koji su doveli do smanjenja bilance, kako je navedeno u petom podstavku točki (a), bili jednakovrijedni iznosu pokrivanja gubitaka izračunanom u prvom podstavku točki (a) podtočki i. i prvom podstavku točki (b) podtočki i.

40. Pitanje (članak 45.c)

U skladu s člankom 45.c stavcima 3. i 7., kalibracija vanjskog MREL-a i internog MREL-a identična je. Za subjekte koji su u nadležnosti sanacijskog tijela, je li zakonski moguće da to sanacijsko tijelo samo u određenim slučajevima uključuje zaštitni sloj za povjerenje tržišta naveden u šestom podstavku tih odredbi (npr. pribjegavanjem kriterijima povezanim s oslanjanjem društva kćeri na financiranje velikih klijenata)?

Odgovor

Pri kalibriranju zahtjeva za vanjski i interni MREL člankom 45.c stavcima 3. i 7. predviđa se da sanacijsko tijelo ima ovlast povećavanja iznosa dokapitalizacije kada je izračunan na temelju TREA-e za iznos potreban za održavanje dostatnog povjerenja tržišta. U skladu s tim odredbama to je diskrecijska ovlast koju bi sanacijsko tijelo trebalo primjenjivati na pojedinačnoj osnovi. Time se ne preudicira mogućnost da sanacijska tijela uvedu interne politike o tom pitanju, koje se zatim primjenjuju na pojedinačne slučajeve.

41. Pitanje (članak 45.c)

Možete li pojasniti kako bi sanacijsko tijelo trebalo uzeti u obzir kriterije navedene u članku 45.c stavku 6. pri procjeni hoće li primijeniti zahtjeve iz stavka 5. tog članka na sanacijski subjekt koji nije GSV institucija, dio GSV institucije ili banka najviše razine?

Odgovor

Pri odlučivanju hoće li se zahtjevi utvrđeni u članku 45.c stavku 5. primijeniti na sanacijski subjekt koji nije GSV institucija, dio GSV institucije ili dio sanacijske grupe čija je ukupna imovina veća od 100 milijardi EUR (banka najviše razine), ključni čimbenik u odluci sanacijskog tijela procjena je da bi predmetni sanacijski subjekt vjerojatno mogao predstavljati sistemski rizik u slučaju propasti.

Uz navedenu procjenu, sanacijsko tijelo mora uzeti u obzir i sljedeće kriterije:

- pretežnost depozita i nezastupljenost dužničkih instrumenata u modelu financiranja,
- mjeru u kojoj je ograničen pristup tržištima kapitala za prihvatljive obveze,
- mjeru u kojoj se predmetni sanacijski subjekt oslanja na CET1 kapital kako bi ispunio svoj MREL.

Uzimajući u obzir da odluka koju će donijeti sanacijsko tijelo podrazumijeva da će predmetni sanacijski subjekt biti podvrgnut strožim zahtjevima u pogledu kalibracije MREL-a (članak 45.c stavak 5. i podređenosti (članak 45.b stavci 4., 7. i 8.)), ovi kriteriji pomažu osigurati da takva odluka bude razmjerna ciljevima kojima se teži i uzima u obzir značajke predmetnog subjekta. Stoga bi se moglo smatrati da, kada su gore navedeni kriteriji ispunjeni u odnosu na sanacijski subjekt (tj. pretežnost depozita u financiranju, ograničeni pristup tržištima dužničkih instrumenata, oslanjanje na CET1 kako bi ispunio MREL), sanacijsko tijelo ne bi trebalo primjenjivati zahtjeve utvrđene u članku 45.c stavku 5. na takav subjekt ako bi to moglo dovesti do nerazmjernog zahtjeva za MREL. Taj zaključak ne bi trebao biti automatski i ovisiti o specifičnoj situaciji konkretnog slučaja.

Tri gore navedena kriterija mogu se pronaći i u članku 45.m stavku 7. u kojem se upotrebljavaju za općenito određivanje razmjerne duljine prijelaznih razdoblja. Kriteriji iz članka 45.m stavka 7. navedeni su u članku 45.m stavku 1. trećem podstavku, a odnose se i na određivanje prijelaznih razdoblja koja završavaju nakon 1. siječnja 2024. Ipak, u toj konkretnoj odluci o produljenju prijelaznog razdoblja nakon 1. siječnja 2024. sanacijska tijela moraju uzeti u obzir i sljedeće:

- razvoj financijske situacije subjekta,
- izgleda da će subjekt u razumnom roku moći osigurati usklađenost s MREL-om i njegovom komponentom podređenosti,

- mogućnost zamjene obveza koje više ne ispunjavaju relevantne kriterije prihvatljivosti ili dospjeća te, u slučaju nemogućnosti, je li ta nemogućnost idiosinkratske naravi ili je posljedica poremećaja na širem tržištu.

Stoga postavljanje prijelaznih razdoblja koja završavaju nakon 1. siječnja 2024. na temelju članka 45.m stavka 1. trećeg podstavka ne sprečava sanacijsko tijelo kao takvo da odluči primijeniti zahtjeve utvrđene u članku 45.c stavku 5. na taj isti sanacijski subjekt. Isto tako, sanacijski subjekt na koji su primijenjeni zahtjevi utvrđeni u članku 45.c stavku 5. može imati prijelazno razdoblje koje završava nakon 1. siječnja 2024., kako je određeno u skladu s člankom 45.m stavkom 7.

42. Pitanje (članak 45.c)

Za potrebe članka 45.c stavka 10. trebaju li se sanacijska tijela i nadležna tijela međusobno savjetovati ili bi sanacijska tijela trebala zahtijevati potrebne informacije od predmetne institucije?

Odgovor

U članku 45.c stavku 1. pojašnjava se da sanacijsko tijelo mora utvrditi zahtjev za MREL čija je kalibracija detaljno opisana u sljedećim stavcima članka 45.c nakon savjetovanja s nadležnim tijelom. Štoviše, da bi mogla kalibrirati zahtjev za MREL, sanacijska tijela imaju mogućnost zahtijevati potrebne informacije od nadležnih tijela za ispunjavanje zadaća na temelju BRRD-a, u skladu s člankom 3. stavkom 4. i člankom 90. stavkom 1.

(c) **Određivanje MREL-a za sanacijske subjekte koji su dio GSV institucija**

43. Pitanje (članak 45.d)

Koje je značenje izraza „dio GSV institucije” u članku 45.d stavku 1.?

Odgovor

GSV institucije definirane su u članku 2. stavku 1. točki 83.c BRRD-a unakrsnim upućivanjem na članak 4. stavak 1. točku 133. CRR-a. Potonjom odredbom definiraju se GSV institucije kao one koje su utvrđene u skladu s člankom 131. stavcima 1. i 2. CRD-a. Člankom 131. stavkom 1. CRD-a zahtijeva se od država članica da imenuju tijela zadužena za utvrđivanje, na konsolidiranoj osnovi, GSV institucija pod njihovom jurisdikcijom. Člankom 131. stavkom 2. predviđa se metodologija za tu svrhu.

Člankom 131. stavkom 1. CRD-a predviđa se da GSV institucije moraju biti bilo što od sljedećeg:

- a) grupa koju vodi matična institucija iz EU-a, matični financijski holding iz EU-a ili matični mješoviti financijski holding iz EU-a; ili
- b) institucija koja nije društvo kći matične institucije iz EU-a, matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a.

Uključena je mogućnost navedena u prethodnoj točki b) kako bi se obuhvatio teoretski slučaj u kojem je GSV institucija samostalna banka. Stoga je sanacijski subjekt koji je „dio GSV institucije” subjekt koji sam nije GSV institucija u skladu s člankom 131. stavkom 1. točkom (b) CRD-a, ali je dio bonitetne konsolidacije GSV institucije u skladu s točkom (a) te odredbe. U praksi to postaje relevantno kada je ne samo subjekt iz članka 131. stavka 1. točke (a) CRD-a, već i drugi subjekt iz grupe GSV institucija identificiran kao sanacijski subjekt, to jest ako se slijedi sanacijska strategija MPE-a. U tom bi slučaju oba sanacijska tijela trebala podlijegati članku 45.d BRRD-a.

44. Pitanje (članci 45.d i 45.h)

Što znači „GSV subjekt koji je dio iste GSV institucije” kako je navedeno u članku 45.d stavku 4. i članku 45.h stavku 2. BRRD-a?

Odgovor

GSV institucije definirane su u članku 2. stavku 1. točki 83.c BRRD-a i članku 4. stavku 1. točki 133. CRR-a upućivanjem na članak 131. stavke 1. i 2. CRD-a.

Člankom 4. stavkom 1. točkom 136. CRR-a GSV subjekt definira se kao „subjekt koji ima pravnu osobnost i koji je GSV institucija ili je dio GSV institucije ili GSV institucije izvan EU-a”.

Te su definicije relevantne pri primjeni članka 45.d stavka 4. i članka 45.h stavka 2. BRRD-a. Te odredbe u praksi obuhvaćaju situaciju u kojoj grupa koju vodi GSV institucija sadržava više od jednog sanacijskog subjekta (obično sama GSV institucija i jedan ili više drugih subjekta), odnosno ako se slijedi sanacijska strategija MPE-a.

45. Pitanje (članak 45.d)

Koje je značenje pojma „matično društvo u Uniji” u članku 45.d stavku 4. točki (b)? Odnosi li se na matično društvo u Uniji ili na matičnu instituciju u Uniji?

Odgovor

„Matično društvo u Uniji” iz članka 45.d stavka 4. točke (b) matično je društvo u Uniji kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki 85.

(d) *Primjena internog MREL-a na subjekte koji sami po sebi nisu sanacijski subjekti*

46. Pitanje (članak 45.f)

U skladu s člankom 45.f stavkom 2. točkom (a) podtočkom ii. BRRD-a, obveza mora ispuniti kriterije podređenosti iz članka 72.b stavka 2. točke (d) CRR-a da bi bila prihvatljiva za usklađenost s internim MREL-om.

Istodobno, u članku 45.f stavku 2. točki (a) podtočki iii. BRRD-a navodi se da prihvatljive obveze za interni MREL moraju „u redu prvenstva u redovnom postupku u slučaju insolventnosti [dolaziti] poslije obveza koje ne ispunjavaju uvjet iz podtočke i. i koje nisu prihvatljive za kapitalne zahtjeve”.

Međutim, kriterij iz podtočke i. ne odnosi se na insolventijsku hijerarhiju. Odnosi se na obveze koje su „izdane sanacijskom subjektu i koje je sanacijski subjekt kupio ili izravno ili neizravno putem drugih subjekata u istoj sanacijskoj grupi koji su kupili obveze od subjekta na koji se primjenjuje ovaj članak, ili koje su izdane postojećem dioničaru i koje je postojeći dioničar kupio, koji nije dio iste sanacijske grupe sve dok se izvršavanjem ovlasti za otpis ili konverziju u skladu s člancima od 59. do 62. ne utječe na kontrolu koju sanacijski subjekt ima nad društvom kćeri”. Stoga obveze iz članka 45.f stavka 2. točke (a) podtočke i. mogu imati gotovo bilo koju hijerarhiju.

Je li točno da hijerarhija koja se podrazumijeva člankom 45.f stavkom 2. točkom (a) podtočkom iii. BRRD-a ovisi o hijerarhiji instrumenata koji ne ispunjavaju kriterij iz podtočke i. te iste odredbe, odnosno o tome da hijerarhija potrebna za instrumente internog MREL-a ovisi o hijerarhiji instrumenata koje je društvo kći stvarno izdalo izvan sanacijske grupe? To bi podrazumijevalo da se hijerarhija potrebna za ispunjavanje internog MREL-a mora procijeniti za svaku instituciju na pojedinačnoj osnovi.

Odgovor

Kombinirano tumačenje članka 45.f stavka 2. točke (a) podtočaka i., ii. i iii. BRRD-a rezultira sljedećim zahtjevima koji se odnose na insolventijsku hijerarhiju prihvatljivih obveza za interni MREL:

- moraju ispuniti kriterij opće podređenosti iz članka 72.b stavka 2. točke (d) CRR-a, tj. podređenost isključenim obvezama iz članka 72.a stavka 2. CRR-a, na temelju članka 45.f stavka 2. točke (a) podtočke ii. BRRD-a,
- moraju ispuniti dodatni kriterij podređenosti na temelju članka 45.f stavka 2. točke (a) podtočaka i. i iii. BRRD-a, u smislu da moraju biti podređene svim obvezama koje nisu prihvatljive za interni MREL i koje nisu regulatorni kapital.

Obrazloženje posebnog zahtjeva za podređenost jest da se osigura da se prihvatljive obveze za interni MREL ne rangiraju jednako kao i ostale podređene obveze koje nisu prihvatljive za interni MREL na temelju članka 45.f stavka 2. točke (a) podtočke i. To će ublažiti rizike za potraživanja NCWO-a u slučaju da se prihvatljive obveze za interni MREL otpišu ili konvertiraju u skladu s člankom 59. stavkom 1. točkama (a) i 1.a neovisno o mjeri sanacije (tj. u trenutku neodrživosti) jer bi se u tom slučaju mogle otpisati ili konvertirati samo te prihvatljive obveze.

47. Pitanje (članak 45.f)

Jesu li iznosi CET1 kapitala i ostalog regulatornog kapitala iz članka 45.f stavka 2 točke (b) BRRD-a umanjeni za odbitke izvršene u skladu s člancima 36., 56. i 66. CRR-a?

Odgovor

Za potrebe usklađenosti s vanjskim i internim MREL-om, upućivanja na „regulatorni kapital” treba tumačiti u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 38. BRRD-a, koja upućuje na definiciju iz članka 4. stavka 1. točke 118. CRR-a, podložno bilo kojim dodatnim uvjetima koji su navedeni u BRRD-u, kao onima iz članka 45.f stavka 2. točke (b) podtočke ii.

U tom kontekstu, člankom 4. stavkom 1. točkom 118. CRR-a predviđa se da „regulatorni kapital” označava zbroj osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Zauzvrat, u odgovarajućim odredbama CRR-a o izračunu osnovnog kapitala (članak 25.) i dopunskog kapitala (članak 71.) jasno je navedeno da se iznosi izražavaju nakon odbitaka iz članaka 56. i 66. CRR-a.

Štoviše, u članku 2. stavku 1. točki 68.a BRRD-a definira se „redovni osnovni kapital” upućivanjem na članak 50. CRR-a, dok se u potonjem pojašnjava da se osnovni kapital izračunava umanjeno za odbitke iz članka 36. CRR-a.

48. Pitanje (članak 45.f)

Koja je razlika između stavaka 3. i 4. članka 45.f?

Odgovor

Razlika između stavaka 3. i 4. članka 45.f odnosi se na vlasnički odnos između društva kćeri za koje se može izuzeti interni MREL i njegova posredničkog ili krajnjeg matičnog društva.

Stavak 3. odnosi se na mogućnost izuzeća od primjene internog MREL-a ako se društvo kći i sanacijski subjekt nalaze u istoj državi članici i njime se predviđaju uvjeti kojima se omogućuje takvo izuzeće.

Stavak 4. odnosi se na mogućnost izuzeća od primjene internog MREL-a ako se društvo kći i posredničko matično društvo nalaze u istoj državi članici, dok se krajnje matično društvo (sanacijski subjekt) nalazi u drugoj državi članici. Stoga se stavkom 3. predviđa izravna vlasnička struktura, dok se stavkom 4. predviđa takozvana „lančana” struktura u više država članica.

49. Pitanje (članak 45.f)

Na temelju članka 45.f sanacijsko tijelo može se odreći primjene internog MREL-a u dva slučaja:

- kada i sanacijski subjekt i društvo kći imaju poslovni nastan u istoj državi članici (stavak 3.),
- kada društvo kći i njegovo matično društvo imaju poslovni nastan u istoj državi članici, čak i ako sanacijski subjekt nema poslovni nastan u istoj državi članici, pod uvjetom da matično društvo, među ostalim, ispunjava potkonsolidirani interni MREL (stavak 4.).

Međutim, kad je riječ o jamstvima pruženima u članku 45.f stavku 5., BRRD-om se samo izričito predviđa njihovo odobrenje u toj prvoj situaciji, to jest kada i sanacijski subjekt i društvo kći imaju poslovni nastan u istoj državi članici.

Nije jasno zašto je u slučaju prekograničnih sanacijskih grupa moguće odobriti izuzeća (što se može smatrati „rizičnijim” pristupom), ali nije moguće dopustiti usklađenost s internim MREL-om uz jamstvo (što je „manje rizičan” pristup).

Je li moguće da sanacijsko tijelo društva kćeri dopusti da se zahtjev iz članka 45. stavka 1. u cijelosti ili djelomično ispuni uz jamstvo koje pruža njegovo matično društvo pod uvjetima iz članka 45.f stavka 5. iako sanacijski subjekt nema poslovni nastan u istoj državi članici kao i društvo kći?

Odgovor

Članak 45.f stavak 3. odnosi se na izuzeća od primjene internog MREL-a u situaciji izravnog vlasništva između društva kćeri i sanacijskog subjekta u istoj državi članici, dok se članak 45.f stavak 4. odnosi na izuzeća od primjene internog MREL-a u situaciji u kojoj se i društvo kći i njegovo matično društvo nalaze u istoj državi članici, ali sanacijski subjekt može i ne mora biti u toj istoj državi članici.

S obzirom na mogućnost da društvo kći djelomično ili u potpunosti ispunjava interni MREL s kolateraliziranim jamstvima (članak 45.f stavak 5.), odredba je izričita u pogledu situacije izravnog vlasništva između društva kćeri i sanacijskog subjekta u istoj državi članici, ali ne predviđa jednakovrijednu odredbu za situaciju u kojoj se društvo kći i njegovo posredničko matično društvo nalaze u istoj državi članici.

Međutim, upotreba kolateraliziranih jamstava za ispunjavanje internog MREL-a u potonjem slučaju isto bi trebala biti moguća. Ako se izuzeće može upotrijebiti između društva kćeri i njegova posredničkog matičnog društva u istoj državi članici, slično tome, kolateralizirano jamstvo trebalo bi isto biti dostupno za upotrebu u sličnim okolnostima, osobito jer bi pružalo veću zaštitu društvu kćeri pri primanju relevantnih sredstava nego što bi to činilo potpuno izuzeće od zahtjeva za MREL.

50. Pitanje (članak 45.f)

Pri procjeni kriterija za davanje izuzeća od zahtjeva za interni MREL iz članka 45.f stavka 3. točke (b) i članka 45.f stavka 4. točke (b) BRRD-a ili za upotrebu kolateraliziranih jamstava na temelju članka 45.f stavka 5., koji je cilj MREL-a prema kojem se procjenjuje usklađenost tijekom faze povećanja MREL-a koja traje do 2024.? Treba li procijeniti usklađenost s konačnim ciljem MREL-a za 2024. ili prijelaznim ciljem za 2022.?

Tijekom bilo kojeg prijelaznog razdoblja koje se može odrediti, smije li sanacijsko tijelo dopustiti ispunjavanje internog MREL-a s jamstvima ako su ispunjeni svi ostali uvjeti (osim usklađivanja s vanjskim ciljem MREL-a)?

Odgovor

Pri procjeni usklađenosti sanacijskog subjekta ili matičnog društva sa zahtjevom za MREL iz članka 45.e i članka 45. stavka 1., kako je propisano u članku 45.f stavku 3. točki (b) i članku 45.f stavku 4. točki (b), trebalo bi uzeti u obzir prijelazna razdoblja predviđena člankom 45.m.

Stoga bi se prije 2024. usklađenost s člankom 45.f stavkom 3. točkom (b) i člankom 45.f stavkom 4. točkom (b) trebala procijeniti u odnosu na prijelazni obvezujući cilj utvrđen na temelju članka 45.m stavka 1. drugog podstavka.

To znači da bi se društvu kćeri koje nije sanacijski subjekt moglo odobriti izuzeće od primjene internog MREL-a ako sanacijski subjekt ili njegovo matično društvo ispune prijelazni zahtjev na konsolidiranoj osnovi i ako su u trenutku odluke o izuzeću ispunjeni svi ostali uvjeti utvrđeni u članku 45.f stavku 3. ili 4.

Isto se odnosi i na ispunjavanje uvjeta iz članka 45.f stavka 3. točke (b) kada se procjenjuje mogućnost dopuštanja da se dio ili cijeli interni MREL ispuni kolateraliziranim jamstvima u skladu s člankom 45.f stavkom 5. prvim podstavkom.

51. Pitanje (članak 45.f)

U članku 45.f stavcima 3. i 4. navodi se niz uvjeta koji bi omogućili izuzeće od primjene članka 45.f. Međutim, iz teksta Direktive nije jasno treba li te uvjete ispuniti kumulativno ili pojedinačno.

Jesu li uvjeti navedeni u članku 45.f stavcima 3. i 4. kumulativni ili je ispunjavanje bilo kojeg uvjeta navedenog u njima dovoljno da se odobri izuzeće od primjene članka 45.f na društvo kćer koje nije sanacijski subjekt?

Odgovor

Da bi se osigurala zadovoljavajuća razina boniteta i zaštitnih mjera pri odobravanju izuzeća za interni MREL ili kada se dopušta upotreba kolateraliziranih jamstava, uvjeti navedeni u članku 45.f stavcima 3. 4., i 5. moraju se ispuniti kumulativno.

52. Pitanje (članak 45.f)

Možete li objasniti *obrazloženje* uvjeta utvrđenih u članku 45.f stavku 5. za upotrebu kolateraliziranih jamstava za ispunjavanje internog MREL-a?

Odgovor

Člankom 45.f stavkom 5. ovlašćuje se sanacijsko tijelo društva kćeri da dopusti da se njegov interni MREL djelomično ili u potpunosti ispuni uz jamstvo koje pruža odgovarajući sanacijski subjekt kada sanacijski subjekt i društvo kći imaju poslovni nastan u istoj državi članici, kada su dio iste sanacijske grupe i kada sanacijski subjekt ispunjava svoj vanjski MREL (vidjeti i odgovor na 49. pitanje gore, za slučajeve u kojima se društvo kći i njegovo posredničko matično društvo nalaze u istoj državi članici).

U članku 45.f stavku 5. naveden je niz uvjeta s kojima jamstva moraju biti usklađena kako bi se osiguralo da takva jamstva mogu biti djelotvorna u pokrivanju gubitaka društva kćeri i njegovoj dokapitalizaciji kada se aktiviraju, bez obzira na to je li samo sanacijsko tijelo u tom trenutku u sanaciji. Tim se uvjetima predviđa:

- da je iznos jamstva jednak iznosu internog MREL-a koji zamjenjuje (točka (a)),
- da je jamstvo kolateralizirano najmanje do 50 % zajamčenog iznosa (točka (c)),
- da jamstvo podliježe diskrecijskom pravu (tj. utvrđenju da društvo kći više nije održivo – trenutak neodrživosti) i automatskim okidačima (tj. nemogućnost plaćanja dugova ili drugih obveza u trenutku dospijeca), ovisno o tome što nastupi prije (točka (b)),
- da se prihvaća samo financijski kolateral kako je definirano u Direktivi 2002/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁵⁾, tj. ugovori o financijskom kolateralu s prijenosom vlasničkih prava ili ugovori o financijskom kolateralu u vrijednosnim papirima (založna jamstva). To osigurava pojačanu zaštitu imatelja kolaterala, budući da je u skladu s odredbama te direktive takav kolateral izvršiv čak i ako je sanacijski subjekt insolventan ili se sanira (točka (c)),
- da je kolateral visoke kvalitete (neopterećen, podložan korektivnim faktorima) (točke (d) i (e)),
- da efektivno dospijeće kolaterala ispunjava isti uvjet dospijeca kao i prihvatljive obveze (točka (f)), i
- da ne bi trebale postojati prepreke za prijenos kolaterala, među ostalim u slučajevima u kojima su mjere sanacije poduzete u pogledu sanacijskog subjekta (točka (g)).

53. Pitanje (članci 45.f i 45.g)

Je li ispravno smatrati da se izraz „brzo”, kako je upotrijebljen u članku 45.f stavku 3. točki (c), članku 45.f stavku 4. točki (c) i članku 45.g točki (f), odnosi ne samo na prijenos regulatornog kapitala, već i na otplatu obveza sanacijskog subjekta prema društvu kćeri.

Odgovor

Uvjetom za odobravanje izuzeća od primjene internog MREL-a iz članka 45.f stavka 3. točke (c), članka 45.f stavka 4. točke (c) i članka 45.g točke (f) osigurava se da ne postoje trenutačne ili očekivane prepreke (praktične ili pravne) brzom prijenosu regulatornog kapitala društvu kćeri i brzoj otplati njegovih obveza od strane sanacijskog subjekta ili posredničkog matičnog društva.

(e) Postupak za određivanje MREL-a**54. Pitanje (članak 45.h)**

U članku 45.h stavku 1. navodi se da sanacijsko tijelo nadležno za sanacijski subjekt, sanacijsko tijelo za grupu – ako nije riječ o prvom tijelu – i sanacijska tijela odgovorna za društva kćeri koja pripadaju sanacijskoj grupi i koja podliježu zahtjevu iz članka 45.f na pojedinačnoj osnovi moraju poduzeti sve u okviru svoje ovlasti kako bi donijela zajedničku odluku. Bi li za prekogranične grupe bilo primjereno u nacionalno pravo uključiti odredbu o prenošenju kako bi se nacionalnom sanacijskom tijelu omogućilo da surađuje sa svim relevantnim tijelima?

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2002/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. lipnja 2002. o financijskom kolateralu (SL L 168, 27.6.2002., str. 43.).

Odgovor

Člankom 88. stavkom 5. drugim podstavkom već je predviđeno da članovi koji sudjeluju u sanacijskom kolegiju moraju blisko surađivati. Ta se obveza odnosi na sve zadaće navedene u članku 88. stavku 1., što uključuje određivanje MREL-a (točka (i) te odredbe).

Stoga odredba koja bi nacionalnim sanacijskim tijelima omogućila da surađuju s drugim mjerodavnim tijelima ne bi bila u suprotnosti s postojećim pravilima BRRD-a.

55. Pitanje (članak 45.h)

U članku 45.h stavku 2. BRRD-a upućuje se na članak 12. CRR-a. Međutim, izmjenama koje su u CRR uvedene Uredbom (EU) 2019/876 izbrisan je taj članak 12.

Možete li potvrditi da bi se u članku 45.h stavku 2. BRRD-a umjesto toga trebalo upućivati na članak 12.a CRR-a?

Odgovor

Upućivanje na članak 12. CRR-a u članku 45.h stavku 2. BRRD-a trebalo bi tumačiti kao upućivanje na članak 12.a CRR-a.

56. Pitanje (članak 45.h)

Članak 45.h stavci 4. i 5. primjenjuju se na odluke sanacijskih tijela u slučaju neslaganja u pogledu zahtjeva za MREL konsolidirane sanacijske grupe (vanjski MREL) i pojedinačnog zahtjeva za MREL subjekata sanacijske grupe (interni MREL).

Primjenjuje li se članak 45.h stavak 6. ako istodobno ne postoji zajednička odluka o bilo kojem od prethodno navedenih zahtjeva?

Odgovor

U članku 45.h stavku 6. riječ je o situaciji u kojoj postoji neslaganje među sanacijskim tijelima kako u pogledu razine zahtjeva konsolidirane sanacijske grupe, tako i u pogledu zahtjeva društava kćeri koja nisu sanacijska tijela. U tom će slučaju sanacijska tijela društava kćeri donijeti odluku o pojedinačnoj razini zahtjeva za MREL za društva kćeri u skladu sa stavkom 5. (tj. uzimajući u obzir stajališta sanacijskog tijela sanacijskog subjekta). Isto tako, sanacijsko tijelo sanacijskog subjekta donijet će odluku o konsolidiranom zahtjevu grupe u skladu s koracima predviđenima stavkom 4.

(f) Prijelazni aranžmani i aranžmani nakon sanacije

57. Pitanje (članak 45.m)

U skladu s člankom 45.m stavkom 8. sanacijska tijela mogu naknadno revidirati prijelazno razdoblje ili planirane ciljeve MREL-a. Odnosi li se ova odredba samo na planirane ciljeve MREL-a na temelju članka 45.m stavka 6. ili se prvotno utvrđeno prijelazno razdoblje određeno na temelju članka 45.m stavka 1. može naknadno revidirati?

Odgovor

Sanacijska tijela mogu revidirati prijelazno razdoblje o kojem je prvotno odlučeno na temelju članka 45.m stavka 1., a ne samo planirani MREL priopćen na temelju članka 45.m stavka 6.

Na početku članka 45.m stavka 8. upućuje se na „Podložno stavku 1.” kako bi se osiguralo da sanacijsko tijelo poštuje pravila i kriterije koji su tamo navedeni pri reviziji prijelaznog razdoblja.

58. Pitanje (članak 45.m)

Može li se prijelazna ciljna razina utvrđena na temelju drugog podstavka članka 45.m stavka 1. proširiti ako sanacijska tijela odrede prijelazno razdoblje koje završava nakon 1. siječnja 2024. u skladu s trećim podstavkom te odredbe?

Odgovor

Prijelaznu ciljnu razinu predviđenu drugim podstavkom članka 45.m stavka 1. subjekti moraju dosegnuti 1. siječnja 2022., a sanacijsko tijelo ne može je proširiti. Mogućnost određivanja prijelaznog razdoblja koje završava nakon 1. siječnja 2024. utvrđena u članku 45.m stavku 1. trećem podstavku odnosi se samo na konačni MREL.

Međutim, trebalo bi napomenuti da se prijelaznim ciljem mora osigurati, u pravilu, linearno povećanje regulatornog kapitala i prihvatljivih obveza radi približavanja MREL-u. Stoga produljenje prijelaznog razdoblja za konačni MREL nakon 1. siječnja 2024. utječe na prijelazni cilj koji će odrediti sanacijska tijela jer dovodi do nižeg prijelaznog cilja od onog koji bi bio određen da je prijelazno razdoblje završilo 1. siječnja 2024.

59. Pitanje (članak 45.m)

U skladu s člankom 45.m stavkom 1. drugim podstavkom, „[p]rijelaznim ciljnim razinama se u pravilu, osigurava linearno povećanje regulatornog kapitala i prihvatljivih obveza radi približavanja zahtjevu”.

Potvrđujete li da se u toj odredbi izraz „zahtjev” ne odnosi samo na ukupni kvantitativni zahtjev, nego i na podređenost?

Odgovor

U skladu s prvom rečenicom članka 45.m stavka 1. drugog podstavka prijelazne ciljne razine koje određuje sanacijsko tijelo odnose se na zahtjeve iz članka 45.e ili 45.f (vanjski ili interni MREL) i na zahtjeve koji proizlaze iz primjene članka 45.b stavka 4., 5. ili 7. (podređenost), prema potrebi.

Pravilo kojim se od sanacijskog tijela zahtijeva da osigura linearno povećanje odnosi se na sve prijelazne ciljne razine koje određuje sanacijsko tijelo. Stoga bi se prijelaznom ciljnom razinom koja se odnosi na ukupnu kalibraciju MREL-a trebalo osigurati linearno povećanje radi približavanja konačnom vanjskom ili internom MREL-u koji je odredilo sanacijsko tijelo. Isto tako, za podređenost, podređeni prijelazni cilj treba odrediti s obzirom na konačni cilj podređenosti koji je utvrdilo sanacijsko tijelo. Moraju se uzeti u obzir i minimalni zahtjev za TLAC i minimalna razina zahtjevâ iz članka 45.c stavka 5. ili 6., koje treba ispuniti do 1. siječnja 2022., jer se prijelazna ciljna razina ne može postaviti na iznos niži od tih minimalnih zahtjeva (prijelazna ciljna razina može se postaviti na iznos veći od tih minimalnih zahtjeva na temelju pravila linearnog povećanja).

H. PITANJA KOJA SE ODNOSI NA UGOVORNO PRIZNANJE BAIL-INA**60. Pitanje (članak 55.)**

Člankom 55. stavkom 1. prvim podstavkom predviđeno je da obveze koje nisu isključene područjem primjene *bail-ina* i koje su uređene pravom treće zemlje moraju sadržavati ugovornu odredbu kojom druga ugovorna strana priznaje da obveza može podlijegati ovlastima sanacijskih tijela EU-a za otpis i konverziju i pristaje biti vezana tim ovlastima.

Drugi podstavak članka 55. stavka 1. nadalje daje sanacijskom tijelu ovlast da odobri odricanje od ovog zahtjeva za subjekte čiji su zahtjevi za MREL jednaki iznosu pokrivanja gubitaka, pod uvjetom da se relevantne obveze ne uračunavaju za potrebe ispunjavanja zahtjevâ za MREL.

Treba li se diskrecijsko pravo sanacijskog tijela iz članka 55. stavka 1. drugog podstavka primjenjivati na pojedinačnoj osnovi ili općenito na sve subjekte koji ispunjavaju relevantne kriterije?

Odgovor

Procjena iz članka 55. stavka 1. drugog podstavka trebala bi se provoditi na pojedinačnoj osnovi. Tom se odredbom sanacijskim tijelima dodjeljuje diskrecijska ovlast da primijene izuzeće („može odlučiti”) na subjekte koji pripadaju relevantnoj kategoriji koja je tamo navedena.

Štoviše, izuzeće se može odobriti samo ako institucija može ispuniti svoj zahtjev za MREL s preostalim obvezama. Taj element treba provjeriti prije odobravanja izuzeća, a čini se da se ta provjera može provoditi samo na pojedinačnoj osnovi.

61. Pitanje (članak 55.)

Odnosi li se datum naveden u članku 55. stavku 1. točki (d) na Direktivu (EU) 2019/879 ili na BRRD I.?

Odgovor

U članku 55. stavku 1. točki (d) upućuje se na BRRD I., koji je već sadržavao članak 55., budući da se odnosi na prenošenje odjeljka BRRD-a koji sadržava taj članak, a ne na prenošenje samog članka. Novi članak 55. uveden Direktivom (EU) 2019/879 zamjenjuje prethodni članak 55. novom verzijom te odredbe, ali ne zamjenjuje cijeli odjeljak kojem pripada članak 55.

62. Pitanje (članak 55.)

Kako treba shvatiti pojam „vrsta” u članku 55. stavku 2. petom podstavku? Odnosi li se na insolventijsku hijerarhiju obveza ili na vrstu predmetnog financijskog instrumenta?

Nadalje, treba li se upućivanje na „vrstu” u članku 45.b stavku 5. tumačiti na isti način kao u članku 55. stavku 2.?

Odgovor

Riječ „vrsta” u članku 55. stavku 2. petom podstavku odnosi se na insolventijsku hijerarhiju obveza. To je tumačenje usklađeno sa značenjem i upotrebom riječi u drugim odredbama BRRD-a (npr. članak 34. stavak 1. točka (f) koja se odnosi na načelo NCWO-a). Iz tog razloga upućivanje na „vrstu” u članku 45.b stavku 5. treba tumačiti u skladu s tim.

63. Pitanje (članak 55.)

Člankom 55. stavkom 2. petim podstavkom predviđa se da kada sanacijsko tijelo, u kontekstu procjene mogućnosti sanacije ili u bilo koje drugo vrijeme, utvrdi da unutar neke vrste obveza iznos obveza koje imaju koristi od izuzeća o neizvedivosti i obveze koje su isključene ili će vjerojatno biti isključene iz *bail-ina* u skladu s člankom 44. stavcima 2. i 3. iznosi više od 10 % te vrste, mora odmah procijeniti utjecaj te činjenice na mogućnost sanacije predmetnog subjekta. Međutim, u toj se odredbi ne upućuje na obveze za koje institucija ne uključuje ugovornu odredbu (tj. krši obvezu u skladu s člankom 55. stavkom 1.) pri procjeni prekoračenja praga od 10 %.

Bi li bilo ispravno prenijeti BRRD tako da ne uključuje obveze za koje institucija nije uključila ugovornu odredbu pri izračunu praga od 10 %?

Odgovor

Tekst upotrijebljen u članku 55. stavku 2. petom podstavku ograničen je na obveze kojima sanacijsko tijelo dopušta da ne uključuju ugovorni rok zbog neizvedivosti, zajedno s obvezama koje su izuzete ili bi mogle biti izuzete iz *bail-ina* na temelju članka 44. stavaka 2. i 3. Stoga se posebna obveza procjene utjecaja na mogućnost sanacije na temelju ovog podstavka može prenijeti samo u odnosu na te obveze.

Međutim, BRRD-om se države članice ne sprečava da opsežno prenesu odredbu te da uključe i obveze za koje banka nije uključila odredbu. Taj bi pristup bio u skladu s ciljevima sanacije i BRRD-om jer bi povećao nadzor nad mogućnosti sanacije institucije.

Štoviše, obveza iz ove odredbe ne dovodi u pitanje opću obvezu sanacijskog tijela da osigura mogućnost sanacije institucije u skladu s člankom 17. U kontekstu opće procjene mogućnosti sanacije, sanacijsko tijelo trebalo bi uzeti u obzir i utjecaj obveza koje ne uključuju ugovornu odredbu jer institucija ili subjekt nisu ispunili obvezu iz članka 55. stavka 1.

64. Pitanje (članak 55.)

Pod kojim uvjetima sanacijsko tijelo može utvrditi da se ne slaže s ocjenom društva u pogledu neizvedivosti? Neke poteškoće mogu nastati kada je ugovor sklopljen, a zatim sanacijsko tijelo odluči da treba umetnuti ugovornu odredbu iz članka 55. stavka 1.

Osim toga, ako subjekt zaključi da je umetanje ugovorne odredbe neizvedivo i obavijesti sanacijsko tijelo o toj procjeni u skladu s člankom 55. stavkom 2. prvim podstavkom, u kojem trenutku taj subjekt može sklopiti predmetni ugovor?

Odgovor

Kriteriji za procjenu neizvedivosti bit će navedeni u delegiranoj uredbi kojom se utvrđuju regulatorni tehnički standardi koje izrađuje EBA u skladu s ovlastima iz članka 55. stavka 6.

S obzirom na trenutak kada se ugovor može sklopiti, institucija ne može sklopiti ugovor prije nego što obavijesti sanacijsko tijelo. Međutim, može ga sklopiti ne čekajući odgovor sanacijskog tijela o postojanju uvjeta neizvedivosti zbog činjenice da se članom 55. stavkom 2. drugim podstavkom predviđa da je obveza uključivanja odredbe suspendirana od trenutka primitka obavijesti od institucije.

65. Pitanje (članak 55.)

Kako bi se trebao tumačiti izraz „u razumnom roku” iz članka 55. stavka 2.?

Konkretno, u prvom podstavku te odredbe, odnosi li se upućivanje na „razuman rok” na subjekt (koji mora pružiti informacije koje zahtijeva sanacijsko tijelo u tom roku) ili na sanacijsko tijelo (koje mora zatražiti informacije unutar tog roka)?

Odgovor

„Razuman rok” relevantan je za sanacijsko tijelo kada traži potrebne informacije (u članku 55. stavku 2. prvom podstavku) i umetanje odredbe (u trećem podstavku tog stavka).

Člankom 55. stavkom 2. prvim podstavkom daje se diskrecijska ovlast na nacionalnoj razini da se definira razuman rok u kojem sanacijsko tijelo može zatražiti potrebne informacije od subjekta. U svakom slučaju, preporučuje se da se takav rok definira u skladu s rokom koji će se utvrditi na temelju članka 55. stavka 2. trećeg podstavka u vezi sa zahtjevom za umetanje odredbe. Taj će se element utvrditi u delegiranoj uredbi koja se temelji na regulatornom tehničkom standardu koji izrađuje EBA u skladu s mandatom iz članka 55. stavka 6.

66. Pitanje (članci 55. i 59.)

U članku 55. stavku 2. petom podstavku upućuje se na članak 73. „pri primjeni ovlasti za otpis i konverziju prihvatljivih obveza”. U članku 73. utvrđuju se zaštitne mjere za dioničare u slučaju „djelomičnih prijenosa” i „primjene *bail-in* instrumenta”.

Treba li to tumačiti kao zaštitne mjere iz članka 73. koje se primjenjuju i pri otpisu i konverziji prihvatljivih obveza „neovisno o sanaciji” prema članku 59. stavku 1. točkama (a) i 1.a?

Odgovor

Članak 73. primjenjuje se samo na *bail-in* instrument, što je jedna od mogućih primjena ovlasti za otpis i konverziju, a izvršava se „u odnosu na obveze institucije koja je u sanaciji”.

Međutim, načelo sadržano u članku 73. stavku 1. točki (b) – koje se odnosi na primjenu načela NCWO-a – primjenjuje se i kada se otpis ili konverzija provode neovisno o sanaciji u skladu s člankom 59. stavkom 1. točkom (a). Konkretno, člankom 59. stavkom 1. trećim podstavkom predviđa se da „nakon izvršenja ovlasti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala i prihvatljivih obveza neovisno o mjeri sanacije, provodi se vrednovanje predviđeno člankom 74. i primjenjuje se članak 75.”. I članak 74. i članak 75. podrazumijevaju primjenu načela NCWO-a.

I. PITANJA KOJA SE ODOSE NA OTPIS ILI KONVERZIJU INSTRUMENATA KAPITALA I PRIHVATLJIVIH OBVEZA**67. Pitanje (članak 59.)**

Koje su to „iznimne okolnosti” iz članka 59. stavka 1.b koje bi omogućile odstupanje od plana sanacije?

Odgovor

U uvodnoj izjavi 54. i članku 87. točki (j) BRRD-a pojašnjeno je da bi sanacijska tijela, kada poduzimaju mjere sanacije, trebala slijediti mjere predviđene u planovima sanacije, osim ako na temelju okolnosti konkretnog slučaja procijene da bi se ciljevi sanacije djelotvornije postigli poduzimanjem mjera koje nisu predviđene u planu sanacije. „Iznimne okolnosti” iz članka 59. stavka 1.b stoga treba tumačiti u kontekstu uvodne izjave 54. i članka 87. točke (j). To je relevantno i u slučajevima kada je potrebno poduzeti mjere samo u odnosu na društvo kći i kada je potreban program sanacije grupe, kako je pojašnjeno u članku 91. stavku 6. točki (a).

68. Pitanje (članak 59.)

Izmjenama članka 59. BRRD-a prihvatljive obveze koje ispunjavaju uvjete iz članka 45.f stavka 2. točke (a) BRRD-a, osim uvjeta koji se odnosi na preostali rok dospjeća obveza kako je utvrđeno u članku 72.c stavku 1. CRR-a, mogu se isto otpisati ili konvertirati u trenutku neodrživosti.

Je li ovlast za otpis ili konverziju tih instrumenata primjenjiva samo u situacijama u kojima je društvo kći izdavatelj sanacijskog subjekta dio iste sanacijske grupe kao i predmetni sanacijski subjekt? Ili se ta ovlast može primjenjivati i u situacijama u kojima je samo društvo kći sanacijski subjekt i stoga nije dio iste sanacijske grupe kao matični subjekt i u kojima društvo kći – bez podlijevanja internom MREL-u – ima instrumente koji ispunjavaju zahtjeve za interni MREL?

Odgovor

Ovlast za otpis ili konverziju prihvatljivih obveza u trenutku neodrživosti, kako je navedeno u članku 59. stavku 1.a BRRD-a, dostupna je samo za subjekte koji sami nisu sanacijski subjekti.

To jasno proizlazi iz samog članka 59. stavka 1.a BRRD-a kojim se zahtijeva da budu ispunjeni uvjeti iz članka 45.f stavka 2. točke (a), osim za uvjet koji se odnosi na preostali rok dospjeća obveza. Članak 45.f primjenjuje se samo na subjekte koji sami po sebi nisu sanacijski subjekti.

Doista, u uvodnoj rečenici članka 45.f stavka 2. BRRD-a pojašnjeno je da su u njemu sadržane odredbe primjenjive na subjekte iz članka 45.f stavka 1. BRRD-a. Potonja odredba utvrđuje opseg primjene internog MREL-a i pojašnjava da interni MREL nije primjenjiv na sanacijske subjekte.

Stoga se prihvatljive obveze društava kćeri koja su sanacijski subjekti mogu otpisati ili konvertirati u sanaciji samo primjenom *bail-in* instrumenta, a ne u trenutku neodrživosti.

J. PITANJA KOJA SE ODOSE NA UGOVORNO PRIZNANJE OVLASTI ZA OBUSTAVU SANACIJE**69. Pitanje (članak 71.a)**

Člankom 71.a stavkom 2. državama članicama daje se mogućnost da zahtijevaju da matično društvo u Uniji osigura da njihova društva kćeri iz trećih zemalja u određene financijske ugovore uključe ugovorne uvjete kako bi se onemogućilo da izvršavanje sanacijskih ovlasti predstavlja temelj za raskid ili druge izvršne mjere u tim ugovorima. Taj se zahtjev može primjenjivati na društva kćeri iz trećih zemalja koje su kreditne institucije, investicijska društva (ili koja bi bila investicijska društva da imaju poslovni nastan u relevantnoj državi članici) ili financijske institucije.

Mogu li države članice pri korištenju ove mogućnosti primijeniti zahtjev iz članka 71.a stavka 2. prvog podstavka samo na jednu ili dvije navedene kategorije subjekata (npr. samo na društva kćeri iz trećih zemalja koja su kreditne institucije)?

Odgovor

Članak 71.a stavak 2. može se prenijeti zahtijevanjem da se odredba koja se u njemu navodi umetne samo u neke kategorije subjekata navedenih u točkama od (a) do (c) drugog podstavka, pod uvjetom da to nije u suprotnosti s drugim odredbama BRRD-a.

K. PITANJA KOJA SE ODOSE NA OSTALE ODREDBE BRRD-a**70. Pitanje (članak 33.)**

Treba li se u članku 33. stavku 4. upućivati na stavak 2. istog članka, a ne na stavak 3.? Članak 33. stavak 2. odredba je koja sadržava pravilo da se mjere sanacije za subjekte iz članka 1. stavka 1. točke (c) ili (d) trebaju poduzeti samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 32. stavka 1., uz odredbu u stavku 4. koja je iznimka od tog pravila.

Odgovor

Upućivanje na izraz „[p]odložno stavku 3.” u članku 33. stavku 4. znači da, ako je primjenjivo, moraju biti ispunjeni uvjeti iz članka 33. stavka 3. u kontekstu primjene članka 33. stavka 4.

Točnije, ako društva kćeri mješovitog holdinga izravno ili neizravno drži posrednički financijski holding i ako su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 33. stavku 4. točkama (b) i (c), subjekt naveden pod uvjetom (a) te odredbe treba tumačiti kao financijski holding, a ne kao mješoviti holding. Dakle, „[p]odložno stavku 3.” nužno je pojašnjenje jer su obje vrste holdinga obuhvaćene člankom 1. stavkom 1. točkama (c) i (d).

71. Pitanje (članak 36.)

Treba li u članku 36. stavku 11. točki (a) izraz „instrumenti kapitala” zamijeniti izrazom „instrumenti kapitala i prihvatljive obveze”?

Odgovor

U članku 36. stavku 11. točki (a), upućivanje na „prihvatljive obveze” nije potrebno jer se ta odredba odnosi na mogućnost otpisa zahtjeva tek nakon primjene *bail-in* instrumenta, a ne nakon primjene ovlasti za otpis i konverziju na temelju članka 59.

U svakom slučaju, nakon konačne procjene, otpis instrumenata koji su otpisani u skladu s člancima od 59. do 62. ipak je moguć, u skladu s člankom 46. stavkom 3. i člankom 60. stavkom 2. točkom (a).

72. Pitanje (članak 47.)

Člankom 47. predviđaju se pravila koja se odnose na postupanje prema dioničarima u slučaju *bail-ina* ili otpisa ili konverzije kapitalnih instrumenata. Međutim, na temelju Direktive (EU) 2018/879 ovlasti otpisa i konverzije iz članka 59. proširene su kako bi obuhvatile i određene prihvatljive obveze. Zašto se ta promjena ne odražava u članku 47.?

Odgovor

Članak 47. primjenjuje se na „dioničare i imatelje drugih vlasničkih instrumenata” u kontekstu primjene *bail-in* instrumenta ili izvršavanja ovlasti otpisa i konverzije na temelju članka 59.

Direktivom (EU) 2018/879 prošireno je područje primjene ovlasti otpisa i konverzije kako bi uključilo imatelje određenih prihvatljivih obveza. Međutim, budući da se ti imatelji ne mogu smatrati „dioničarima i imateljima drugih vlasničkih instrumenata” na temelju definicija iz članka 2. stavka 1. točaka 61. i 62., nije potrebno prilagoditi područje primjene članka 47.

Isto tako, odredbe članka 47. ne utječu na imatelje relevantnih kapitalnih instrumenata (koji su već uključeni u područje primjene članka 59. BRRD-a I.) jer ni oni nisu „dioničari i imatelji drugih vlasničkih instrumenata” na temelju prethodno navedenih definicija.

Kad je riječ o upućivanju u članku 47. stavku 1. točki (b) podtočki i. na razvodnjavanje dioničara putem konverzije relevantnih kapitalnih instrumenata u skladu s ovlašću navedenom u članku 59. stavku 2., to bi trebalo tumačiti i kao da uključuje pretvorbu prihvatljivih obveza u skladu s člankom 59. Štoviše, članak 60. stavak 1. o slijedu otpisa i konverzije relevantnih kapitalnih instrumenata i prihvatljivih obveza u svojoj točki (a) upućuje na potrebu za poduzimanjem jedne ili obje mjere navedenih u članku 47. stavku 1. pri smanjenju stavki CET1, prije nego što to počne utjecati na druge vrste instrumenata.

73. Pitanje (članak 108.)

Člankom 108. stavkom 2. točkom (c) BRRD-a zahtijeva se da „relevantna ugovorna dokumentacija i, prema potrebi, prospekt u vezi s izdavanjem izričito upućuju na niži red prvenstva na temelju ovog stavka”. Treba li se nacionalnim mjerama prenošenja kojima se članak 108. stavak 2. točka (c) uvodi u nacionalno zakonodavstvo zahtijevati od izdavatelja da u svojoj dokumentaciji upućuju na te nacionalne mjere prenošenja ili na članak 108. stavak 2. BRRD-a?

Odgovor

Ugovorno upućivanje na niži red prvenstva obveza koje se zahtijeva na temelju članka 108. stavka 2. točke (c) trebalo bi izvršiti upućivanjem na nacionalne mjere kojima se prenosi članak 108. stavak 2. u državi članici izdavatelja dužničkih instrumenata. Međutim, dodatno upućivanje u ugovornom roku na članak 108. stavak 2. BRRD-a neće biti u suprotnosti s njim.

74. Pitanje (općenito)

Obuhvaća li pojam „subjekt”, kada se ne upotrebljava zajedno s pojmom „institucija” (tj. u izrazu „institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d)”) institucije iz članka 1. stavka 1. točke (a) uz subjekte navedene u točkama od (b) do (d) te odredbe?

Nadalje, odnosi li se pojam „subjekt” u članku 16.a stavku 1. na instituciju ili financijski holding koji mora ispuniti bonitetne zahtjeve na konsolidiranoj osnovi?

Odgovor

Specifično značenje pojma „subjekt” ovisi o odredbama u kojima se upotrebljava i o tome tko podliježe odnosnim obvezama u tim odredbama ili u njima navedenim odredbama. Trebalo bi uzeti u obzir područje primjene BRRD-a kako je predviđeno člankom 1. stavkom 1. Pojam bi se mogao odnositi na sve ili na dio subjekata navedenih u članku 1. stavku 1. točkama od (a) do (d), uključujući institucije navedene u točki (a).

U slučaju članka 16.a, upućivanje na riječ „subjekt” treba obuhvaćati sve subjekte iz članka 1. stavka 1. točaka od (a) do (d) koji su dužni ispuniti CBR i MREL u skladu s člankom 45., bez obzira je li to na pojedinačnoj ili konsolidiranoj osnovi (tj. vanjski i interni MREL).

L. PITANJA KOJA SE ODOSE NA SRMR**75. Pitanje (članak 3. SRMR-a)**

Definicija „sanacijskog subjekta” u članku 3. stavku 1. točki 24.a SRMR-a odnosi se samo na SRB, a ne na nacionalna sanacijska tijela. Ta se definicija upotrebljava u nekoliko članaka SRMR-a (npr. u člancima 12.k, 16., 21. i 27.). Mogu li se odredbe SRMR-a koje sadržavaju izraz „sanacijski subjekt” primjenjivati na sanacijske subjekte i grupe navedene u članku 7. stavku 3. koje nisu pod izravnom nadležnošću SRB-a?

Odgovor

Člankom 3. točkom 24.a SRMR-a (odredba koja odražava članak 2. točku 83.a BRRD-a) ne dodjeljuje se ovlast SRB-u da odredi da je subjekt sanacijski subjekt. To je više posljedica odgovarajućeg plana sanacije u kojem se predviđa mjera sanacije u odnosu na taj subjekt.

Člankom 9. stavkom 1. SRMR-a od nacionalnih sanacijskih tijela zahtijeva se da sastave i donesu planove sanacije za subjekte iz članka 7. stavka 3. SRMR-a u skladu s člankom 8. stavcima od 5. do 13. SRMR-a. Obveza da se u planu sanacije predvide mjere sanacije koje se mogu primijeniti u slučaju propasti predviđena je člankom 8. stavkom 6. SRMR-a. Uz to, zahtjev za identificiranje sanacijskih subjekata i sanacijskih grupa za svaku grupu naveden je u drugom podstavku članka 8. stavka 10. SRMR-a.

76. Pitanje (članak 10.a SRMR-a)

U skladu s člankom 10.a stavkom 1. SRMR-a, ako se subjekt nalazi u situaciji u kojoj ispunjava CBR, ali ne ispunjava svoj vanjski ili interni MREL kada je izračunan na temelju TREA-e, SRB ima ovlast zabraniti subjektu da raspodijeli više od M-MDA-e. Odnosi li se ovlast SRB-a u skladu s tom odredbom na sve subjekte koji podliježu SRMR-u ili samo na one za koje je SRB izravno odgovoran u skladu s člankom 7. stavkom 2., člankom 7. stavkom 4. točkom (b) i člankom 7. stavkom 5. SRMR-a?

Osim toga, kako SRB treba primjenjivati ovlasti iz članka 10.a SRMR-a? Naime, trebaju li nacionalna sanacijska tijela u tom slučaju provoditi i upute SRB-a u skladu s člankom 29. SRMR-a?

Odgovor

U skladu s podjelom zadaća utvrđenom u članku 7. SRMR-a, SRB može izvršavati samo ovlasti dodijeljene člankom 10.a SRMR-a subjektima pod njegovom izravnom nadležnošću (tj. subjektima i grupama iz članka 7. stavka 2. SRMR-a te subjektima i grupama iz članka 7. stavka 4. točke (b) i članka 7. stavka 5. SRMR-a ako su ispunjeni uvjeti za primjenu tih stavaka). Za preostale subjekte navedene u članku 7. stavku 3. nadležno nacionalno sanacijsko tijelo trebalo bi biti nadležno za ograničavanje raspodjele.

U članku 10.a SRMR-a ne navodi se izričito kome treba uputiti odluku SRB-a o zabrani raspodjele iznad M-MDA-e. Unatoč tome, ta je odluka usko povezana s primjenom MREL-a s obzirom na to da je ovlast iz članka 10.a SRMR-a jedna od mjera s pomoću koje se treba riješiti kršenje MREL-a, u skladu s člankom 12.j stavkom 1. točkom (b) SRMR-a. To je blisko povezano i s uklanjanjem značajnih prepreka mogućnosti sanacije s obzirom na to da se člankom 10. stavkom 9. drugim podstavkom SRMR-a utvrđuje situacija u kojoj institucija ispunjava CBR zajedno sa svojim kapitalnim zahtjevima, ali ne i CBR istovremeno s MREL-om, što bi moglo dovesti do značajnih prepreka mogućnosti sanacije. U oba slučaja odluke SRB-a upućene su nacionalnim sanacijskim tijelima koja su dužna provoditi ih u skladu s člankom 29. SRMR-a – vidjeti članak 12. stavak 5. i članak 10. stavke od 10. do 12. SRMR-a.

Analogno tim odredbama, i u kontekstu *obrazloženja* na kojima se temelji interakcija između SRB-a i nacionalnih sanacijskih tijela, članak 10.a SRMR-a trebalo bi tumačiti u smislu da se utvrđenja SRB-a koja su tamo navedena trebaju uputiti relevantnim nacionalnim sanacijskim tijelima, koja bi ih trebala provoditi u skladu s člankom 29. SRMR-a.

77. Pitanje (članak 10.a SRMR-a)

Ako se subjekt nalazi u situaciji u kojoj ne ispunjava CBR u kombinaciji sa svojim zahtjevima za MREL, SRB ima ovlast zabraniti subjektu raspodjelu više od M-MDA-a na temelju članka 10.a SRMR-a bilo kojom od radnji navedenih u toj uredbi.

Međutim, članak 10.a SRMR-a odnosi se samo na SRB, a ne na nacionalna sanacijska tijela. Nadalje, članak 10.a SRMR-a nije naveden u trećem podstavku članka 7. stavka 3. SRMR-a. Mogu li nacionalna sanacijska tijela poduzeti mjere na temelju članka 10.a SRMR-a u odnosu na subjekte i grupe iz članka 7. stavka 3. SRMR-a?

Odgovor

Zbog podjele zadaća utvrđene u članku 7. SRMR-a, SRB može izvršavati ovlasti dodijeljene člankom 10.a SRMR-a samo nad subjektima pod njegovom izravnom nadležnošću (tj. subjektima i grupama iz članka 7. stavka 2. SRMR-a te subjektima i grupama iz članka 7. stavka 4. točke (b) i članka 7. stavka 5. SRMR-a ako su ispunjeni uvjeti za primjenu tih stavaka) (vidjeti i odgovor na pitanje80). Unatoč činjenici da članak 10.a SRMR-a nije uključen na popis odredbi iz članka 7. stavka 3. četvrtog podstavka SRMR-a, nacionalna sanacijska tijela još uvijek su ovlaštena primjenjivati ovlast zabrane određenih raspodjela na temelju nacionalnog prenošenja članka 16.a BRRD-a.

Iako članak 10.a SRMR-a nije uključen na popis odredbi iz članka 7. stavka 3. četvrtog podstavka SRMR-a, trebalo bi napomenuti da se na taj članak upućuje i u drugim odredbama koje se izričito primjenjuju na nacionalna sanacijska tijela u skladu s člankom 7 stavkom 3. SRMR-a:

- članak 10. stavak 9. drugi podstavak točka (i) SRMR-a uključuje okolnosti opisane u članku 10.a stavku 1. SRMR-a kao situaciju koja dovodi do značajnih prepreka mogućnosti sanacije,
- u članku 12.j stavku 1. točki (b) SRMR-a navode se ovlasti iz članka 10.a SRMR-a kao jedna od mjera koje se upotrebljavaju za rješavanje kršenja MREL-a.

78. Pitanje (članak 12.k SRMR-a)

U skladu s člankom 12.k stavkom 1. SRMR-a, SRB mora odrediti prijelazne ciljne razine za zahtjeve iz članka 12.f ili 12.g SRMR-a ili za zahtjeve koji proizlaze iz primjene članka 12.c stavka 4., 5. ili 7. SRMR-a, prema potrebi, koje subjekti iz članka 12. stavaka 1. i 3. SRMR-a moraju poštovati na dan 1. siječnja 2022.

Treba li ovu odredbu tumačiti kao da zahtijeva od SRB-a da odredi prijelazne ciljne razine i za subjekte iz članka 7. stavka 3. SRMR-a za koje nacionalna sanacijska tijela utvrđuju MREL (tj. za subjekte iz članka 12. stavka 3. SRMR-a)?

Odgovor

Za subjekte iz članka 12. stavka 3. SRMR-a prijelazne ciljeve iz članka 12.k stavka 1. drugog podstavka SRMR-a treba odrediti nacionalno sanacijsko tijelo, u kontekstu podjele zadaća utvrđene u članku 7. stavku 3. SRMR-a.

79. Pitanje (članak 18. SRMR-a)

U skladu s člankom 18. stavkom 1.a SRMR-a, SRB ima ovlast za donošenje programa sanacije s obzirom na središnje tijelo i sve kreditne institucije koje su s njim stalno povezane i koje su dio iste sanacijske grupe ako ta sanacijska grupa u cjelini ispunjava uvjete utvrđene u članku 18. stavku 1. prvom podstavku SRMR-a.

Međutim, članak 18. stavak 1.a SRMR-a odnosi se isključivo na SRB, a ne na nacionalno sanacijsko tijelo. Štoviše, članak 18. stavak 1.a SRMR-a nije naveden u četvrtom podstavku članka 7. stavka 3. SRMR-a. Imaju li nacionalna sanacijska tijela na temelju SRMR-a ovlast donošenja programa sanacije s obzirom na središnje tijelo i kreditne institucije koje su s njim stalno povezane i koje su dio iste sanacijske grupe?

Odgovor

Članak 7. stavak 3. četvrti podstavak SRMR-a ne uključuje upućivanje na članak 18. stavak 1.a SRMR-a koji se odnosi na primjenu mjera sanacije u odnosu na središnje tijelo i sve kreditne institucije koje su s njim stalno povezane i koje su dio iste sanacijske grupe.

Unatoč tome, nacionalna sanacijska tijela još uvijek su ovlaštena poduzimati mjere sanacije pod uvjetima navedenima u članku 18. stavku 1.a SRMR-a, budući da se člankom 7. stavkom 3. točkom (e) SRMR-a od nacionalnih sanacijskih tijela zahtijeva da donesu sanacijske odluke i primijene sanacijske instrumente u skladu s relevantnim postupcima i zaštitnim mjerama u odnosu na subjekte i grupe pod njihovom izravnom nadležnošću. Članak 18. stavak 1.a SRMR-a može se smatrati specifičnošću uvjeta utvrđenih u članku 18. stavku 1. SRMR-a.

Nadalje, bila bi primjenjiva i nacionalna odredba kojom se prenosi članak 32.a BRRD-a jer ne bi bila u sukobu sa SRMR-om.

80. Pitanje (članak 33. BRRD-a)

Zašto se članak 33. stavak 3. BRRD-a ne odražava u SRMR-u i koje bi posljedice mogle iz toga proizaći?

Odgovor

To je već bio slučaj s SRMR-om I. i BRRD-om I.

U skladu s člankom 33. stavkom 3. BRRD-a, ako institucije kćeri mješovitog holdinga drži posrednički financijski holding, mjere sanacije za potrebe sanacije grupe moraju se poduzeti u odnosu na posrednički financijski holding, a ne na mješoviti holding. Taj je članak izmijenjen Direktivom (EU) 2019/879, ali samo da se doda da se tijekom faze planiranja sanacije posrednički financijski holding mora odrediti kao sanacijski subjekt.

Mješoviti holdinzi uključeni su u područje primjene BRRD-a na temelju upućivanja na njih u članku 1. stavku 1. točki (c). Međutim, u članku 2. SRMR-a ne upućuje se na mješovite holdinge, što znači da ne pripadaju području primjene SRMR-a. Stoga nije bilo potrebe za odražavanjem članka 33. stavka 3. BRRD-a u SRMR-u. Trebalo bi napomenuti da članak 17. stavak 5. točka (k) BRRD-a, kojim se sanacijskim tijelima dopušta da od mješovitih holdinga zahtijevaju da osnuju zasebni financijski holding radi rješavanja ili uklanjanja značajnih prepreka mogućnosti sanacije, isto tako nije odražen u članku 10. stavku 11. SRMR-a.

81. Pitanje (članak 45.b)

S obzirom na odgovor na pitanje 34. iz Obavijesti Komisije od 29. rujna 2020., možete li pojasniti što se podrazumijeva pod izrazom „subjekti koji pripadaju području primjene SRMR-a”?

Nadalje, ako države članice iskoriste mogućnost iz članka 45.b stavka 8. posljednjeg podstavka BRRD-a postavljanjem postotka većeg od 30 %, hoće li se taj postotak primjenjivati na subjekte iz članka 7. stavka 3. SRMR-a koji su pod izravnom nadležnošću nacionalnih sanacijskih tijela?

Odgovor

Subjekti koji pripadaju području primjene SRMR-a subjekti su navedeni u članku 2. SRMR-a. Za potrebe procjene koji su subjekti obuhvaćeni područjem primjene SRMR-a, podjela zadaća između SRB-a i nacionalnih sanacijskih tijela iz članka 7. SRMR-a nije relevantna.

Ako država članica sudionica iskoristi mogućnost iz članka 45.b stavka 8. četvrtog podstavka BRRD-a i poveća postotak na više od 30 %, takvo bi se povećanje primjenjivalo samo na subjekte koji su izvan područja primjene SRMR-a kako je utvrđeno u članku 2. SRMR-a. To je zato što se SRMR primjenjuje na sve subjekte unutar njegova područja primjene, bez obzira na podjelu zadaća između SRB-a i nacionalnih sanacijskih tijela. Kada nacionalno sanacijsko tijelo izvršava svoje zadaće u odnosu na subjekt iz članka 7. stavka 3. SRMR-a, ono mora primjenjivati pravila SRMR-a koristeći ovlasti dane na temelju nacionalnih pravila o prenošenju BRRD-a. To jasno proizlazi iz članka 7. SRMR, točnije iz članka 7. stavka 3. točke (d) prvog podstavka i četvrtog podstavka.

Doista, SRMR-om su se, osim što je SRB-u dodijeljena centralizirana ovlast za sanaciju, namjeravala i prilagoditi pravila i načela BRRD-a specifičnostima SRM-a i osigurati da SRB i nacionalna sanacijska tijela primjenjuju ista materijalna pravila pri donošenju odluka na temelju SRMR-a. Taj je pristup pojašnjen u uvodnim izjavama 18., 21. i 23., a posebice u uvodnoj izjavi 28. SRMR-a u čijoj je posljednjoj rečenici predviđeno da bi „[u] određenim okolnostima nacionalna sanacijska tijela trebala [...] obavljati svoje zadaće na osnovi ove Uredbe i u skladu s njom, izvršavajući istodobno ovlasti koje su im dodijeljene nacionalnim zakonodavstvom i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom u koje je prenesena Direktiva 2014/59/EU dokle god ono nije u sukobu s ovom Uredbom”. Taj pristup proizlazi i iz članka 1. prvog podstavka SRMR-a kojim se predviđa da se SRMR-om „utvrđuju [...] jedinstvena pravila i jedinstven postupak sanacije subjekata” unutar područja primjene SRMR-a.

Stoga, ako se SRMR i nacionalna pravila o prenošenju BRRD-a razlikuju, SRMR mora prevladati u pogledu subjekata uključenih u njegovo područje primjene, kako je predviđeno člankom 2. SRMR-a.

Neprotivljenje prijavljenoj koncentraciji**(Predmet M.9787 — Česká Spořitelna/Československá Obchodní Banka/Komerční Banka/JV)****(Tekst značajan za EGP)**

(2020/C 417/03)

Dana 6. kolovoza 2020. Komisija je donijela odluku da se ne protivi prethodno spomenutoj prijavljenoj koncentraciji te je ocijenila da je ona sukladna s unutarnjim tržištem. Odluka se temelji na članku 6. stavku 1. točki (b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾. Puni tekst odluke dostupan je samo na engleskom jeziku, a objavit će se nakon što se iz njega uklone sve moguće poslovne tajne. Odluka će biti dostupna:

- na internetskoj stranici Komisije posvećenoj tržišnom natjecanju, u odjeljku za koncentracije (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Odluke o spajanju mogu se pretraživati na različite načine, među ostalim po trgovačkom društvu, broju predmeta, datumu i sektoru,
- u elektroničkom obliku na internetskoj stranici EUR-Lexa (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr>) pod brojem dokumenta 32020M9787. EUR-Lex omogućuje mrežni pristup europskom zakonodavstvu.

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1.

IV

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

Tečajna lista eura ⁽¹⁾

1. prosinca 2020.

(2020/C 417/04)

1 euro =

Valuta	Tečaj	Valuta	Tečaj		
USD	američki dolar	1,1968	CAD	kanadski dolar	1,5522
JPY	japanski jen	124,92	HKD	hongkonški dolar	9,2774
DKK	danska kruna	7,4441	NZD	novozelandski dolar	1,7010
GBP	funta sterlinga	0,89798	SGD	singapurski dolar	1,6048
SEK	švedska kruna	10,2135	KRW	južnokorejski von	1 326,72
CHF	švicarski franak	1,0836	ZAR	južnoafrički rand	18,3311
ISK	islandska kruna	158,20	CNY	kineski renminbi-juan	7,8639
NOK	norveška kruna	10,6028	HRK	hrvatska kuna	7,5515
BGN	bugarski lev	1,9558	IDR	indonezijska rupija	16 981,99
CZK	češka kruna	26,235	MYR	malezijski ringit	4,8835
HUF	mađarska forinta	357,20	PHP	filipinski pezo	57,598
PLN	poljski zlot	4,4788	RUB	ruski rubalj	90,7837
RON	rumunjski novi leu	4,8710	THB	tajlandski baht	36,215
TRY	turska lira	9,4122	BRL	brazilski real	6,3573
AUD	australski dolar	1,6274	MXN	meksički pezo	24,0465
			INR	indijska rupija	88,1535

⁽¹⁾ Izvor: referentna tečajna lista koju objavljuje ESB.

Novi nacionalni motiv na kovanicama eura namijenjenima optjecaju

(2020/C 417/05)

Nacionalni motiv nove prigodne kovanice od 2 eura namijenjene optjecaju koju izdaje Grčka

Kovanice eura namijenjene optjecaju zakonsko su sredstvo plaćanja u cijelom europodručju. Komisija objavljuje opis izgleda svih novih kovanica kako bi obavijestila širu javnost i sve osobe koje rukuju kovanicama ⁽¹⁾. U skladu sa zaključcima Vijeća od 10. veljače 2009. ⁽²⁾, državama članicama koje pripadaju europodručju i zemljama koje su s Europskom unijom potpisale monetarni sporazum o izdavanju kovanica eura dopušteno je izdavati prigodne kovanice eura namijenjene optjecaju uz određene uvjete, a osobito uz uvjet da je riječ isključivo o kovanicama od 2 eura. Te kovanice imaju iste tehničke značajke kao ostale kovanice od 2 eura, ali je na njihovoj nacionalnoj strani prikazan prigodan motiv koji ima izrazitu simboličku vrijednost na nacionalnoj ili europskoj razini.

Zemlja izdavanja: Grčka

Prigoda: 2 500 godina od Bitke kod Termopila

Opis motiva: na kovanici je prikazana starogrčka kaciga. Na unutarnjem su rubu ispisane riječi „2500 YEARS SINCE THE BATTLE OF THERMOPYLAE” (2500 godina od Bitke kod Termopila) i „HELLENIC REPUBLIC” (Helenska Republika). U pozadini je otisnuta godina izdavanja „2020” te palmeta (oznaka grčke kovnice). U dnu desno od kacige otisnut je monogram umjetnika (George Stamatopoulos). Iako je završila porazom Grka, Bitka kod Termopila bezvremenski je simbol herojskog otpora.

U vanjskom prstenu kovanice nalazi se 12 zvijezda europske zastave.

Očekivana naklada: 750 000

Datum izdavanja: siječanj 2020.

⁽¹⁾ Za nacionalne motive svih kovanica izdanih 2002. vidjeti SL C 373, 28.12.2001., str. 1.

⁽²⁾ Vidjeti zaključke Vijeća za ekonomske i financijske poslove od 10. veljače 2009. i Preporuku Komisije od 19. prosinca 2008. o zajedničkim smjernicama za nacionalne motive i izdavanje kovanica eura namijenjenih optjecaju (SL L 9, 14.1.2009., str. 52.).

Novi nacionalni motiv na kovanicama eura namijenjenima optjecaju

(2020/C 417/06)

Nacionalni motiv nove prigodne kovanice od 2 eura namijenjene optjecaju koju izdaje Grčka

Kovanice eura namijenjene optjecaju zakonsko su sredstvo plaćanja u cijelom europodručju. Komisija objavljuje opis izgleda svih novih kovanica kako bi obavijestila širu javnost i sve osobe koje rukuju kovanicama ⁽¹⁾. U skladu sa zaključcima Vijeća od 10. veljače 2009. ⁽²⁾, državama članicama koje pripadaju europodručju i zemljama koje su s Europskom unijom potpisale monetarni sporazum o izdavanju kovanica eura dopušteno je izdavati prigodne kovanice eura namijenjene optjecaju uz određene uvjete, a osobito uz uvjet da je riječ isključivo o kovanicama od 2 eura. Te kovanice imaju iste tehničke značajke kao ostale kovanice od 2 eura, ali je na njihovoj nacionalnoj strani prikazan prigodan motiv koji ima izrazitu simboličku vrijednost na nacionalnoj ili europskoj razini.

Zemlja izdavanja: Grčka**Prigoda:** 100. obljetnica ujedinjenja Trakije s Grčkom

Opis motiva: Dizajn kovanice replika je drevne kovanice tračkog grada Abdere na kojoj je prikazana mitska životinja grifon. Na unutarnjem su rubu otisnute riječi „100. OBLJETNICA UJEDINJENJA TRAKIJE S GRČKOM” i „HELENSKA REPUBLIKA”, godina izdavanja „2020.” i palmeta (oznaka grčke kovnice). Lijevo je otisnut monogram umjetnika (George Stamatopoulos). Regija Trakija smještena je u sjeveroistočnom dijelu zemlje, a ujedinjena je s Grčkom po završetku Prvog svjetskog rata.

U vanjskom prstenu kovanice nalazi se 12 zvijezda europske zastave.

Očekivana naklada: 750 000**Datum izdavanja:** svibanj 2020.

⁽¹⁾ Za nacionalne motive svih kovanica izdanih 2002. vidjeti SL C 373, 28.12.2001., str. 1.

⁽²⁾ Vidjeti zaključke Vijeća za ekonomske i financijske poslove od 10. veljače 2009. i Preporuku Komisije od 19. prosinca 2008. o zajedničkim smjernicama za nacionalne motive i izdavanje kovanica eura namijenjenih optjecaju (SL L 9, 14.1.2009., str. 52.).

V

(Objave)

POSTUPCI U VEZI S PROVEDBOM POLITIKE TRŽIŠNOG NATJECANJA

EUROPSKA KOMISIJA

Prethodna prijava koncentracije**(Predmet M.10069 — HDI Assicurazioni/Amissima Assicurazioni)****Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka****(Tekst značajan za EGP)**

(2020/C 417/07)

1. Komisija je 24. studenoga 2020. zaprimila prijavu predložene koncentracije u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾.

Ta se prijava odnosi na sljedeće poduzetnike:

- HDI Assicurazioni S.p.A. („HDI”, Italija), pod kontrolom poduzetnika Talanx Group („Talanx”, Njemačka)
- Amissima Assicurazioni S.p.A. („Amissima”, Italija).

Poduzetnik HDI stječe, u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe o koncentracijama, kontrolu nad cijelim poduzetnikom Amissima.

Koncentracija se provodi kupnjom udjela.

2. Poslovne su djelatnosti predmetnih poduzetnika sljedeće:

- HDI: pružanje i distribucija proizvoda životnog i neživotnog osiguranja u Italiji
- Talanx: pružanje i distribucija proizvoda osiguranja i reosiguranja u cijelom svijetu
- Amissima: pružanje i distribucija proizvoda neživotnog osiguranja u Italiji.

3. Preliminarnim ispitivanjem Komisija je ocijenila da bi prijavljena transakcija mogla biti obuhvaćena područjem primjene Uredbe o koncentracijama. Međutim konačna odluka još nije donesena.

U skladu s Obavijesti Komisije o pojednostavnjenom postupku za postupanje s određenim koncentracijama prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽²⁾ treba napomenuti da je ovaj predmet primjeren za primjenu postupka iz Obavijesti.

4. Komisija poziva zainteresirane treće osobe da joj podnesu moguća očitovanja o predloženoj koncentraciji.

Očitovanja se Komisiji moraju dostaviti najkasnije u roku od 10 dana od datuma ove objave. U svakom je očitovanju potrebno navesti referentnu oznaku:

M.10069 — HDI Assicurazioni/Amissima Assicurazioni

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1. („Uredba o koncentracijama”).

⁽²⁾ SL C 366, 14.12.2013., str. 5.

Očitovanja se Komisiji mogu poslati e-poštom, telefaksom ili poštom. Podaci za kontakt:

Adresa epošte: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

Poštanska adresa:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Prethodna prijava koncentracije
(Predmet M.9977 — EPGC/Metro)
Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka

(Tekst značajan za EGP)

(2020/C 417/08)

1. Komisija je 23. studenoga 2020. zaprimila prijavu predložene koncentracije u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾.

Ta se prijava odnosi na sljedeće poduzetnike:

- EP Global Commerce a.s. („EPGC”, Češka), pod kontrolom g. Daniela Křetínskog (Češka),
- Metro AG („Metro”, Njemačka).

Poduzetnik EPGC stječe, u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe o koncentracijama, kontrolu nad cijelim poduzetnikom Metro.

Koncentracija se provodi na temelju javnog nadmetanja objavljenog 13. rujna 2020.

2. Poslovne su djelatnosti predmetnih poduzetnika sljedeće:

- EPGC: posrednik pri preuzimanju koji trenutačno ima nekontrolirajući udio u poduzetniku Metro. EPGC kontrolira g. Daniel Křetínský, koji ima udjele u poduzećima u sektorima energetike, komunalnih usluga, medija i e-trgovine.
- Metro: posluje u području veleprodaje robe široke potrošnje.

3. Preliminarnim ispitivanjem Komisija je ocijenila da bi prijavljena transakcija mogla biti obuhvaćena područjem primjene Uredbe o koncentracijama. Međutim konačna odluka još nije donesena.

U skladu s Obavijesti Komisije o pojednostavnjenom postupku za postupanje s određenim koncentracijama prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽²⁾ treba napomenuti da je ovaj predmet primjeren za primjenu postupka iz Obavijesti.

4. Komisija poziva zainteresirane treće osobe da joj podnesu moguća očitovanja o predloženoj koncentraciji.

Očitovanja se Komisiji moraju dostaviti najkasnije u roku od 10 dana od datuma ove objave. U svakom je očitovanju potrebno navesti referentnu oznaku:

M.9977 — EPGC/Metro

Očitovanja se Komisiji mogu poslati e-poštom, telefaksom ili poštom. Podaci za kontakt:

E-adresa: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

Poštanska adresa:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1. („Uredba o koncentracijama”).

⁽²⁾ SL C 366, 14.12.2013., str. 5.

Prethodna prijava koncentracije
(Predmet M.9981 — Bain Capital/Ahlstrom-Munksjö)

(Tekst značajan za EGP)

(2020/C 417/09)

1. Komisija je 25. studenoga 2020. zaprimila prijavu predložene koncentracije u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾.

Ta se prijava odnosi na sljedeće poduzetnike:

- Bain Capital Investors L.L.C. („Bain Capital”, SAD),
- Ahlstrom-Munksjö Oyj („Ahlstrom-Munksjö”, Finska).

Poduzetnik Bain Capital stječe, u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe o koncentracijama, isključivu kontrolu nad cijelim poduzetnikom Ahlstrom-Munksjö. Koncentracija se provodi kupnjom udjela.

2. Poslovne su djelatnosti predmetnih poduzetnika sljedeće:

- Bain Capital: ulaganje privatnog kapitala u društva u različitim sektorima, uključujući informacijsku tehnologiju, zdravstvo, maloprodaju i proizvode široke potrošnje, komunikacije, financijske usluge i sektor industrije/proizvodnje,
- Ahlstrom-Munksjö: globalni proizvođač i dobavljač materijala od vlakana. Njegova ponuda obuhvaća filtarske materijale, zaštitu za ljepljive materijale, materijale za preradu hrane i pića, ukrasne papire, abrazivne i trakaste podloge, elektrotehničke papirne podloge, materijale od staklenih vlakana, materijale za medicinska vlakna, rješenja za dijagnostiku te paletu posebnih papira za primjenu u industriji i širokoj potrošnji.

3. Preliminarnim ispitivanjem Komisija je ocijenila da bi prijavljena transakcija mogla biti obuhvaćena područjem primjene Uredbe o koncentracijama. Međutim konačna odluka još nije donesena.

4. Komisija poziva zainteresirane treće osobe da joj podnesu moguća očitovanja o predloženoj koncentraciji.

Očitovanja se Komisiji moraju dostaviti najkasnije u roku od 10 dana od datuma ove objave. U svakom je očitovanju potrebno navesti referentnu oznaku:

M.9981 — Bain Capital/Ahlstrom-Munksjö

Očitovanja se Komisiji mogu poslati e-poštom, telefaksom ili poštom. Podaci za kontakt:

Eadresa: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

Poštanska adresa:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1. („Uredba o koncentracijama”).

DRUGI

EUROPSKA KOMISIJA

Objava zahtjeva u skladu s člankom 17. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o definiranju, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89

(2020/C 417/10)

Ova je objava temelj za podnošenje prigovora na zahtjev u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2019/787 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

GLAVNE SPECIFIKACIJE TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

„VASI VADKÖRTE PÁLINKA”

Broj predmeta: PGI-HU-02408 – 22.12.2017.**1. Oznaka zemljopisnog podrijetla koja se registrira**

„Vasi vadvörte pálinka”

2. Kategorija jakog alkoholnog pića

Rakija od voća (kategorija 9. iz Priloga II. Uredbi (EZ) br. 110/2008)

3. Opis jakog alkoholnog pića**3.1. Fizička, kemijska i/ili organoleptička svojstva**

Kemijska i fizička svojstva:

Sadržaj cijanovodične kiseline: najviše 5 g/hl preračunato na 100 % vol. alkohola

Sadržaj bakra: najviše 9 mg/l u gotovom proizvodu

Organoleptička svojstva:

Bistro, bezbojno.

Aroma se odlikuje diskretnim mirisom i trpkošću uz izražene note kruške, agruma i začina.

Ima suh, diskretno svjež i pikantan okus s blagim aromama meda i dima te oštrom završnom notom; može imati i citrusne arome, diskretnu trpkost i rustikalni karakter.

Tijekom odležavanja zadržava karakterističan okus i aromu upotrijebljenog voća.

3.2. Posebna svojstva (u usporedbi s jakim alkoholnim pićima iz iste kategorije)

Za jedinstvenost rakije „Vasi vadvörte pálinka” zaslužna su njezina organoleptička svojstva: svjež, prepoznatljiv, blago trpki citrusni okus i aroma, pikantne note meda i tekstura koja je više rustikalna nego glatka zahvaljujući divljoj kruški koja se upotrebljava za kom rakije „Vasi vadvörte pálinka”.

(¹) SL L 130, 17.5.2019., str. 1.

Rakija „Vasi vадkörte pálinka” proizvodi se od autohtonih sorti krušaka koje su priznate na razini države a uzgajaju se u administrativnom području okruga navedenih u točki 4. Osnovni sastojak rakije „Vasi vадkörte pálinka” čini najmanje 75 % divljih krušaka, a preostali dio (najviše 25 %) čine autohtone sorte krušaka (*Bosc kobak*, *Conference*, *Clapp kedveltje*, *Hardenpont téli vajkörte*, *Tüskés körte*, *Sózó körte*) priznate na razini države. Oštra trpkost i svježina rakije „Vasi vадkörte pálinka” prisutne su zahvaljujući niskom udjelu šećera i trpkosti divlje kruške, koja čini najmanje 75 % koma i teško se bere.

4. Predmetno zemljopisno područje

Rakija „Vasi vадkörte pálinka” proizvodi se unutar administrativnih granica okruga Vas i Zala. Gnječenje, fermentiranje, destilacija i odležavanje mogu se provoditi u komercijalnim destilerijama za rakiju *pálinka* smještenima isključivo unutar tog zemljopisnog područja.

5. Postupak dobivanja jakog alkoholnog pića

Glavne su faze u proizvodnji rakije *pálinka* sljedeće:

- a) Odabir i prihvaćanje voća
- b) Gnječenje i fermentacija
- c) Destilacija
- d) Odležavanje i skladištenje rakije *pálinka*
- e) Proizvodnja, obrada i miješanje rakije *pálinka*

a) Odabir i prihvaćanje voća

Kad je riječ o sorti, najmanje 75 % prihvaćenih krušaka moraju biti divlje kruške (obična divlja kruška *Pyruspyraster* podvrsta *pyraster*); preostalih 25 % mora se sastojati od autohtonih priznatih sorti krušaka.

Autohtone sorte krušaka priznate na državnoj razini jesu *Bosc kobak*, *Conference*, *Clapp kedveltje*, *Hardenpont téli vajkörte*, *Tüskés körte* i *Sózó körte*.

Rakija *pálinka* proizvodi se od odgovarajuće dozrelog voća, tj. voća s udjelom suhe tvari od najmanje 14 ref. %, dobre ili izvrsne kvalitete. Kvantitativna prihvatljivost voća temelji se na težini. Tijekom faze prihvaćanja kvaliteta voća procjenjuje se na temelju uzorkovanja. Organoleptička procjena (zrelost – od zrelog do prezrelog – zdravo, čisto, bez stranih tvari – zemlje, lišća, grančica, kamenčića, metala ili drugih materijala – i bez plijesni ili truleži itd.) i ispitivanje udjela suhe tvari osnova su kontrole kvalitete i prihvatljivosti (udio šećera i mjerenje pH-vrijednosti). Uz voće se prilažu dokumenti koji potvrđuju njegovo podrijetlo. Dobavljač mora priložiti izjavu o podrijetlu voća i poštovanju karence.

b) Gnječenje i fermentacija

Gnječenje:

Jedinstveno svojstvo koma za rakiju „Vasi vадkörte pálinka” jest udio šećera, koji iznosi 3–5 % zahvaljujući niskom udjelu šećera u divljoj kruški koja se koristi u proizvodnji.

Fermentacija:

Tijekom fermentacije temperatura se mora održavati na razini 16–23 °C i mora se postići optimalna pH-vrijednost od 2,8–3,2. Optimalno trajanje fermentacije (ovisno o unutarnjim svojstvima upotrijebljenih krušaka) jest 10 dana.

Fermentirani kom mora se destilirati što je prije moguće ili se moraju osigurati osnovni uvjeti za odgovarajuće skladištenje do početka destilacije (temperatura mora biti što niža (0–10 °C), potrebno je koristiti vodene brtve i spremnici moraju biti napunjeni do ruba).

c) Destilacija

Rakija „Vasi vадkörte pálinka” može se proizvoditi s pomoću sustava jednokratne destilacije uz upotrebu kolone ili s pomoću tradicionalnog sustava s pomoću kotla za destilaciju. Alkoholna jakost destiliranog proizvoda jest 55–85 % V/V.

d) *Odležavanje i skladištenje rakije pálinka*

Nakon rafinacije rakija *pálinka* mora odležati u spremnicima od nehrđajućeg čelika i ne smije se razrjeđivati.

e) *Proizvodnja, obrada i miješanje rakije pálinka*

Rakija *pálinka* mora se ohladiti na temperaturu od -5 do -3 °C, a preostale nečistoće potrebno je ukloniti filtriranjem kroz pločasti filter. Nakon filtriranja rakija *pálinka* skladišti se dok se ne zagrije na $18-20$ °C. *Pálinka* se može miješati samo kako bi se osiguralo da u komu udio šećera iz divljih krušaka iznosi najmanje 75 %, a udio šećera iz drugih prethodno navedenih sorti krušaka najviše 25 %.

Prije punjenja u boce alkoholna jakost *pálinke* mora se dodavanjem vode za piće spustiti na razinu prikladnu za konzumaciju, uzimajući u obzir navedeno dopušteno odstupanje za proizvod punjen u boce ($\pm 0,3$ % V/V).

6. Povezanost sa zemljopisnim okruženjem ili podrijetlom

6.1. Pojedinstvi o zemljopisnom području ili podrijetlu relevantne za tu povezanost

Divlja kruška, kolokvijalno poznata kao poljska kruška, autohtona je vrsta kruške iz okruga Vas i Zala. Može se pronaći uglavnom u prirodnim šumskim područjima.

Zapadni dijelovi okruga Vas i Zala smješteni su u podnožju Alpa i krajolik od zapada prema istoku postaje sve brdovitiji. Većina područja prekrivena je šumama. Tla su uglavnom smeđa, vrste černoziem, srednje konzistencije i blage kiselosti. Zahvaljujući lokaciji ti okruzi dio su jedne od najvlažnijih mađarskih regija, Alpskog predgorja, (mađ. „Alpokalja”). Od zapada prema istoku godišnja količina padalina se smanjuje. Klima u tim okruzima raznolika je: što se više udaljavamo od zapadnih područja i približavamo nizinskom istoku regije klima postaje suša i kontinentalnija, a temperatura oko prostranih područja pod šumama niža je od one u područjima koja nisu prekrivena šumama. Divlje kruške rastu na padinama obronaka i u susjednim područjima s prosječnom godišnjom količinom padalina od 600 do 800 mm, iako tijekom razdoblja sazrijevanja u rujnu i listopadu padalina ima malo. Područje ima obilje sunca, od 1 700 do 1 800 sunčanih sati godišnje. Zbog blizine Alpa to je područje malo hladnije od susjednih okruga.

Divlja kruška voli suha i sunčana područja s orijentacijom prema jugu, u kojima ne dolazi do zasićenosti tla vodom i koja su topla tijekom razdoblja dozrijevanja, kompaktnija smeđa tla vrste černoziem i šume s nižim krošnjama. Uz odgovarajuće tlo i mikroklimu, kao ovom području, drvo divlje kruške može preživjeti desetljećima, ako ne i stoljećima. Vremenski uvjeti, koji se od godine do godine mijenjaju, mogu utjecati na prinose.

6.2. Posebna svojstva jakog alkoholnog pića koja se mogu pripisati zemljopisnom području

Povezanost rakije „Vasi vадkörte pálinka” sa zemljopisnim područjem temelji se na kvaliteti i ugledu proizvoda.

Rakija „Vasi vадkörte pálinka” ima jedinstvena organoleptička svojstva zahvaljujući tome što je najmanje 75 % divljih krušaka koje se koriste za kom podrijetlom iz okruga Vas i Zala.

Te divlje kruške dobro dozrijevaju zahvaljujući velikom broju sunčanih sati i oborinskom režimu. Za berbu plodova divlje kruške potrebno je umijeće: zrelost je moguće odrediti na temelju boje i opipa. Cilj je ubrati što više potpuno zrelih plodova.

Zbog smeđeg tla vrste černoziem blago kisele pH-vrijednosti te razmjerno hladne klime tog područja, plodovi divlje kruške imaju veći udio kiseline, koji se odražava u komponentama arome destilata: on destilatu daje njegovu svježinu i citrusnu aromu, a u određenoj mjeri i trpkost.

Budući da divlja kruška ima puno niži udio šećera od ostalog voća, za proizvodnju jedne jedinice *pálinke* potrebno je više divljih krušaka nego za *pálinke* od običnih krušaka. Visok udio divljeg voća u proizvodnji rakije „Vasi vадkörte pálinka” primjećuje se u njezinoj aromi. Divlja kruška rakiji „Vasi vадkörte pálinka” daje ne samo njezinu karakterističnu trpkost, nego i oštrinu, više rustikalnu nego glatku teksturu i pikantne note meda.

Budući da rakija „Vasi vадkörte pálinka” zahvaljujući velikom udjelu divljih krušaka ima blago trpak okus, za određivanje kada razdvojiti destilat od glavnog destilata da u njega ne bi ušle arome koje bi mogle uništiti okus potrebno je veliko umijeće.

O ugledu rakije „Vasi vadkörte pálinka” svjedoče sljedeće osvojene nagrade:

- zlatna medalja na Drugom otvorenom natjecanju *pálinke* i jakih alkoholnih pića okruga Vas 2011.;
- srebrna medalja na Četvrtom otvorenom natjecanju *pálinke* i jakih alkoholnih pića okruga Vas 2013.;
- srebrna medalja na Šestom otvorenom natjecanju *pálinke* i jakih alkoholnih pića okruga Vas 2015.;
- zlatna medalja na Natjecanju *pálinke* i jakih alkoholnih pića od jezgričavog voća okruga Vas 2015.;
- srebrna medalja na Sedmom otvorenom natjecanju *pálinke* i jakih alkoholnih pića okruga Vas 2016.;
- brončana medalja na Natjecanju *pálinke* i jakih alkoholnih pića od jezgričavog voća okruga Vas 2017.

Rakija „Vasi vadkörte pálinka” sudjelovala je od 2006. na nekoliko velikih nacionalnih prezentacija i degustacija. Među njima su godišnji festival *Gyula Pálinka*, festival *Pálinka* u Budimpešti, Festival piva i svinjske koljenice *Békéscsaba*, karneval *Szombathely Savária*, gastronomski festival *Sopron (Ízutazás)*, kao i međunarodni sajmovi *Sírha*, *FeHoVa* i *OMÉK* (nacionalna izložba poljoprivrede i prehrambenih proizvoda) u Budimpešti.

7. **Odredbe europske unije ili nacionalne/regionalne odredbe**

- Zakon XI. iz 1997. o zaštiti žigova i zemljopisnih oznaka
- Zakon LXXIII. iz 2008. o *pálinki*, rakiji od groždane komine i Nacionalnom vijeću za *pálinku*
- Uredba Vlade br. 158/2009 od 30. srpnja 2009. o utvrđivanju detaljnih pravila za zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te za kontrolu proizvoda
- Uredba Vlade br. 22/2012 od 29. veljače 2012. o Nacionalnom uredu za sigurnost prehrambenog lanca
- Uredba br. 49/2013 od 29. travnja 2013. ministra ruralnog razvoja o graničnim vrijednostima za određene zagađivače i štetne materijale prirodnog podrijetla u hrani i o zahtjevima za određene materijale i predmete koji dolaze u dodir s hranom

8. **Podaci o podnositelju zahtjeva**

8.1. *Država članica, treća zemlja ili pravna/fizička osoba:*

Ime: Birkás Pálinka Kft.

8.2. *Puna adresa (naziv ulice i broj, mjesto/grad i poštanski broj, država):*

Adresa: Győrvár, 9821 Győrvár, Hrsz. 435, 9821 Mađarska

E-adresa: birkas@birkaspalinka.hu

Telefon: +36 302563066

9. **Dopune oznake zemljopisnog podrijetla**

—

10. **Posebna pravila za označivanje**

Uz elemente navedene u zakonodavstvu na oznaci se nalazi i sljedeće:

- „földrajzi árujelző” [oznaka zemljopisnog podrijetla] (odvojena od naziva)
  - naziv „Vasi vadkörte pálinka” mora se navesti na prednjoj i stražnjoj strani oznaka.
-

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)

ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije
Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR